

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు
ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

మంగళ వారము, ఫిబ్రవరి 12, 2008
నాలుగవ సమావేశము, సంపుటము 1 నంబరు 1
సర్వజీత్ నామ సంపత్సర మాఘ శు. 6

TUESDAY, THE 12th FEBRUARY, 2008
FOURTH SESSION, VOLUME 1, NO.1
23 MAGH, 1929 S.E.

* * * * *

శాసన పరిషత్తు, సచివాలయము
పబ్లిక్ గార్డెన్స్,
హైదరాబాద్ - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT,
PUBLIC GARDENS,
HYDERABAD - 500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	డా. ఎ. చక్రవారి
డిప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ మహేంద్ర జానీ
ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ వాసిరెడ్డి. పరద రామారావు శ్రీ బి. కమలాకర రావు డా. రాయపాటి శ్రీనివాస్ డా. మసాల పద్మజ
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుల్జసందర్ సింగ్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోపాల కృష్ణయ్
అదనపు కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎన్. రాజ సదారామ్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎన్ అంజయ్ శ్రీ డి. శివరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎం.వి.వి. నత్యాసందం శ్రీ పి. సీతారాములు శ్రీ కె.ఎ. సరసింహారాజు శ్రీ డి. నర్సింహులు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబోస్ శ్రీ డి. సత్యనారాయణ శ్రీ ఎ. రాంరెడ్డి శ్రీ టి. రాంచందర్ శ్రీమతి వి. గిరిజాసుందరి శ్రీ ఎన్. జయరాం శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు శ్రీ కె. జగన్నాథరావు శ్రీ మహేంద్ర జీవీరుద్దిన్ శ్రీమతి ఎ. సాయి లక్ష్మి శ్రీ ఎం. నాగురామ్ శ్రీమతి పి. సుబ్రమ్య శ్రీమతి ఎన్.ఎ. జోతి శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు
మూర్కల్	:	శ్రీ కె . సత్యనారాయణ రావు
చీఫ్ ఇపోర్టర్	:	ఎన్ . స్వతంత్ర కుమార్

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు
అధికార నివేదిక

మంగళవారము, ఫిబ్రవరి 12, 2008

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము :

విషయం: వాయిదా తీర్మానము గురించి.

2. సక్షతత్తు గుర్తు గల ప్రశ్నలు - వాగ్దాప సమాధానాలు :

3. సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రములు :

4. సభా సమక్షములో పెట్టిన పత్రములు :

5. ప్రకటనలు :

విషయం: I) శ్రీ ప్రె.ఎ.బి. రాజేంద్ర ప్రసాద్ అరెస్టు గురించి.

II) హేనెతి వైన్. చైర్మన్ నియామకం గురించి.

III) గవర్నరు ప్రసంగపు నిజ ప్రతిని సభా సమక్షంలో ఉంచడం గురించి.

6. సభా కార్యక్రమము :

7. గవర్నరు ప్రసంగంపై తీర్మానం :

8. ప్రకటన :

విషయం: గవర్నరు ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానానికి సహాయం గురించి.

9. గవర్నరు ప్రసంగంపై చర్చ :

10. అనుబంధము :

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్
మంగళవారం, తేది 12 ఫిబ్రవరి, 2008

.....

(నభ ఉదయం 10 గంటలకు జాతీయ గీతంతో ప్రారంభమైనది. గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ కె. దిలీప్ కుమార్ : అధ్యక్షాం, క్వార్టర్ అపర్ని వాయిదా వేయాలని కోరుతున్నాం.

MR.CHAIRMAN : We have taken a decision, nothing will be raised now.

శ్రీ కె. దిలీప్ కుమార్ : గవర్నరుకు ధస్యవాదాలు చేపే కార్యక్రమాన్ని మీరు క్వార్టర్ పర్సనలో వేక్షించేనున్నారు. గవర్నరు ప్రసంగంలో తెలంగాణా అంశాన్ని ఏమీ ప్రస్తావించలేదు.

మిష్నర్ చైర్మన్ : నేను డిసెలవ్ చేశాను. గవర్నరు ప్రసంగానికి అమెండుమెంటు మీరు మూవ్ చేయవచ్చు. దానికి ప్రావిజన్ ఉంది. **Procedure is there.**

శ్రీ కె. దిలీప్ కుమార్ : పోయిన సెఫర్లో అడ్డెర్చుమెంటు మోషసు మీద డిసెలవ్ చేసి కూడా మాకు అవకాశం ఇచ్చారు. ఈసారి ఎందుకు మారుస్తున్నారు?

మిష్నర్ చైర్మన్ : నేను డిసెలవ్ చేసి, క్వార్టర్ పర్సనలు తర్వాత ఎలవ్ చేశాను.

(సభ్యులు శ్రీ కె. దిలీప్ కుమార్, శ్రీ ఆర్. సత్యారాయణ, శ్రీ హెచ్.ఎ. రెహమాన్ చైర్మన్ పోడియం వద్దకు వచ్చి ‘జై తెలంగాణా, జై తెలంగాణా’ అంటూ నించాలివ్వసాగేరు.)

MR.CHAIRMAN: Satyanarayana, please sit down, you can move amendment.

శ్రీ కె. దిలీప్ కుమార్ : మేము వచ్చిందే తెలంగాణా గురించి డిసెక్షన్ చేయడానికి. గవర్నరు ప్రసంగంలో తెలంగాణా అంశం లేకపోవడం అన్నాయం.

MR.CHAIRMAN: I am not allowing.

SRI.H.A.Rahman : we are demanding Telangana, Jai Telangana Jai Jai Telangana.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణ : కాంగ్రెసు పార్టీ 2004లో వాగ్దానం చేసింది.

MR.CHAIRMAN: you can move amendment

శ్రీ సింగం బసవ పుస్తయ్య : తొంభై మంది ఉన్న సభలో ఇద్దరు సభ్యులు లేచి మాటల్లడితే ఎట్లా?

(పోడియం వద్దకు వెళ్లిన ముగ్గురు గౌ. సభ్యులూ నేలపై కూర్చున్నారు.)

MR.CHAIRMAN: You don't want to know the procedure, no rule nothing, there is a provision, there is a practice, you can move your amendment. నిన్న బి.ఎ.సి. జరిగింది. మీరు అటెండ్ కాలేదు . చట్ట సభలోకి ఎందుకు వస్తున్నారు?

శ్రీ కె. దిలీప్ కుమార్ : ఇది మాకు ప్రాధాన్యత కలిగిన అంశం. ఈ సభకు మేము పచ్చిందే ఈ అంశాన్ని డిస్కస్ చేయడానికి.

మిష్టర్ షైర్పూర్ : మీరు తీర్మానం మూవ్ చేయండి.

SRI H.A..REHMAN : We are demanding Telangana State.

శ్రీ కె. రోశయ్య : అధ్యక్షా, వారి డిమాండును సరైన రూపంలో తీసుకురావచ్చు. సభలో చర్చించవచ్చు. దానికి అభ్యంతరం ఏమీ లేదు. నేను దిలీప్ కుమార్ గారికి అపీల్ చేసేది ఏమిటంటే, నిన్న బిఎస్‌లో డిస్కసన్ జరిగింది. రూలింగ్ పార్టీయే కాదు, అన్ని ప్రతిపక్షాలూ కూర్చుని థరోగా డిస్కస్ చేసి, కొన్ని నిర్దయాలు తీసుకున్నాం. సభా సమయాన్ని వృధా చేసుకోకూడదని అనుకున్నాం. ఉన్నంతపరకూ ప్రజా సమస్యలని చర్చించుకోడానికి వినియోగించుకుండామని అందరం ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చాం. బహుశా వారు రాలేక్పోయి ఉండవచ్చు. మాత్రే ఏకీభవిస్తారనుకుంటున్నాను. ఇప్పుడు వారు క్వాశ్చనవరే లేకుండా చేయమంటున్నారు. క్వాశ్చనవరు లేకుండా చేయాలంటే దానికి రూల్సు ఎమెండు చేసుకోవాలి. ఒకరిద్దరు లేచి క్వాశ్చనవరు లేకుండా చేయాలంటున్నారు. అది కూడా నిన్న డిస్కస్ చేసుకున్నాం. క్వాశ్చనవరు ముందా, అడ్డుర్చుమెంటు మోహన్య ముందా అని. అలా క్యాదు. సభని గౌరవప్రదంగా నడుపుకోవాలంటే, ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల్ని, **including** తెలంగాణా సమస్యని, ఏ రోజైనా డిస్కస్ చేసుకోవచ్చు. దయచేసి, మీరు కూడా అర్థం చేసుకోండి. అందరం కలిపి తీసుకున్న నిర్లయాలను గౌరవించుదాం. ఒకవేళ క్వాశ్చనవరు ఉండకూడదు, రూల్సు ఎమెండు చేసుకోవాలి, అనుకుంటే, మీరు షైర్పూర్ గారికి నోటీసు ఇవ్వండి. దానికి ఒక కమిటీ ఉంటుంది. ఆ కమిటీలో కూర్చుని నిర్లయం తీసుకోవాలి. అంతే గాని, వారు గాని, నేను గాని లేచి, **abrupt** గా క్వాశ్చనవరు ఉండకూడదు, మాకు అత్యపనరమైన సమస్య ఇది అని ఒకరంటే, మరొకరు ఇంకో సమస్య అని లేస్తారు. అనేక మంది సభ్యులు వాళ్ళ వాళ్ళ ప్రాంతంలో ఉండే సమస్యల్ని ప్రశ్నల రూపంలో లేవనెత్తి, ఏళ్ళ తరబడి మూల ఉన్న కాగితాలను దుమ్ము

దులిపి, బయటకు తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేస్తారు. వారి నియోజకవర్గం కానిప్పండి, వాళ్ళ జిల్లా సమ స్వలు కానిప్పండి. రాష్ట్రంలో ఏ మూల నున్న సమస్యలనైనా వెదికి తీసుకొచ్చేదానికి ఉన్నటువంటి గొపు ఆయుధం ప్రజాస్వామ్యంలో ఈ క్వశ్చసపరు. ఇది పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయం. మనం పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయానికి అనుగుణంగా కార్యక్రమాల్ని సదుపుకుండాం. కనుక నా అపీల్ ఏమిటంటే, పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయాల్ని గౌరవించి, కావాలంటే వారిని వేరే రూపంలో రమ్మనండి. దానికి తగు సమ యంలో ఛైర్మన్ గారు అనుమతించేక డిస్ట్రిక్షన్ చేయడానికి ఏ మాత్రం అభ్యంతరం లేదు.

ఉ.10.10

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. దిలీప్ కుమార్ : పార్లమెంట సాంప్రదాయాల ప్రకారం క్వశ్చన్ అవర్ని రద్దు చేసి డిస్ట్రిక్షన్ చేయవచ్చు. మన రూల్ వాటికి అనుగుణంగా ఏర్పాటు చేసుకొన్నావే. గుర్వర్ గారి ప్రసంగంలో తెలంగాణా అంశాన్ని ప్రస్తావించలేదు. ఇంతకంటే ప్రాధాన్యత కల అంశం వేరే ఏమి ఉంటుంది. మాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇప్పండి. మా ఆవేదనను తెలియజేస్తాము.

శ్రీ డి. రామిరెడ్డి : నిన్న బిజెనెస్ అడ్యూయిజరీ కమిటీ జరిగింది. దాంట్లో చర్చించుకొన్న విధంగా సభ సడపడం మంచిది. సభ అంటే ఏదో ఒక పార్టీకి సంబంధించింది కాదు. అన్ని పార్టీలకు సంబంధించింది. నీలై క్వశ్చన్ అవర్ అయిన తరువాత, ఈ అంశాన్ని తీసుకొండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. దిలీప్ కుమార్ : అధ్యక్షా, నేను మిమ్మల్ని రెక్విష్ట్ చేస్తున్నాను.

MR.CHAIRMAN: You go to your seat and talk, you cannot argue like this. Let the people know the truth about it.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : గౌరవ సభ్యులు వారి సీట్లలోకి వచ్చి వారికి సంబంధించిన అంశాన్ని ప్రస్తావిస్తే బాగుంటుంది. అధ్యక్షా, తమరు వారికి అవకాశం ఇస్తాసంటే వారు వారి సీట్లలోకి వస్తారు. ఒక పర్యాయం వారికి అవకాశం ఇస్తే వారు వారి తాలూకా ప్రాంతాన్ని తెలియజేస్తారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: ఇప్పటి వరకు వారు చెప్పింది చాలదా?

శ్రీ కె. దిలీప్ కుమార్ : అది రికార్డుల్లోకి పోదు.

(శ్రీ హింద్రువురు రహమాన్ మరియు శ్రీ అర్ సత్యారాయణులు జై తెలంగాణా, జై జై తెలంగాణా అంటూ నినాదాలు చేశారు)

శ్రీ సిహాచ. సీతారాములు : వారు కోరుతున్నట్లుగా మీరు అవకాశం ఇస్తే, మొదటగా మేము ఇచ్చిన అడ్మినిస్ట్రేషన్ మొపణ్ణు విషయం కూడా మీరు చదవలేదు.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, మీ ఆదేశాలు అమలు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. వారు ఏదో చెపుతామని అంటున్నారు. మీకున్న విచక్షణాధికారాల ద్వారా, రెండు మాటలు చెపుడానికి వారికి అవకాశం ఇస్తే తప్పు లేదు. మీరు చేసే నిర్ణయాలకు కట్టబడి ఉంటాము. వారు ఏదో ప్రాటెస్ట్ చేస్తామని అంటున్నారు. చేయనీయండి.

Mr. Chairman: Every second they are breaking the rule, every second they are breaking the position, and they want to talk, they have been elected by the Graduates constituency.

Sri K.Dileep Kumar : you have directed me to go and sit and talk, you have to permit me.

శ్రీ పి. సుబ్బారెడ్డి : బి.ఎ.సి. నిర్ణయాలను అమలు చేయకపోతే ఎందుకండీ ? బి.ఎ.సి. సమావేశానికి టి.ఆర్.ఎస్. సభ్యులు హాజరుకాలేదా?

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. దిలీప్ కుమార్ : ప్రాటెస్ట్ తెలియజీయడానికి మాకు అవకాశం ఇష్టండి. ప్రతిష్కా నాయకులు, పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు గారు కూడా చెప్పారు. క్వశ్వన్ అవర్ని వాయిదా వేయమని చెపుతున్నాను. కావాలంటే సాయంత్రం పూరుట సెప్పన్ పెట్టండి. తెలంగాణా అంశం అత్యంత ప్రాధాన్యత కలది. గుర్వర్ణగారి ప్రసంగంలో తెలంగాణా అంశాన్ని చేర్చలేదు. క్వశ్వన్ అవర్ని వాయిదా వేసి మాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇష్టండి.

Mr. Chairman : I am here to enforce the decision taken there I shall not go back from this, you come with an amendment to the Government address and I shall give you enough time.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు గులాబి కండువాలు కప్పుకొని ఆనాడు చెప్పారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ తెలంగాణా ఇస్తుందా లేదా చెప్పండి అంటు టి.ఆర్.ఎస్. సభ్యులు నినాదాలు చేశారు.)

శ్రీ కె. బాపిరాజు : అధ్యక్షా, హాజ్ అర్థర్లోలేదు.

Mr. Chairman : At this state I shall not allow your question hereafter who ever wasted the time their question shall not be allowed.

శ్రీ కె. దిలీప్ కుమార్ : అధ్యక్షా, మా ప్రాటెస్ట్ తెలియజీయడానికి అవకాశం ఇచ్చారు. హాజ్ ప్రాసీడింగ్స్ డిప్టుబ్ చేయాలన్నది మా అభిమతం కాదు. గుర్వర్ణ గారి ప్రసంగంలో తెలంగాణా అంశాన్ని ప్రస్తావించలేదు. తెలంగాణా ప్రజల మనోభావాలను అవమాన పరిచారు. దీని విషయమై మేము అడ్డర్స్‌మెంట్ మోపన్ ఇచ్చాము. దీనికి మీరు ఒప్పుకోలేదు. మీరు ఒప్పుకోనందుకు నిరసనగా మేము మా పార్టీ తరఫున వాకోట్ చేస్తున్నాము.

(టి.ఆర్.ఎస్. సభ్యులు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు.)

శ్రీ సిహాచ. సీతారాములు : అధ్యక్షా, మేము ఇచ్చిన అడ్జర్మెంట్ మోస్ట్ మీరు చదవలేదు.

మిస్టర్ షైర్ల్స్ : డిజ్ అలో చేశాను. ప్రశ్న నెం.1.

సక్షత్త గుర్తు గల ప్రశ్నలు - వాగ్దాప సమాధానములు

ప్రజా ప్రతినిధుల అక్షరాస్యతాభిప్రాణి

ప్రశ్న నెంబరు: 1(933)

శ్రీ గిడుగు

రుద్రరాజు

గౌరవనియులైన సర్వశిక్షా అభియాన్ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) నిరక్షరాస్యలైన ప్రజా ప్రతినిధుల శిక్షణ కోసం, వయోజన విద్య శాఖ ఒక ప్రైలెట్ ప్రాజెక్టును చేసడుతున్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి?

సర్వ శిక్షా అభియాన్, వయోజన విద్య, ప్రజా గ్రంథాలయాలు, ఎన్సిషన్లు శాఖ మంత్రి
(శ్రీ ఎమ్.హనుమంతరాపు)

అ) అప్పనండి.

ఆ) వయోజన విద్యశాఖ సేకరించిన సమాచారం మేరకు రాష్ట్రంలో పంచాయతీరాజ్, మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికైన ప్రజా ప్రతినిధులలో సుమారు 73,238 మంది నిరక్షరాస్యలు ఉన్నారు. ప్రాధాన్యత ప్రాతిపదికపై నిరక్షరాస్యలైన ప్రజా ప్రతినిధులకు అక్షరాస్యత కార్యక్రమాన్ని చేపట్టవలసిందిగా ప్రేరక్క, ఎంట్లో లకు ఆదేశాలను జారీ చేయడమయింది.

★ ★ ★

శ్రీ గిడుగు రుద్రరాజు : అధ్యక్షా, స్వర్ణయ రాజీవ్ గాంధీ గారి సూర్యీతో, 73, 74వ రాజ్యంగ సవరణ ద్వారా స్థాపిక సంస్థలకు బడుగు, బలసేన వర్గాలకు చెందినవారు, ముఖ్యంగా మహిళలకు 1/3 రిజర్వేషన్ కల్పించడం జరిగింది. దీంట్లో భాగంగా, వారు స్థాపిక సంస్థలకు ఎన్నికయ్యారు. వీరిలో చాలా మంది నిరక్షరాస్యలు ఉన్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కౌన్సిలర్స్‌గానీ, వార్డుమెంబర్స్‌గానీ, జడ్.పి.బి.సి.లు గానీ, మండల ప్రెసిడెంట్‌గానీ ఇతర ప్రజా ప్రతినిధులు దాదాపు మూడు లక్షలకు పైగా ఉన్నారు. వీరిలో చాలా మంది నిరక్షరాస్యలు కావడం వల్ల కొన్ని సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నారు. ప్రభుత్వం నుండి వచ్చే కరస్పాయ్డెన్స్ గానీ, వారు తీసుకొన్న తీర్మాల విషయంలో కానీ ఇట్టందులకు గురొతున్నారు. దీనికి సంబంధించి గౌరవ మంత్రిగారు ఏదైనా స్పెషల్ డ్రైవ్ నిర్వహించి, వీరికి ఓరియంబేషన్ ప్రోగ్రామ్ గానీ, లిట్రేసీ ప్రోగ్రామ్ గానీ నిర్వహిస్తారా? మీరు ఇప్పటికే నిర్వహిస్తుంటే వీరికి ఏమైనా సెంటర్స్ పెడతారా? దీనికి సంబంధించి ఏమైనా విధి విధానాలు ఉన్నాయా గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

ఉ. 10.20

శ్రీ ఎమ్. హనుమంత రావు: అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో మొత్తం 2 లక్షల 69 వేల 697 ప్రజా సంఖ్యలున్నాయి. ఇందులో వివిధ పంచాయిలీలు, మునిసిపాలిటీలు ఉన్నాయి. వయోజన శాఖ సేకరించిన సర్వే సమాచారం మేరకు 73,238 మంది నిరక్షరాస్యలున్నారు. అయితే, మహబూబ్ సగర్, విజయనగరం, కరీం సగర్ జిల్లాలలోని ఎస్సెసి, ఎస్టి మహిళా ప్రజా ప్రతినిధులను అక్షరాస్యతా కార్యక్రమాలను నిర్వహించాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ప్రైల్ట్ ప్రాజెక్టుకు ఒక నెల రోజుల నివాసీ క్యాంపు ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. ఒక్కుక్క క్యాంపుకు వసతి, భోజన సదుపాయాలు మరియు భోజన సమాగ్రి కొరకు ఒక లక్ష రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరుగుతుంది. ఈ నెల క్యాంపులో భారత ప్రభుత్వం బోధనా అంశం కార్యక్రమం ఉంటుంది. ఈ క్యాంపును వయోజన విద్యా శాఖ మరియు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మహిళా సమతా స్టాప్‌టీలు సంయుక్తంగా నిర్వహించడం జరుగుతుంది. వయోజన విద్యా శాఖ మరియు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మహిళా సమతా స్టాప్‌టీల సిబ్బంది జిల్లాలలోని ప్రతి గ్రామాన్ని సందర్శించి, అక్కడి మహిళా ప్రజా ప్రతినిధులను స్వయంగా కలుసుకుని వారిని క్యాంపుకు వచ్చి చదువును నేర్చుకునేందుకు సంసిద్ధులను చేస్తారు. అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం నాడు అంటే తేది. 08032008 నాడు ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించడం జరిగింది.

శ్రీ చుక్కా రామయ్య : అధ్యక్షా, 11 వందల మంది ఎమ్ఎల్బీలను మీరు ఇదే కార్యక్రమం కోసం అపాయింట్ చేయడం జరిగిందని చెప్పారు. , ఈ కార్యక్రమం కోసం గ్రామ సర్పంచీలను, ప్రజా ప్రతినిధులను ఎడ్యుకేట్ చేయడం కోసం గ్రామాలలో ఈ 11 వందల పోష్టులు ట్రైయెట్ చేశారు. అవి ఏమీ పని చేయక పోవడం మూలంగా, వారికి తగు విధమైన పని లేకపోవడంతో వారు ఈ నాడు కేవలం పంచాయితీ రాజ్యోలలో ఉడ్డోగ్గులుగా మాత్రమే పని చేస్తున్నారు. అదే గతి దీనికి రాబోతున్నదా? లేక పోతే వారిని ఇంకే విధంగా ఉపయోగించుకోబోతున్నారు? మీరు స్థిరులు పెడుతున్నారుగాని వాటిని ఇంపిల్మెంటు చేయడం లేదు. లిట్రీసీ కమిషన్ అని గత ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఆ కమిషన్లో సన్మ మెంబరుగా వేశారు. నేను ఇప్పటి వరకూ అందులో మెంబరుగా ఉన్నాను. ఆ కమిషన్ ఏ పనీ చేయలేదని కూడా మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. హనుమంత రావు : అధ్యక్షా, వయోజన విద్యా కార్యక్రమంలో భాగంగా నిరంతర విద్యా కేంద్రాలున్నాయి. రాష్ట్రంలో మొత్తంగా నిరంతర విద్యా కేంద్రాలు 21,653 కేంద్రాలున్నాయి. ఇవన్నీ కూడా అన్ని జిల్లాలలో పని చేస్తున్నాయి. నిరంతర విద్యా కేంద్రాలలో గ్రంథాలయంగా, రీడింగ్ రూం గా, అక్షరాస్యతా కేంద్రంగా వైపు ఇంధన్నీ అభివృద్ధి పరచడానికి స్పుల్కాలిక శిక్షణాను ఇచ్చే శిక్షణా కేంద్రంగా, వివిధ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను అందుబాటులో ఉంచే సమాచార కేంద్రంగా, సామాజిక కార్యక్రమాలను గురించి చర్చించుకునే చర్చ మండలిగా, అభివృద్ధి కార్యక్రమాల సమన్వయ కేంద్రంగా, సాంస్కృతిక కేంద్రంగా చేయడానికి, వీటన్నింటిలో ఎమ్ఎల్బీలను అపాయింట్ చేసిన మాట వాస్తవం . ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న 32 లక్షల నిరక్షరాస్యల సంఖ్య 12 లక్షలకు చేరిన మాట వాస్తవం . అందులో కొంత భాగం ఎమ్ఎల్బీలు మండలానికి ఒకరున్నారు. ప్రేరకులు, అస్ట్రోంటు ప్రేరకులు ప్రతి గ్రామానికి ఉన్నారు. అయితే, నిరంతర విద్యా కేంద్రాలన్నీ మొత్తం మీద పని చేస్తూనే

ఉన్నాయి. వాటి ప్రాముఖ్యత లోపలి లెవల్లో ఉండే మండలాన్ని గాని, వంచాయితీ రాజ్లో గాని వని చేస్తున్న వారి సైపుణ్యాన్ని ప్రజా ప్రతినిధిలందరూ పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధమైన చర్యలన్నీ కూడా జరుగుతున్నాయనే విషయాన్ని తమకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పోవింరెడ్డి సుబ్బా రెడ్డి : అధ్యక్షా, సేను గౌరవ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. చాలామంది టీచరును అనేక మండలాల నుండి డెప్యులేషన్ మీద తీసుకోవడం జరిగింది. మరి వారిని తిరిగి విద్యా శాఖ టీచరుగా పంపాలని జీవో విడుదల చేశారు. మరి జీవో విడుదల చేసిన తర్వాత, ఇప్పుడు వారిని తాత్కాలికంగా కొనసాగిస్తారా? లేకపోతే డెప్యులేషన్ రద్దు చేసి వెనుకకు పంపిస్తారా? ఏమిచేయబోతున్నారో తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.సుధాకర్ రెడ్డి : వారిని ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్లో పూర్తిగా ఎమ్పాల్చిలుగా ఉంచండి. నారు నిరంతరం అభ్యర్థులు కార్యక్రమం చేస్తూ ఉంటారు.

శ్రీ సిహాచ్ : వరప్రసాద్ : అధ్యక్షా, అది కాదండి. ఈ రోజు స్కూలు అసిస్టెంటుసు, సబ్జెక్టు టీచరును చాలా మంది ఇందులో ఉన్నారు. స్కూల్సులో చాలా ఇభ్యందిగా ఉంది కాబట్టి, వారిని అందరినీ రిటర్న్ పంపించే కార్యక్రమం విద్యా శాఖ ఆల్ రెడీ తీసుకుంది. మరి ఈ విషయంలో వారిని మీరు రిటర్న్ పంపిస్తారా?

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ రోజు స్కూలు అసిస్టెంటుసు, సబ్జెక్టు టీచరున్న చాలా మంది ఇందులో ఉన్నారు. స్కూల్సులో చాలా ఇభ్యందిగా ఉంది కాబట్టి, వారిని అందరినీ రిటర్న్ పంపించే కార్యక్రమం విద్యా శాఖ ఆల్ రెడీ తీసుకుంది. మరి ఈ విషయంలో వారిని మీరు రిటర్న్ పంపిస్తారా? లేదా అలాగే ఉంచుతున్నారా? కంటిస్ట్ చేస్తారా? తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుధాకర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రత్యేకంగా మేము కోరేది ఒకటే, వయోజనలకు మహబూబ్ సగర్ జిల్లాలో అతి తక్కువ అభ్యర్థులు శాతం ఉంది. అంతేగాకుండా, గట్టు మండలంలో కేవలం 14 శాతం మాత్రమే అభ్యర్థులున్నారు. కాబట్టి, అభ్యర్థుల కొరకు మహబూబ్ సగర్ జిల్లాకు అదనంగా వయోజన విద్యా కార్యక్రమాలను ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేస్తున్నారా? ఆ కార్యక్రామాలు చేస్తే ఆ వివరాలు మాకు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. రామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు అన్ని ప్రశ్నలకూ ఒకేసారి సమాధానం ఇవ్వవచ్చునండి. సార్, మీరు ప్రేరకులను, అసిస్టెంటు ప్రేరకులను నియమించామన్నారు. వారికి జీతం ఇచ్చేదే తక్కువ, అది కూడా సంవత్సరాని ఒకసారి కూడా ఇవ్వడం లేదు. అందువల్ల వారెవరూ వని చేయడం లేదు. మంత్రి గారు ఎప్పుడైనా ఒక నిరంతర కేంద్రాన్ని విజిట్ చేస్తే బాగుంటుంది. మీం విజిట్ చేశాము. ఎక్కుడా కూడా ఏ కేంద్రం కూడా వని చేయడం లేదు. ఈ వనిలేని వనికి సబ్జెక్టు టీచరును ఉపయోగించుకునే బదులు, వారిని రిటర్న్ పంపించేస్తే బాగుంటుంది. అంతేగాకుండా, ఈ ప్రేరకులకు జీతం ఇవ్వడం లేదు. ఆ విధంగా జీతం ఇవ్వలేనప్పుడు ఆ స్కూల్ ఎందుకు పెట్టారు?

శ్రీ ఎమ్. హనుమంత రావు : అధ్యక్షా, ఎమ్ఎల్ఎస్ లను విద్యా శాఖా మంత్రి గారు మాకు హోండోవర్ చేయమని అడగడం జరిగింది. అయితే, దాని మీద ఒక డెసిపన్ తీసుకోలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారి వద్ద ఆ పైలు ఉంది. తర్వాత ఈ ప్రైరకులు, ఈ పని అన్నది 1997 నుంచి ప్రారంభించిన వయోజన విద్యా కార్యక్రమం . నిరంతర విద్యా కేంద్రాలలో. ఇవన్నీ గూడా పేపర్లకే పరిమితం కాకుండా పని చేయించుకోవడం అన్నది గ్రామ పంచాయితీల మీద కూడా బాధ్యత ఉంటుంది. ఎందుకంటే ఇది సామాజిక బాధ్యత. సామాజిక న్యాయం జరగాలంటే, ఒక్క ప్రభుత్వం, అధికారులమీదే అధారపడితే జరగదు. కారణం ప్రభుత్వాధికారులు చాలా తక్కువ మంది ఉన్నారు. ఎమ్ఎల్ఎస్ మండలానికి ఒకరు ఉంటారు. ప్రైరకులు ప్రతి గ్రామానికి ఒకరు ఉంటారు. అయితే, ఈ కార్యక్రమాన్ని గ్రామాలలో అక్షరాస్యత లేసటువంటి గ్రామాలలోకి వెళ్లి అక్షరాస్యతను పాదుకొల్పాలని పెట్టినటువంటి కార్యక్రమం . కాబట్టి అందరూ కూడా బాధ్యతగా ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి ముందుకు తీసుకుపోవాలని కోరుతున్నాను.

(ప్రతిపక్షాల నుంచి అభ్యంతరాలు)

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, వయోజన విద్యకు సంబంధించి గత ప్రభుత్వం నుంచి ఈ గపర్స్మెంటు పరకూ ఎమ్ఎల్ఎస్ మండలానికి ఒకరిని నియమించడం జరిగింది. ముఖ్యమైన సబ్జెక్టులో వారి సర్వీసెన్ లేకపోవడం మూలంగా స్కూల్స్‌లో ఇభ్యంది కలుగుతోంది. ముఖ్యమంత్రి గారిని కలసి వేసవి సెలవుల పరకూ వారిని అలాగే కంటిన్యూ చేయండి. తర్వాత మళ్ళీ ఎపిపిఎస్ నీ అపాయింట్మెంటు జరుగుతుంది. తర్వాత మీరు వారిని కంటిన్యూ చేస్తారా లేక ఏం చేస్తారన్నది మీరు నిర్ణయం తీసుకోండి. ఎమ్ఎల్ఎస్ పని చేయడం లేదన్న మాట సరైంది కాదు. వారు పని చేయకపోతే జిల్లాలలో కలెక్టర్సు ఎలా బహుమతులు ఇస్తున్నారు? ఎలా సర్దిఫీకెట్టు ఇస్తున్నారు? ఇదేమిటండ్చే? అసలు వయోజనులకు విద్య చెప్పేందుకు వారి అవసరం ఉండా లేదా అన్న దానిని మీరు నిర్ణయం చేయండి. ఖచ్చితంగా వారు పని చేస్తున్నారు. వాళ్లు పని చేయకపోవడం నిజం కాదు.

శ్రీ ఎమ్. హనుమంత రావు: అధ్యక్షా, ఇందులో టిప్పర్సు కౌన్సిలర్సు ఉన్నారు. కౌన్సిలు సభ్యులు ఉన్నారు. నేను ఒక మీటింగు ఏర్పాటు చేస్తాను. తర్వాత, ఈ వయోజన విద్యా కార్యక్రమాలు, నిరంతర విద్యా కార్యక్రమాలు ఎలా సడవాలో , వారి సలహాల ప్రకారం మనం ఒక కార్యక్రమం తయారు చేసుకుండాము. వారి ఫీడ్ బ్యాక్ తీసుకుండాము. ఆ ఫీడ్ బ్యాక్ తీసుకుని ఏ విధంగా కార్యక్రమాలను నిర్ణయించాలో, అందులో ఏమి మార్పులు చేయాలో చూద్దాము. మాకు మార్పులు చేయడానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

ఉ.10.30

శ్రీ కె.రోశయ్యా అధ్యక్షా, సాధారణంగా అత్యంత అవసరమైన సమస్యలనే ఈ ప్రశ్న వచ్చింది. మిత్రులు ఉప ప్రశ్న వేయడంలో, మేయున్ ప్రశ్నకు సంబంధం లేకండా, ప్రత్యేకంగా మహాబూబ్ నగర్ జిల్లాలో గట్టు అనేటువంటి మండలంలో సంగతని అంటే ఏ మంత్రి దగ్గర సమాధానం పుండడు. అదే వేరే రకమైన ప్రశ్నలు పంపండి, డైరెక్ట్ గా సమాధానం వస్తుంది. మనం విన్నాను రెండు పెద్దన్న వచ్చాయి ఇక్కడే. గ్రామ్యయేట్స్ నుండి మరియు మేధావులైన మంత్రులందరు మాట్లాడుతూ, రెండు అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చారు. ఒకటి, వాళ్ల ఏమి పని చేయడం లేదని గట్టిగా

చెప్పారు. లేదు వాళ్లను అలా అనడం తప్పు అనేది మోహన్ రెడ్డిగారి వాదన. అందువల్ల నాకు తోచింది, హనుమంతురాపుగారు ముందు చెప్పారు. నేను ఏమి అనుకున్నానంటే, ఒక ప్రశ్న మీద జవాబుగా వచ్చి తృప్తి కలిగించే సమయ కాదు ఇది. చాలా ఇంపార్టెన్స్ ఉంది.

కాని, భిస్సుమైన అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి కాబట్టి. వారు, ఎడ్యుకేషన్ మంత్రిగారు కూర్చోని ఒక డేటు ఫిక్స్ చేసుకొని. మేధావులైన మీతో, అలాగే ఇతర ప్రజాప్రతినిధులలో ఆసక్తి పున్న వాళ్లను పిలిచి, సమావేశం పెట్టుకొని థరోగా చర్చించి, పని చేయడం లేదనంటే ఎలా పని చేయించాలి. అనలు వీటి అవసరమే లేదనుకుంటే ఏమి చేయాలి? డెప్యూటీషన్ ఇచ్చారు, డెప్యూటీషన్ రద్దు చేయడం పెద్ద విషయం కాదు. ప్రత్యామ్నాయంగా ఏమి చేయాలి? అందువల్ల థరోగా ఒక టేబుల్ దగ్గర కూర్చోని చర్చిస్తే, మేలైన ప్రయోజనం కలుగుతుందని నేను మనవిచ్చున్నాను.

తుంగభద్ర వెంట సమాంతర కాలువ

ప్రశ్న నెం. 2 (1134)

సర్వశ్రీ పట్లె రఘునాథ రెడ్డి, వెంకట శివారెడ్డి ముండ్ల

గౌరవ సీయులైన భారీ, మధ్యతరహో సాగునీటి శాఖ మంత్రిగారు దయుచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:-

- అ) అనంతపూర్ జిల్లాలోని సాగుచేయదగు భూములకు సాగునీటి సౌకర్యాన్ని కల్పించేందుకు తుంగభద్ర డ్యూమ్ నుండి సమాంతర కాలువను నిర్మించే ప్రతిపాదన ఏదైన ఉండా:
- ఆ) అయితే, ప్రస్తుతం ఆ ప్రతిపాదన ఏ దశలో పుందిః ఎప్పటిలోగా ప్రారంభిస్తారు?

భారీ, మధ్యతరహో సాగునీటి శాఖ మంత్రిగారు (శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య)

- అ) అప్పనండి. ఒక ప్రతిపాదన ఉంది.
- ఆ) కర్నాటక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇందుకు అంగీకరించిన ఈ ప్రతిపాదన కార్యరూపం దాల్చడంలేదు.

శ్రీ పట్లె రఘునాథరెడ్డిః అధ్యక్షా, అనంతపూరం జిల్లాకు బచావత్ అవార్డు ప్రకారం 32.5 టి.ఎమ్.సి నీరు కేటాయించబడింది. ప్రభుత్వం కూడా అదనముగా పి.ఎ.డి.ఆర్ డ్యూమ్కి 10 టి.ఎమ్.సిలు కేటాయించింది. అనగా మొత్తంమీద 42.5 టి.ఎమ్.సి నీరు అనంతపూరం జిల్లాకు న్యాయబధంగా అందవలసిన అవసరం పుంది. గత 10 ఏళ్లలో పరిశీలిస్తే ఏడాదికి 20 టి.ఎమ్.సి లేదా 22 టి.ఎమ్.సిలు మాత్రమే అనంతపూరం జిల్లా రైతులు వాడుకొంటున్నారు. మరో 25

టి.ఎమ్.సిల నీటిని వాడుకోలేకపోతున్నారు. సమాంతర కాల ప్రతిపాదన కర్నాటక ప్రభుత్వం వ్యతిరేకిస్తుందని మంత్రిగారు చెపుతున్నారు కాబట్టి. అనంతపురం జిల్లాకు జరిగిన సష్ట్యాన్ని భర్త చేయించడానికి, రైతాంగానికి న్యాయం చేయడానికి, న్యాయంబద్ధంగా మాకు రావలసిన నీటిని తరలించడానికి ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న అట్లోనేటీవ్ చర్యలేమిటి?

రెండవది, తుంగభద్ర డ్యామ్కు, సుంకేసులకు మధ్యలో 25 టి.ఎమ్.సిల నీటిని తుంగభద్ర జలాల నుంచి ఎత్తిపోతల పథకాలకు తరలించవచ్చని, ఇ అండ్ సి గారు ప్రభుత్వానికి ఒక ప్రతిపాదన పంపారు. అది ఏ దశలో వుంది? మూడవది, తుంగభద్ర డ్యామ్ నుంచి ఎగువ కాలువ మరముత్తులకు ఈ ప్రభుత్వమే రు.483 కోట్లలో అడ్డినిప్పీటీవ్ శాంక్ష్వ ఇచ్చింది. 105 కిలోమీటర్ల నుండి 129వ కిలోమీటర్ల వరకు ఇచ్చారు. 1వ కిలోమీటర్ల నుండి 105వ కిలోమీటర్ల వరకు ఇప్పకపోతే ఉపయోగం ఉండదు కాబట్టి. వాటి అధునికీకరణకు ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

చివరి ప్రశ్న, లక్ష్మాది, కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జలయజ్ఞం చేస్తున్నదని చెపుతున్నారు. ఈ జలయజ్ఞం పూర్తి ఐప్పటికి కూడా, చరిత్రలో ఎన్నడూ లేని విధంగా, అనంతపురం జిల్లాకు 33 శాతం కంటే తక్కువ cultivable land వచ్చే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి, హంద్రీ-నీవా సుజల ప్రవంతి ద్వారా 40 టి.ఎమ్.సిలు వస్తుంది, ఇస్తామంటున్నారు. దానిని పెంచి, అనంతపురం జిల్లాకు న్యాయంచేసే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుందా? తమరి ద్వారా ఈ నాలుగింటికి స్పష్టంగా సమాధాం చెప్పవలసినదిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్యా: అధ్యక్షా, ప్రధాన ప్రశ్నలు రెండైతే, అనుబంధ ప్రశ్నలు నాలుగైయాయి. వాస్తవాలను ముందుర పెట్టినాగాని జీర్ణించుకోలేక పోతే నేను ఏమిచేయాలి. ఎవరడిగినా అది వాస్తవమే కదా.

MR. CHAIRMAN: Please come to the reply.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్యా: సమాంతర కాలువ నిర్వాణం గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకు కర్నాటక ప్రభుత్వంతో చేసిన విషయాలు. గతములో అనంతపురం జిల్లాను దృష్టిలో పెట్టుకొని, 1990లో మొదటిపారిగా కర్నాటక ప్రభుత్వాన్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరింది. 1991 జనవరిలో కర్నాటక ప్రభుత్వం ఈ ప్రపోజెల్సని, మేము ఒప్పుకోవడం లేదని సమాధానం చెప్పింది. ఆ తరువాత మళ్ళీ 31-07-1990లో ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు మళ్ళీ ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించినారు. ఆ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రికి ప్రతిపాదన చేశారు. ఇది 16.05.1991లో ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మళ్ళీ రిజ్స్క్ చేసింది. ఆ తరువాత, మూడవ సారి 11.12.1991లో ఈ రాష్ట్ర ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి, ఆనాటి కర్నాటక ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రత్యేకంగా అనంతపురం జిల్లా యొక్క వాస్తవ పరిస్థితులను వివరిస్తూ, ఈ ప్రతిపాదనను అంగీకరించాల్సిందిగా, ఇది చాలా అత్యంత అవసరమని ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి ద్వాసినారు. దానికి కూడా 06.02.1992లో ఈ ప్రతిపాదనను ఒప్పుకోవడం లేదని ఆరాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఆనాడు తెలియజేశారు.

కాని, తుంగబద్ర బోర్డు మీటింగ్లో కూడా ఈ ప్రతిపాదనలు రావడం, ఈ ప్రతిపాదనల మీద కర్నూలుక ఒప్పుకోకపోవడం. ఇది గత చరిత్రెతే, తరువాత మళ్ళీ 2001లో ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఆ రాష్ట్రాన్ని కోరినప్పటికీ, ఈ ప్రతిపాదనల మీద సుముఖంగా లేమనే విషయాన్ని ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెలియజేసింది. ఈ పరిస్థితులలో 2004లో ఈ విషయం మీద మరొకసారి కర్నూలుక ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకుపోవడం జరిగింది. ఇప్పటి కార్బోమాలు సఫలీకృతం కానందువల్లనే, ఈ అనంతపురం జిల్లాకు 10 టి.ఎం.సిల అదనపు నీటిని తుంగబద్ర నుండి తరలించే విధంగా ప్రత్యేకంగా అభిలపక్ష సమావేశంలో నిర్ణయించిన మేరకు. ఈ ప్రభుత్వం కేటాయింపులు జరిపింది. ఇప్పుడు సమాంతర కాలువ ద్వారా వచ్చే అవకాశాలు, ఈ దశాబ్దంస్వర కాలంనుంచి చేసిన కృషి సఫలీకృతంకానందువలనే. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, అనంతపురం జిల్లాకు 10 టి.ఎం.సిల నీటిని ఇచ్చే జి.ఎస్.ఎస్., ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసింది. ఇది సమాంతర కాలువకు అనుబంధంగా, అది రాని పరిస్థితుల్లో, ఈ కృషి వైఫల్యం చెందిన నేపద్యంలో, కర్నూలుక ఒప్పుకోలేని పరిస్థితులలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అదనముగా ఈ ప్రత్యోమ్మాయ పద్ధతిని కొనిసాగించిందనే మాట ఇక్కడ స్పష్టంగా చెప్పుకోపలసిన అవసరం పుంది.

అయితే, రెండవ ప్రశ్న, తుంగబద్ర, నుంకేసుల రెండిటి మధ్య ఎత్తిపోతల ద్వారా ఇచ్చే ప్రతిపాదన అంటున్నారు. ఇక్కడ, ఒక్కవిషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. మొస్కు 2003-04లో ఏర్పాటుకాబడ్డ, త్రైష్టా వాటర్ ట్రైబ్యూనల్ ముందు, 30 ప్రతిపాదనలు విచారించడానికి సేకరించింది. అందులో ఈ సమాంతర కాలువ నిర్మణం కూడా ఒక ప్రతిపాదన. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ 30 అంశాలలో వచ్చే విధంగా కృషి చేసింది. 30 అంశాలలో ఒక అంశంగా ఉంది. ఇది త్రైష్టా వాటర్ ట్రైబ్యూనల్ ద్వారా సాధించుకోవడానికి ఒక అవకాశం. ఇది విచారణలో వుంది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో, ఈ విషయం సబ్బడీన్గా ఉంటుంది కాబట్టి. దీని మీద మరింత చర్చగాని, మరింత ఉపయోగ పదే ఏ కార్బోమాలు మనం చేయలేదు. ట్రైబ్యూనల్ ముందు ఉంది కాబట్టి, అది ట్రైబ్యూనల్లో తేల్చే విధంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం కృషిచేస్తుందని వివరిస్తున్నాను.

ఇకపోతే, అధునికీకరణ కార్బోమం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిందని. ఇది కేవలం ఆంధ్ర రాష్ట్ర పరిధిలోనే చేసడుతున్నారని. ఇది కర్నూలుక ప్రాంతంలో చేయకుండా, ఇక్కడ చేస్తే అంత ఉపయోగపడదేమానే, మాట కూడా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో కూడా ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన మొదటి క్షణం నుంచి కూడా, కర్నూలుక ప్రభుత్వంతో చర్చలు కొనసాగిస్తాముంది. ముఖ్యంగా 2005లో తుంగబద్ర బోర్డు మీటింగ్లో కూడా ఈ ప్రతిపాదన మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున పెట్టాము. అది 122వ బోర్డు మీటింగ్లో 12-11-2005లో కూడా కర్నూలుక ఈ ప్రతిపాదనను పరిశీలిస్తుందని మాత్రమే చెప్పింది గాని, ప్రతిపాదనను ఏమాత్రం పరిశీలించలేదు. అదేవిధంగా, 187వ బోర్డు మీటింగ్లో కూడా దీని మీద డిబేయల్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్టు చేద్దామనే మాట, మళ్ళీ ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వమే ప్రతిపాదించింది. దానికి, కర్నూలుక ప్రభుత్వం అంతగా సహకరించలేదు. ఈ రిపోర్టు తయారుచేయడానికి కూడా వాళ్ళ అంగీకరించలేదు.

అందుకే దాని మీద ఒత్తిడి తీసుకుపోవడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్లయించింది. దీని ద్వారా కర్ణాటక ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తెచ్చే విధంగా ఆధునికరించడం మిగిలిందని ఇటు ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద కాని, కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద కాని వత్తిడి చేస్తాము . అదే విధంగా నాల్గవ ప్రశ్న ఏదైతో పుందో హాచెసెన్స్ హాంద్రీనివాకు ఎక్కువ సీటిని కేయించాలని అంటున్నారు. ఇందులో హాంద్రీనివా సుజల ప్రపంతికి ఇప్పటికే 40 టి.యం .సిల నీటిని కేటాయిస్తూ మొదటి దశ రెండవ దశలో భాగంగా కార్బూక్సిమాలు కొనసాగుతున్నాయి.

ఇందులో భాగంగా సుమారు 3,45,000 ఎకరాలు అనంతపూర్ జిల్లాలో సాగునీటి అవసరాల కోసం సుమారు 23 టి. యం .సి ల నీటిని వినియోగించే విధంగా కార్బూక్సిమాలు జరుగుతున్నాయి, పనులు జరుగుతున్నాయి మరియు ఈ పనులు జరగడంతోపాటు 10 టి.యం . సి ల అదసపు జలాలు కూడా ఛైవర్షు చేయడం జరిగిందని సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ పట్ల రఘునాథరాణ్ణి: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పినట్లు ముందు 32 టి.యం.సి లు మాకు రావాలి ముఖ్యమంత్రిగారు 10 టి .యం.సి లు అదసంగా ఇచ్చారని చెప్పారు . ఈ 42.5 టి.యం.సిని అనంతపురం జిల్లాకు తరలించే దానికి ప్రత్యామ్నాయం ఏమి ఆలోచన చేస్తున్నారు? సమాంతరకాలువ చెయ్యలేము అంటున్నారు, ప్రత్యామ్నాయ చర్యలు సూచించాలి . కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉంటుంది, రాష్ట్రంలో ఉండేది, కర్నాటకలో ఉండింది.

MR. CHAIRMAN ; You are deviating from the subject. You put the last supplementary question.

శ్రీ పాశ్చాల లక్ష్మియ్యః ప్రత్యామ్నాయ ప్రతిపాదనలు ఏమున్నాయి వత్తిడి ఎందుకు తీసుకురావడం లేదు అంటున్నారు ఇది చర్చించాలిన అవసరం ఉంది . నేనేమైనా మొదలు పెడితే మళ్ళీ రాజకీయం అంటారు. కాబట్టి ఇప్పటికే మొట్ట మొదటిసారిగా 10 టి.యం .సి ల అదసపు జలాలను ఈ పరిస్థితులన్నీ దృష్టిలో ఉంచుకొని, అనంతపురం జిల్లాలోని కరువు పర్చితులు దృష్టిలో ఉంచుకొని అతి తక్కువ వ్యర్థపాతం ఉన్న జిల్లాగా గుర్తించి, కరువు జిల్లాగా గుర్తించి 10 టి.యం.సి అదసపు జలాలను కేటాయించిన విషయాన్ని మర్చి మూడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈ ప్రభుత్వం, ఆ ప్రభుత్వం, ఆ ప్రభుత్వం ఉందని ఇది వత్తిడి తెమ్మని మరి మనం రాలేదనడం కూడ వాస్తవం కాదు అధ్యక్షా, ఇది కూడా రాజకీయ కోణమే ఎందుకంటే ఇక్కడ మాటల్చడితే రేపు పేపర్లో పన్నందని అందుకోసం అంటున్నారు తప్ప వాస్తవంగా ఈ సంవత్సరం, ఒకసారి లేదంటారు మరోసారి కొఢిగా రావడంలేదు అంటారు .

రిఫరల్ అనుపత్తులకు మార్గదర్శకాలు

ప్రశ్న నెం . 3 (703)
కమలాకర్ణరావు

శ్రీ

బి.

గౌరవనీయులైన వైద్య విద్య, ఆరోగ్య బీమా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈంది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) రాష్ట్రంలో రిఫరల్ ఆనుపత్రులుగా గుర్తింపు పొందిన (రాష్ట్రం లోపల, వెలువల నెలకొనిన) ప్రైవేటు ఆనుపత్రుల వివరాలేమిటి?

ఆ) రిఫరల్ ఆనుపత్రుల హోదా పొందిన తయవాత అట్టి ఆనుపత్రులకు చెల్లించిన మొత్తం వివరాలేమిటి?

ఇ) ఆ ఆనుపత్రులపై, ప్రభుత్వం కొన్ని నిర్దిష్ట పరతులను విధించిందన్న విషయం వాస్తవమేనా? అయితే ఆ వివరాలేమిటి?

ఈ) ఈ ఆనుపత్రులు అన్ని, పొందువరచిన నియమాలను పాటించకుండా అవినీతి కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతున్నాయన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

డ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

వైద్య విద్య, ఆరోగ్య బీమా శాఖ మంత్రి(శిమతి గల్లా అరుణ కుమారి)

అ) అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం లోపల, వెలువల గుర్తింపు పొందిన ప్రైవేటు ఆనుపత్రుల జాబితాను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది .

ఆ) లేదండీ . ప్రభుత్వం ద్వారా రిఫరల్ ఆనుపత్రులుగా గుర్తింపు పొందిన ప్రైవేటు ఆనుపత్రులకు నేరుగా ఎటువంటి మొత్తాన్ని చెల్లించలేదు. ఈ ఆనుపత్రులలో చికిత్స పొందుతున్న ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, వారి సంబంధిత శాఖలు భరారు చేసిన స్టోజి రేట్ల ప్రకారం చికిత్స వ్యయాన్ని రీథింబర్స్ మొంటు పొందుటకు అర్పులు. సదరు రీథింబర్స్ మొంటు కోసం ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంస్థల శాఖ ప్రత్యేక భాతాను నిర్వహించడం లేదు .

ఇ) ప్రభుత్వం కొన్ని నియమ నిబంధనలను రూపొందించింది. నీటిని అవగాహన పత్రం (ఎంబయు)లో వివరించడమయింది. ఎంబయులోని వివరాలను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది (అనుబంధము)

ఈ) లేదండీ.

డ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తిను కాదు .

SRI B.KAMALAKER RAO : At the outset, I request the Minister to give me sufficient time because it is an important question . A meeting with the officials was held where so many issues were cropped up.

(ఇంటర్వ్యూన్)

మిత్రులు తెలుగులో మాట్లాడాలంటున్నారు అధ్యక్ష మన MOUలో ప్రతియొక్క రిఫరల్ ఆనుపత్రి రెండు గ్రామాలను దత్తత తీసుకొని ఆరోగ్య సదుపాయం కల్పించాలని ఉంది అధ్యక్ష అది జరిగిందా? తెల్లకార్డు వారికి ఆయా రిఫరల్ ఆనుపత్రులలో 5 శాతం పడక గదులు కేటాయించి

వారికి ఉచితంగా చికిత్స ఇవ్వాలని ఉంది అది జరిగిందా అధ్యక్ష? నిమ్మ కన్న 10 శాతం తక్కువ ఫీజు లీసుకోవాలని ఉంది అధ్యక్ష అది జరిగిందా? సాంఘిక గిరిజన సంసైము హస్పిట్ విద్యార్థులకు ఉచిత వైద్య సేవలు అందించాలని ఉంది అధ్యక్ష. అయితే 2005 మార్చిలో 74 జి.బ లో గ్రామాలకు బదులుగా ఆర్గ్య కేంద్రాలు దత్తత లీసుకునే శక్తుల గురించి మిగతా శక్తులను అలాగే ఉంచాము అధ్యక్ష. If you want me to put the question it would be comfortable for me to speak in English.

MR.CHAIRMAN : Go ahead.

SRI B.KAMALAKER RAO : Thank you Sir. There are M.O.U.s. In our discussion, number of issues have cropped up. Health Department is not in a position to comply with the conditions that were put. That is the answer we got in the meeting. This has to be taken care. Are the white card holders getting the treatment ? Or are they getting the treatment only on paper? Is there any mechanism to checkup? Are the tribal people aware that they are eligible for this facility? Whether the Department has taken care? Are the Tribals getting the treatment? A House Committee was constituted. So many questions were raised in that House Committee. Nothing was implemented. It needs lot of time for discussion, so that all the people may participate..

MR. CHAIRMAN : You have so many supplementaries. The Minister has to answer all the questions. Is it possible.?

(Shri B.Mohana Reddy rose to speak)

Mr. Mohana Reddy, Yesterday you were there in the BAC You have decided to take up this subject also for discussion..

ఉ. 10.50.

శ్రీమతి గల్లూ అరుణ కుమారి: అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కమలాకర్ రావు గారితో చెప్పినట్లు last time ఒక meeting పెడతామని చెప్పాను. Meeting కూడా పెట్టడం జరిగింది . అందరికి కూడా letters వ్రాయడం జరిగింది అందరిని కూడా invite చేయడం జరిగింది.

శ్రీ సి.పాచ. సితారాములు: మాకు ఎవ్వరికి invitations రాలేదు. వాస్తవము చెప్పకుండా అవాస్తవాలు చెబుతే ఎట్లా?

శ్రీమతి గల్లూ అరుణ కుమారి: అడిగిన వారికి అందరికి కూడా invitations పంపడం జరిగింది. Floor leaders అందరికి కూడా పంపడం జరిగింది. అందులో కొంతమంది మీటింగ్కు వచ్చారు. కాకపోతే మరి కొంత మంది interest కూడా చూపలేదు, మళ్ళీ కూడా మీటింగ్ పెడతాము.

మిస్టర్ షైర్స్ ను : మంత్రి గారు solution కూడా చెబుతున్నారు సీతారాములు గారూ.

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి : Invitations అందిన వాళ్లు వచ్చారు. వాప్పవాలు చెప్పకుండా అవాస్తవా

శ్రీమతి గల్లా అరుణాకుమారి: అందరిని మీటింగ్‌కు call for చేస్తామని చెప్పి అవాస్తవం చెప్పవ లసిన అవసరం మాకు లేదు అధ్యక్షా, ఎందుకంటే వాస్తవం తప్ప అవాస్తవం మాటల్సాడే అలవాటు కూడా మాకు లేదు, అది అందరికి తెలిసిన విషయమే. మీటింగ్‌కు అందరిని పిలవడం జరిగింది. చాలా మంది మీటింగ్‌కు వచ్చారు. వారిలో శ్రీ కమలాకరరావు గారు, శ్రీ ఇంద్రజీవినారెడ్డి గారు, సత్యనారాయణ రెడ్డి గారు, మోహన్ రెడ్డి గారు ఇంకా కొందరు సభ్యులతో ఆరోజు కొన్ని విషయాలు చర్చించడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కమలాకర్ రావు గారు ఏవైతే చెబుతున్నారో వాటి విషయమై కూడా అన్ని హస్పిటల్సుకు ఫోకాల్ నోటీసులు పంపించడం జరిగింది. కాని కొన్ని హస్పిటల్సు మటుకు డబ్బులు తీసుకున్నట్లుగా తెలియజేయడం జరిగింది. అదే విధంగా మరి కొన్ని హస్పిటల్సులో ఈ 5% ఏదైతే పుండో అది కూడా మేము చేస్తున్నాము. తరువాత రెండు నెలలకు ఒకసారి గామ్రాలకు వెళ్లి camps ఏర్పాటు చేస్తున్నామని చెప్పారు. అదే విధంగా గిరిజన హస్పిటల్సోమి, యస్.సి., యస్.టి . హస్పిటల్సో పైతే నేమి విద్యార్థులకు ఉచితముగా treatment ఇస్తున్నామని చెప్పారు. ఇంకా కొన్ని హస్పిటల్సు నుండి సమాధానం రాలేదు. వాటిపై కూడా డి.యం.ఇ. లెవెల్లో ఒక కమిటీని వేశాము. వారు కూడా తొందరలోనే వారి willingness ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా అందరిని ఒక తేదిని ఇవ్వమనండి . నేను యిచ్చిన dates వారికి కుదరడం లేదు. ప్రస్తుతం అసెంబ్లీ సెస్సన్ సడుస్తున్నాయి కాబట్టి వారినే dates ఇవ్వమనండి, అందరిని రమ్ముసండి. అందరం కలిసి కూర్చోని meeting పెట్టుకున్నాము. అన్ని విషయాలు చర్చించాము. కాని ఈ ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత ఈ పైద్య రంగంలో మటుకు చాలా రకాలుగా ఎన్నో విషయాలలో ఎన్నో రకాలుగా అభివృద్ధికి చేయితనిచ్చి ఎన్నో విధాలుగా అన్ని హస్పిటల్సో కూడా పేద ప్రజలకు పైద్యం జరగాలనే ఉద్దేశముతో ఎన్నో ప్రోగ్రాములు పెట్టి చేయడం జరిగింది. దానిలో ఏవిధమైన పారపాట్లు జరగడం లేదు. కాకపోతే కొన్ని విషయాలల్లో గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు కొన్ని పారపాట్లు జరిగినా గాని డి.యం.ఇ. లెవెల్లో ఒక కమిటీని వేశాము. వారు త్వరలోనే హస్పిటల్సు కు వెళ్లి checkup చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి.చెంగలరాయుడు: అధ్యక్షా, investigation charges referral hospitals పసూలు చేయకుడద్దు ! కాని తిరుపతి సిమ్ము హస్పిటల్సో ఈ ఆరోగ్య శ్రీ క్రింద ఎవ్వరైతే identify అపుతున్నారో వారు వెళ్లితే investigation charges, referral hospitals పసూలు చేయకూడదు కాని పసూలు చేస్తున్నాయి. ఇది నగ్య సత్యం.

డా. మసాల వద్దుజి : ధన్య వాదాలు అధ్యక్షా, హస్పిటల్సో ఇప్పుడు ఏవీ టెస్టుకు ఎంత అని చూపే ఫీజు బోర్డు (డిస్ట్రిక్టు బోర్డు) ప్రస్తుతం ఎక్కుడ కనబడడం లేదు. మరి ఇలాంటి బోర్డును ఎన్ని హస్పిటల్సో పున్నాయి. నేను చాలా హస్పిటల్సు తీరిగాను. నాకు ఎక్కుడా కనబడలేదు. మంత్రి

గారి ఆదేశాలు ఎక్కుడా అమలు కావడంలేదు మరి ఇలాంటి హస్పిటల్స్ పై ఎలాంటి చర్య తీసుకుంటున్నారు? ఇంకా ఏన్ అపరేపెన్టు, ఏన్ టెస్టుకు ఏంత రేటు అనేది ఇప్పుడు వారి ఇష్టమొచ్చినట్లుగా వారు మేస్తున్నారు. ఇక్కడ ఏమైనా **standard rates** పున్నాయా? మరి ఇలాంటి ప్రతిపాదన పెట్టే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి పుండా అనేది నేను అడుగుతున్నాను అలగే రెఫరల్ హస్పిటల్స్కు **40%** లాభం పున్నట్లు సమాచారం పుంది వారి లాభాల్లో కొంత తగ్గించుకొని ఏమైన **post operative treatment** కు కేటాయించే ప్రతిపాధన ఏదైనా పున్నదా, మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి పర్యాలని కోరుతున్నాను.

(Interruptions)

మిస్టర్ ఛైర్‌మెంటు సుబ్బారెడ్డి గారు మినిస్టర్ గారు మిటింగ్ పెడతామని అన్నారు కదా ! ఇంకెందుకు మళ్ళీ చర్య ?

శ్రీ జి. శ్రీనివాసులు నాయుడు:- అధ్యక్షా, **last time** సభలో గౌరవ మంత్రి గారికి మీ ద్వారా ఒక విస్మయము చేశాము మొదటిది రూ. **25,000/-** లు జిల్లా హాండ్ క్వార్టర్స్లో ఉద్యోగస్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు కూడా మెడికల్ రీఎంబర్స్ మెంటుకు కూడా ఆ రేటు పెంచకపోవడం వల్ల ఎక్కువ పైల్పు ప్రైదరాబాద్లో పెండింగ్ పుండడం వల్ల కష్టం వచ్చినప్పుడు కాకుండా సంవత్సరం తరువాత అది పచ్చే అవకాశం పుంది. దానివల్ల మార్పుచేయమని, రూ . **25,000/-** లను లక్ష రూపాయలకు పెంచమని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లాము. దానిపై మేడమ్ గారిని తరువాత తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. రెండవది ఆరోగ్య శ్రీ పథకం తెల్ల కార్బు వారికి చక్కగా ఉపయోగపడుతుంది . మంచి పథకం . అదే విధంగా మధ్యతరగతి ఉద్యోగస్థులు, ఉపాధ్యాయులకు కూడా చాలమంది పున్నారమ్మా వారికి కూడా ఎంప్లాయ్ మెంటు కార్బు ద్వారా ఆ పథకము ఉపయోగపడుతుందేమో పరిశీలించమని కోరుతున్నాము.

(ఇంటర్వ్యూస్)

మిస్టర్ ఛైర్‌మెంటు : సీతారాములు గారు కూర్చోండి. ఇక్కడే **supplementary, meeting** అవసరం లేదా మికూ?

శ్రీ పి. సుబ్బారెడ్డి : మార్చి 2005లో 74 G.O. వచ్చింది. మార్చి 2007లో 105 G.O. వచ్చింది.ఈ రెండింటి మధ్యన **out of State** లో **treatment** చేయించుకున్నవారికి మెడికల్ రీ ఎంబర్స్ మెంటు సౌకర్యం కల్పించలేదని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఇస్తే, అది సెక్రటరీ గారికి ఇచ్చి కూడా నాకు **information** కూడా ఇచ్చారు. దానిపై ఎలాంటి చర్య చేపట్టలేదు. దాని మీదా ఏమైనా చర్య తీసుకున్నారా అని అడుగుతున్నా.

MR.CHAIRMAN ;. It is already 11.00 am. Question Hour is over. I will stop with this supplementary.

SRI B. KAMALAKER RAO ; I request the Hon'ble Minister to fix a meeting at an early date and also to circulate the proceedings of the last meeting to all the members so that they can actively participate in the meeting.

శ్రీ సి . హాచ్ . సీతారాములు : Sir, అరోగ్య శ్రీ పథకానికి సంబంధించి చాలా హాస్పిటల్సుకు సంబంధించిన list లు ఇచ్చారు. నా విజ్ఞప్తి ఎందంటే, జిల్లా కేంద్ర ఆసుపత్రులకు, ఏరియా ఆసుపత్రులకు కూడా అరోగ్య శ్రీ పథకాన్ని వర్తింపజేసే అలోచన ఏమైనా పుస్తదా! అట్లా అలోచిస్తే గ్రామములో పుండే పేదలందరూ ఆ సౌకర్యాన్ని కల్పించుకునేందుకు అవకాశం పుంది. ఆ హాస్పిటల్ కూడా అభివృద్ధి కావడానికి కూడా అవకాశం పుంది. ఈ విషయములో మంత్రి గారు సమాధానము చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. మొహన్ రెడ్డి : ఛైర్మన్ గారు ఇక్కడ ఒక విషయము, గతములో నేను ఒక మిటింగ్ కు హాజరైనాను మేడమ్ ఆఫ్సోన్స్, అధికారులు కూడా వచ్చారు. చిన్న సలహా ఇచ్చాను. మేడమ్ తన సమాధానంలో పది లక్షల మంది ఉద్యోగులు మెడికల్ రీఎంబర్స్ మెంటు కొరకు దెఫరల్ హాస్పిటల్సుకు వస్తారని చెప్పి mention చేసింది. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ఎన్నో సౌకర్యాలు అందజేస్తుంది కానీ సకాలములో రాకపోడం వలన చాలా యిభ్యంది ఏర్పడుతుంది. నాలుగు లక్షల మంది టీచర్లకు అదేందో దురదృష్టం కాని చాలా మందికి ఆపరేషన్లు అవుతున్నాయి. రోగాలకు గురవుతున్నారు. మెడికల్ బిల్స్ మటుకు continuous process అవుతున్నాయి. School Education Director నుండి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అక్కడ మెడికల్ అండ్ హార్ట్ డైరెక్టరు వారికి 100 మెడికల్ బిల్లులు వస్తే, 70 బిల్లులు డైరెక్టర్ ఆఫ్ స్కూల్ ఎడ్యూకేషన్ నుండి వస్తున్నాయనే విషయము వాస్తవము. కాబట్టి నేను ఏమి సలహా ఇచ్చానంటే టీచర్స్ స్కూల్ పదిలేసి ప్రైవీల కొరకు తిరగడం అవన్నీ ఇభ్యందులు అవుతున్నాయి. అక్కడికి వెళ్లి అసిస్టంటు డైరెక్టరు గారిని స్కూల్ ఎడ్యూకేషన్ తరఫున పెట్టండి, ఆరు సెలలోకసారి మార్పు చేయండి. ఉకటక బిల్లులు అక్కడే పరిష్కరింపబడతాయి. చాలా easy అవుతుందని నేను సలహా ఇచ్చాను. తమరి ద్వారా త్వరగా ఇప్పటికి ఆపరేషన్లు చేయించుకుని పేమెంటు చేశారు కాబట్టి త్వరగా సమస్య పరిష్కరించుని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: మంత్రిగారు దీని గురించే meeting date ఫిక్స్ చేస్తే, మళ్ళీ ఆ విషయమే మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ బి. మొహన్ రెడ్డి: వాళ్లే date fix చేసినారు. మాట్లాడినా, కాని no action has been taken. కనుక మీ ద్వారా ఏమైనా చర్య తీసుకుంటారని మా ఆశ సార్.

ఇ. 11.00

శ్రీ చుక్కా రామయ్య : అధ్యక్షా, బి.సి.వెల్సీర్, సోపల్ వెల్సీర్, ట్రైబల్ వెల్సీర్ కనీసం పెయ్య స్కూలు ఉన్నాయి. ఆ ప్రిన్సిపల్సు అందరికి తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ స్కూడంటున్న చాలా బాధ పడుతున్నారు. కాబట్టి హాస్పిటల్ కమిటీ వేస్తే వాస్తవ విషయాలు తెలుస్తాయని నా మనవి.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, నేను ముందే చెప్పడం జరిగింది. డింఇ లెవెల్ ఒక కమిటీని వేశాము. వాళ్లు వెళ్లి అందరినీ పరిశీలించడం జరుగుతుంది. అరోగ్యశ్రీ గురించి సభ్యులు అడిగేరు. ఏరియా హాస్పిటల్సులో చికిత్స చేయడానికి మాకేం అభ్యర్థం లేదు. అయితే అక్కడ

హోర్ట ఆవరేషన్సు చేయడానికి, కిడ్నీ భ్రాన్స్ప్లాంటేషను చేయడానికి కావలసిన సౌకర్యాలు లేవు కాబట్టి, పేషంటుప్పకి ఎక్కుడైతే ఆ సౌకర్యం ఉందో అక్కడకు తరలించి వైద్యం చేయించడం జరుగుతోంది అధ్యక్షా. ఇన్ని సంవత్సరాలలో కానిది, ఈ మూడు సంవత్సరాలలో కల్పించాము. ఒక్కసారే స్వర్గం కావాలంటే కాదు. అంచెలంచెలుగా జరుగుతున్నాయి. పేపెరటు ముఖ్యం. ఏరియా హాస్పిటల్ డెప లప్ చేసి అప్పుడు వైద్యం చేయాలంటే ఈలోగా 3-4 సంవత్సరాలు పేపెరటు బ్రతుకుతాడనే సమ్మకం లేదు. ఈ ఆరోగ్యశీలో పేపెరటు బ్రతకాలస్వదే ముఖ్యాదైశం. ఏ పేదవాడూ కూడా డబ్బు లేని కార ణంగా చనిపోకూడదన్నది ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. అందుకనే పేషంటును ప్రావేటు హాస్పిటల్కు గాని, ఎక్కడ ఆ వైద్యం దొరుకుతుందో అక్కడకు గాని తీసుకువెళ్లి వైద్యం చేయస్తున్నాం అధ్యక్షా. ఇప్పుడ్నీ డెవలమెంటు కార్యక్రమాల్లో భాగం. పేషంటును అంతవరకూ నిరీక్షింపచేసే పరిస్థితి ఉండదు.

మోహనరెడ్డి గారు చెప్పిరు, వాటిని సరి చేస్తున్నాము. ఇంతకు ముందే చెప్పిను, డిఎంఇ లవెల్లో కనిటీ వేశాము. అలాగే కములాకరరాపు గారు, ఇతర టీచర్సు అసోసియేషను సుంచి అడిగేరు, మెడికల్ బిల్యు రీయింబర్సుమెంటు కోసం క్వాశ్ఫసు వేశారు. ఇది అందరకూ తెలిసిన విషయమే. జిల్లా లవెల్లో ప్ర్యూటినీ జరుగుతోంది. రూ.25 వేల వరకూ ఉంది. దానిని పెంచమని అడుగుతు న్నారు. పరిశీలిస్తున్నాము. మొన్సునే మాటల్చాడేము. ఎంతవరకూ వీలైతే అంతవరకు చేస్తాము. జిల్లా లలో ఉన్న రూ. 25 వేల వరకూ బిల్సుకు మెడికల్ అండ్ హాల్ట్ డిపార్ట్మెంటులో ప్ర్యూటినీ జరుగుతోంది. అక్కడ 3 వారాలు తీసుకుంటుంది. ఇక్కడ 3 నుంచి 4 వారాలు తీసుకుంటుంది. రెండు నెలల్లో బిల్యు చెల్లించడం జరుగుతుంది. ఎవరైనా డబ్బు కట్టలేని పరిస్థితి ఉంటే, ఆసుపత్రికి లెటర్ ఆఫ్ రైట్ ఇస్తే దాని మీద వాళ్లు ఎంతవరకు చేసుకోగలరో చేసి, బిల్యు తీసుకువచ్చి ఇస్తే కట్టడం జరుగుతుంది. మిగితా అన్ని విషయాలూ పరిశీలించడం జరుగుతుంది. అన్నీ చేయాలనే ఉంటుంది. మరికొన్ని త్వరగా జరుగుతూ పుంటాయి. కొన్ని లేటుగా జరుగుతూ పుంటాయి.

గౌరవ సభ్యులు చెంగలరాయుడు గారు కూడా అడిగేరు స్విమ్సు గురించి. అది వాష్పవం. కొన్ని ఇస్టేషన్స్‌గేపస్సుకి డబ్బులు అడుగుతున్నారని మా దృష్టికి కూడా రావడం జరిగింది. నేను మాడా డైరెక్టగా వెళ్లి విచారించడం జరిగింది. ఇక మీదట ఆ విధంగా తీసుకోవడం జరగదని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గపర్సుమెంటు గాని, ముఖ్యమంత్రి గారు గాని హాస్పిటల్సుల్లో ఏదైనా ఒక మంచి కార్యక్రమం ఇంప్లిమెంటేషను చేసేటప్పుడు, అది ఏ విధంగా జరుగుతున్నదనేది మేము కూడా వీలైనంత వరకూ చూసుకుంటున్నాము. ఇని చాలా చేట్లు జరుగుతున్నాయి. ఎక్కుడైనా సరే ఇటువంటిని జరుగుతున్నాయంటే, సాంక్షోధారాలతో తీసుకువస్తే, చర్యలు తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. సీతారాములు : ఒక హాస్పిట కనిటీని వేయండి.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : హాన్ కమిటీ ఎందుకు అధ్యక్షా? అందరం ఉన్నాం. కలిసి చేసుకోవాలి. ప్రజాప్రతినిధులందరికీ దీని మీద బాధ్యత ఉంది. ఎవరైనా సాక్షాంఘారాలతో తీసుకువస్తే కలినమైన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. నుబ్బారెడ్డి : సిఎం గారు లెటరిచ్యారు. జీవో మీద సుష్టుత ఉందా?

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : ఆ పైలు వచ్చేక తప్పకుండా పరిశీలించి సమాధానం పంపి న్నెము. గారవ సభ్యురాలు కూడా అడిగేరు డిస్ట్రిక్ట్ పెట్టురా లేదా అని. చాలా మంది సభ్యులు చాలా ప్రశ్నలు అడిగేరు. మరి గుర్తుస్వంత వరకూ చెప్పాము. డిస్ట్రిక్ట్ గురించి అన్ని హస్పిటల్లు కు రాయడం జరిగింది. కొన్ని హస్పిటల్లుకు సౌకర్యాలు తక్కువ ఉంటాయి. కొన్ని చోట్ల ఎక్కువ ఉంటాయి. వారి వారి సౌకర్యాలను బట్టి ఏ ఆపరేషనుకు ఎంత ఖర్చు అపుతుందనేది డిస్ట్రిక్ట్ పెట్టుమని చెప్పడం జరిగింది. పెడతామని వాళ్ళ చెప్పడం జరిగింది. మిగతా వారి నిషయంలో డిఎంఇ కనిటీ ఉంది. త్వరలోనే అంటే ఒక నెల లోపులోనే పెట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. సీతారాములు : హాన్ కమిటీ వేయండి. చాలా చర్చించాల్సినని ఉన్నాయి.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వర రావు : ఛైర్మన్ సార్. లాస్ట్ టైం ఫ్లోర్ లీడర్సుతో మీటింగు పెడతామని అన్నారు. కొంతమందికి అందేయి, కొంతమందికి అందలేదు. సరే వదిలెయిండి. చాలా విషయాలు చర్చించబడతాయి. సభ్యులకు వేరే అభిప్రాయాలున్నాయి. మెడికల్ డైరెక్టర్ లెవెల్లో కమిటీ ఉంది, ఏం అడిగినా ఆ కమిటీ చూసుకుంటుందని, పరిశీలిస్తుందని అంటున్నారు. హాన్ కమిటీ కావాలని పదే పదే అడుగుతున్నాం. వారే చెబుతున్నారు. అన్ని చోట్ల ఆపరేషన్లు చేస్తున్నారని. నాకు తెలిసి చాలా చోట్ల హార్ట్ ఆపరేషన్లు చేయడం లేదు. మిగతా ఆపరేషన్లు జరుగుతున్నాయి వేరే వేరే సూపర్ స్పెషాలిటీ హస్పిటల్లులో. ఉస్నాని లేనిని కూడా ఉన్నాయి. డిస్ట్రిక్ట్ చేయడం లేదు. కొండరు బోగెన్ హస్పిటల్లు నడిపేవారున్నారు. ఉంటే పరిశీలన చేయడానికి అభ్యంతరం ఏమిటండి? హాన్ కమిటీ వేయడం ద్వారా మరింత సమాచారం సేకరించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మీ ద్వారా మినిస్టరు గారిని రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను. ఇదేదో గవర్నర్మెంటు మీద పాన్ చేసినట్లు కాదు. శాస్త్రీయ ప్రాండింగ్ సభ్యుల ద్వారా తెలుసుకోవచ్చును. నేను కూడా అపీల్ చేస్తున్నాను, హాన్ కమిటీ వేయమని.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, సభ్యులందరూ దీనిలో పార్టీసిపీట్ చేస్తున్నారు. హాన్ కమిటీకి బదులు సభ్యులందరూ కలిసి మీటింగు పెడతానని చెబుతున్నాను. వారిచే సూచనలతో అన్ని పరిశీలిస్తానని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, దీని మీద చాలా మంది సభ్యులకు ఆసక్తి ఉంది. ప్రజల ఆరోగ్యం పట్ల ప్రభుత్వానికి గట్టి త్రిప్ప ఉంది. ఇది ఒక విమాత్మామైన కార్బూక్లమం. గతంలో మన రాష్ట్రంలో గాని, వేరే మరో రాష్ట్రంలో గాని ఈనాటి వరకూ లేదు. సిన్మియర్ గా ప్రారంభమైనపుడు కొన్ని కొన్ని సర్వ బాట్లు కావాలి. నేను ప్రారంభంలోనే చెప్పాము. ఈ ఆరోగ్యశ్రీ కొత్తగా పెడుతున్నది, అడుగుఅడుగు

వేస్తున్నపుడు ఏపైనా సలహాలుంటే నర్సుకుందామని. ఉదాహరణకి ఛార్జెస్‌కి సంబంధించి, బోర్డులు పెట్టలేదని అన్నారు. అధ్యక్షా, 2002లో ప్రైవేటు హాస్పిటల్సుపై రెగ్యులేషను అంటే, మా మీద కంట్రోలా అంటారు. అది కాదు. ఒక రకమైన రెగ్యులేషన్. అసలీ రాష్ట్రంలో ఎన్ని హాస్పిటల్సు ఉన్నాయి? హాస్పిటల్ అనే పదానికి ఏమి అర్థం ఉంది? ఒక కారు పెడడ్లలో సూపర్ స్పృష్టిలిటీ హాస్పిటల్ పెట్టిన సందర్భాలున్నాయి.

డి.11.10

నీటిన్నిటిని రెగ్యులేట్ చేయడానికి 2002వ సంవత్సరంలో యాక్ట్ పాస్ అయింది. కానీ దానికి అనుబంధంగా నిబంధనలు ఫ్రైమ్ కాలేదు. ప్రతిపక్ష నాయకులందరితో మాటల్డాడాను. వారి సలహాలను తీసుకొని రూల్స్ ఫ్రైమ్ చేస్తున్నాము. అన్ని హాస్పిటల్సులో ఒకే రేటు పెట్టడానికి లేదు. ఉదాహరణకు అపోలో అనుపత్రి ఉంది. అక్కడ ఉన్న ఇక్విషమెంట్ నేరు. జనరల్ అనుపత్రి ఉంది. దానికి సంబంధించిన రేట్లు నేరు. పేపంట్ ప్రతి ఒక్కరూ కోరుకొనేదేమంటే నేను అపోలో అనుపత్రికి వెళతాను అంటాడు. ప్రభుత్వం ప్రోక్షికల్గా ప్రజలకు సంబంధించిన ఆరోగ్య కార్యక్రమం చేసినా ఇంకా కొన్ని సర్వభాటు చేయాల్సి ఉంటుంది. హాజ్ కమిటీ నియామకం గురించి మీరు పట్టు పడుతున్నారు. అది హాజ్ కమిటీ ద్వారా అయ్యేది కాదు. మీరు సలహాలు ఇవ్వండి. మీ సలహాలను మేము తీసుకొంటాము. మన రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న ఈ కార్యక్రమాన్ని చూసి, గుజరాత్ ప్రభుత్వం మెచ్చుకొని, వారి రాష్ట్రంలో కూడా ఇటువంటి కార్యక్రమాన్నే అమలు చేస్తామని అంటున్నారు. కేంద్ర మెడికల్ అండ్ హెల్చ్ శాఖా మంత్రి శ్రీ అంబుమణి రాముదాస్ గారు ఈ స్క్ర్యూమ్ విషయమై ఆసక్తి చూపించారు. దీన్ని దేశమంతటా అమలు చేస్తామన్నారు. మీరు అమలు చేస్తే మాకు సంతోషమే, కానీ మాకు దీంట్లో కొంత పర్సంటేజీ ఎక్స్‌పెరాటిచర్ మీట్ చేయాలని మేము అడిగితే, నవ్వి అది కాదు దేశం మొత్తం మీద ఆలోచిస్తామని అన్నారు. ఆ ఆలోచన తరవాత చేద్దరు కానీ, మాకు సహాయం చేయండని కోరుతున్నాము. గుర్వమెంట్ ఇంటిషన్ మీరు అర్థం చేసుకొండి. ప్రజలకు మెరుగైన ఆరోగ్యం ఇవ్వాలన్నదే మా ఉధీశ్యం. నీరు ఇతర అనుపత్రులకు వెళతున్నారు. ఉదాహరణకు కర్నాటక బార్డర్లో ఉన్న టాస్ట్, విలేజన్ ఉంటే వారు చిరకాలంగా అక్కడే ఉంటున్నారు కాబట్టి, అక్కడ మీట్ అపుతున్నాము. కానీ, అలా కాకుండా నేను నిజయవాడ, గుంటూరు నుండి కర్నాటక ఆసుపత్రిలో వెళితే ఆ రిజియన్ తెలుసుకోవాలి. ఆ హాస్పిటల్ బిల్ ఇస్ట్రీ ప్రొమెంట్ చేయడానికి కొంత సమయం పడుతుంది. Scrutiny చేయాలి. రిజనింగ్ తెలుసుకోవాలి. రిఇంబర్స్‌మెంట్లో కొంత డిలే అపుతోంది అంటున్నారు. నేను పైనాన్న డిపార్ట్మెంట్ తరఫున మనవి చేస్తున్నాము. రి ఇంబర్స్‌మెంట్ విషయంలో పైల్ నా దగ్గరకు వస్తే, నేను ఊళ్లో ఉంటే 24 గంటల కంటే ఎక్కువగా ఉండదు. వెంటనే క్లియర్ చేసి పంపిస్తున్నాము. మెడికల్ అండ్ హెల్చ్ శాఖ ఆలోచిస్తోంది. సిష్టమ్లో కొన్ని లోసుగులు ఉన్నాయి. ఆ లోసుగులు ఉపయోగించుకొని రాష్ట్రానికి సష్టుం కలుగకుండా చూసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ సిహెచ్. సీతారాములు : హోజ్ కమిటీ వేస్తే అది క్షణంగా పరిశీలించడానికి వీలు ఉంటుంది. స్కూల్ మరింత పరిపుష్టం కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి మీరు హోజ్ కమిటీ వేయండి.

MR.CHAIRMAN: Minister had already given an assurance. What more do you want on this?

శ్రీ కె. రోశయ్ : సీతారాములుగారు మీరు దయచేసి వినండి. హోజ్ కమిటీ, హోజ్ కమిటీ అంటున్నారు. హోజ్ కమిటీలో ఉన్న పెద్దల సలహాలు తీసుకోడానికి మేము వ్యతిరేకం కాదు. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఇప్పుడే ప్రారథించినపుడు చిన్న చిన్న పొరపాట్లు వస్తాయి. వాటిని సర్కోని మెరుగుపరుస్తామంటే, హోజ్ కమిటీ ద్వారానే తేల్చాయని అనుకోంటే, మీరు కానీ, నాగేశ్వరరావు గారు గానీ, ఎవరు చెప్పినా చిన్న చిన్న లోపాలు ఉన్నాయని చెప్పారు. స్వమ్ములో చార్జీలు పసూలు చేస్తున్నారని చెప్పారు. నిజమే. కానీ మనం కొన్ని categories of diseases కి మాత్రమే ఈ సదుపాయం కల్పించాము. Not for all. కొంత మంది ఏమి చేస్తున్నారంటే . గపర్చమెంట్ ఆసుపత్రుల్లో ఎటువంటి డయగ్గుసిన్ కైనా వెళితే చార్జీ చేయరాదు. కానీ అపోలోకి వెళితే ఈ స్కూల్ క్రిందకు రాదు. వారు ఈ డిస్ట్రిక్ట్‌కి ఈ స్కూల్ పర్టించదని చార్జీలు కట్టమని అంటున్నారు. ఇప్పుడ్నీ ప్రాధిమికంగా ఉన్నాయి. గపర్చమెంట్, ముఖ్యమంత్రి గారి నేతృత్వంలో చాలా డీబేల్ఫ్స్ గా రెవ్వ్ చేస్తున్నారు. Let them proceed with that review. ఇంక్షమైనా ఉంటే సలహాలు చెప్పండి.

MR. CHAIRMAN : I am going to Q.No.8 Higher Education.

GOVERNMENT JUNIOR COLLEGE, RAYAVARAM, EAST GODAVARI DISTRICT.

Question NO. 8 (756)
Reddy,

Sri Nallamilli Sesha

Will the Minsiter for Higher Education be pleased to State :

- Whether it is a fact that there is a proposal to close-down the Government Junior College, Rayavaram in East Godvari District and
- If so, the reasons therefor ?

MINISTER FOR HIGHER EDUCATION (SRI D.SRINIVAS)

- No Sir,
- Does not arise.

శ్రీ ఎన్. శేషేరెడ్డి : అధ్యక్షా, 2002వ సంవత్సరంలో సుమారు 20 లక్షల రూపాయలతో మంచి కాలేజీ బిల్డింగ్ కట్టడం జరిగింది. సిబ్బంది ఉన్నారు. అక్కడ ఉన్న విద్యార్థుల స్థిరంగా 215

మాత్రమే.. దీనికి మూడు కారణాలు ఉన్నాయి. మనం ఖర్చు చేసిన సొమ్ము ఫలవంతం కావాలి. మనం లేట్ అడ్డిషన్స్ చేస్తున్నాము. రిట్రాట్మెంట్ లేదు. కాంట్రాక్ట్ వారికి 9 నెలలే జీతాలు ఇస్తున్నాము. ఈ మూడు మనం రెక్టిపై చేసేట్లేతే మనం ఖర్చు చేసే ఖర్చు ఫలవంతంగా ఉంటుంది. బీద నిద్యార్థులకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, వారు స్పెసిఫిక్ గా రాయవరం గురించి అడిగారు. దీన్ని మూసిసే ప్రశ్నకే లేదని జవాబు చెప్పాను. వారు వేరే ప్రశ్న వేస్తే అన్ని అంశాలు డిస్కషన్స్ కి పస్తాయి. ఒక వేళ ఇప్పుడే చెప్పమంటే నేను వాటికి సంబంధించిన సమాచారంతో ప్రివైరై రాలేదు. స్పెసిఫిక్ గా ఒక కాలేజీ గురించి అడిగారు. ఆ కాలేజీ మూసివేసే ప్రశ్నకే లేదు. గపర్చమెంట్కి ఏ జూనియర్ కాలేజీనీ మూసివేయాలన్న ఆలోచన లేదు.

శ్రీ చుక్కా రామయ్య : గత సంవత్సరం ఇదే ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు, మంత్రి గారు సభ బయట కూడా ఒక మాట అన్నారు. ఏ స్కూల్స్ ని మూసివేయకుండా అన్ని చర్యలు తీసుకొంటామని చెప్పారు. అనాడు అడిగినప్పుడు చెప్పారు. ఇప్పుడు కూడా అదే చెప్పతున్నారు. కానీ ఇప్పుడు ఎందుకు మూసివేయాల్సి పస్తాంది? దీనిపై ఆలోచిస్తున్నామని అన్నారు. అనలు ఎందుకు మూసివేసే పరిస్థితులు పస్తున్నాయి? దీనిపై సర్వే కండక్ట్ చేస్తామని అన్నారు. కాబట్టి, కనీసం ఆ సర్వే కండక్ట్ చేశారా? చేయకపోతే ఎప్పుడు చేస్తారో తెలియజేయాలి.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, గారపనియులైన రామయ్య గారు, టీచర్స్కి సంబంధించిన ఎమ్.ఎల్.సి.లు ఎందుకు మూసివేయాల్సిన పరిస్థితి పస్తాందని అడిగారు. ఆ ప్రశ్న జవాబు మా కంటే వారికి బాగా తెలుసు. ప్రభుత్వానికి మూసి వేయాలన్న అస్త్రి లేదు. విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గుతోంది. దీనికి స్పెసిఫిక్ గా పైన్ సబ్జక్చులో మినిమం 30 మంది ఉండాలి. ఆర్ట్స్ సబ్జక్చులో 40 మంది ఉండాలన్న నిబంధన పెట్టడం జరిగింది. ఆ నిబంధనలకు నిరుద్ధంగా ఒక 5 మంది కంటే తక్కువగా ఉన్న కూడా ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వం కనిపర్చ చేస్తాంది. ఆ ప్రీనిపాల్స్కి, సిబ్బందిని మోటివేట్ చేసి విద్యార్థుల సంఖ్య పెరిగేట్లు చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం చెప్పతున్నది. ఈ రోజువరకు ఏ ఒక్క కాలేజీనీ మూసివేయలేదు. సెక్షన్స్లో విద్యార్థులు ఒక్కరు కూడా లేకుండా ఉంటే 30 మంది ఉండాల్సిన చోట 15 మందికూడా లేకుండా కేవలం ఐదారుగురు ఉంటే వేరే సెక్షన్స్లో కూర్చోపట్టడమో లేదా ఇంగ్లీష్ అండ్ తెలుగుమీడియం జాయింట్గా చేసేటటువంటిని జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వం ఈసారి స్పెసిఫిక్ గా 25% వైటేజీ నిర్ణయించిన తరువాత కాలేజీలను ప్రైంథెన్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఖచ్చితమైన నిర్ణయంతో లెక్కర్స్, ప్రీనిపాల్స్ ని ఇస్వాల్య చేసుకొని విద్యార్థుల సంఖ్య పెంచడానికి మా ప్రయత్నాలన్నీ చేస్తున్నాము. ఖచ్చితంగా మారుమాల ప్రాంతాల్లో మెరుగొతాయి. విద్యార్థుల సంఖ్య పెరుగుతుందనే విశ్వాసం మాకు ఉంది.

పులిచింతల ప్రాజెక్టు ఆక్షరించి మార్చు

ప్రశ్న నెం.4 (1079) సర్వశ్రీ బాలసుబ్రమణ్యం విటపు, చుక్కా రామయ్య, డాక్టర్ కె. నాగేశ్వర్, దాచూరి రామిరెడ్డి.

గౌరవనీయులైన భారీ మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

అ) పులిచింతల ప్రాజెక్టు వాస్తవ డిజైన్సను కాంట్రాక్టరు మార్పి వేసి, తనకు అనుకూలంగా నిర్మాణం చేపడుతున్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) ఆయతే డిజైన్సలో మార్పులకు గల కారణాలేమిటి? ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

భారీ మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి (శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య)

అ) లేదండి సెంట్రల్ డిజైన్ ఆర్డ్రోజెప్స్‌ను అమోదించిన డిజైన్సను అనుసరించి, కాంట్రాక్టింగ్ ఏజన్సీ ప్రాజెక్టును నిర్మిస్తున్నది.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

* * *

ఉ. 11.20

శ్రీ విటపు బాల సుబ్రహ్మణ్యం : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు ఆబ్లోక్షిం టైప్ ప్రశ్నలకు సమాధానం చేపే విధంగా సమాధానం చెప్పారు. వాస్తవానికి అక్కడ కాంట్రాక్టరు 15 శాతం తక్కువకు కోట్ చేశాడు. దానిని రాబట్టుకోవడానికిగాను అక్కడ సిమెంటు గోడకు బదులుగా మట్టి గోడ నిర్మించిన మాట వాస్తవం కాదా? 60 తూములు ఉండ వలసింది 30 తూములకు తగ్గించింది వాస్తవం కాదా? ఎత్తు తగ్గించింది వాస్తవం కాదా? దీని కోసం మీరు అప్రూవల్ కాంట్రాక్టరు దగ్గర తీసుకున్నారా? గౌరవ శాసన మండలి సభ్యులు దానిని పరిశీలించిన తర్వాత వచ్చిన అఫిప్రాయాన్ని మీ ముందర అధ్యక్షుల ద్వారా పెడుతున్నాము.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య : అధ్యక్షా, 3 ఉప ప్రశ్నలు, ప్రధాన ప్రశ్నకు ప్రస్తుతించబడ్డాయి. ఇందులో 15 శాతం తక్కువగా కోట్ చేశారన్నది పూర్తి వాస్తవం కాదు. 18.4 శాతం తక్కువగా కోట్ చేయబడింది. ఇది నూటికి నూరు శాతం కరెక్టు సమాధానం . ఇది తక్కువగా కోట్ చేయడం మూలంగానే సిమెంటుకు బదులు మట్టితో కడుతున్నారన్నదానిలో వాస్తవం లేదు. ఎందుకంటే, నీటి ప్రవాహం, నీటి సామర్థ్యం, నీటి నిల్వలను బట్టి మాత్రమే , వాటి ప్రధాన అంశాలుగా మాత్రమే డిజైను చేయబడతాయి. ఆ అంశాలపైననే నిర్మాణ సంస్థలపై బాధ్యత ఉంచబడింది. వాటికి అనుగుణంగా డిజైన్లు సబ్సైట్ చేయబడతాయి. ఆ విధంగా సబ్సైట్ చేయబడిన డిజైన్సకి మన పద్ధ ఉన్న సెంట్రల్ డిజైన్ ఆర్డ్రోజెప్స్ అనుమతించవలసిన అవసరం ఉంది. దాని అనుమతి తర్వాతనే, ఈ తుది నిర్ణయాల తర్వాతనే కార్యక్రమాలు మొదలపుతాయి. ఈ విధంగా ఈ నాటి నిర్మాణ

సంస్థల, ప్రభుత్వం పొందుపరచిన అంశాల మేరకు నిర్మణాలు కొనసాగుతాయి. ఇక వారన్న విధంగా 60 తూములకు బదులు 30 తూములు ఉన్నాయి అనడం వాస్తవం కాదు. ఇది 24 గేట్స్‌తో ఈ డిజైను చేయడం జరిగింది. ఈ 24 గేట్సుకు సంబంధించి వచ్చిన అభ్యంతరాలు గాని, సాంకేతిక వివరాలు గాని, చిట్టచివరికి సింట్లో వాటర్ కమిషనుచేత అధ్యయనం చేయించిన తర్వాత నిపుణుల కమిటీచేత దీనిని పరిశీలింపజేసిన తర్వాత ఈ 24 గేట్సు ఒప్పందం జరిపి అప్రావ్ చేయడం జరిగింది.

ఆ తర్వాత ఎత్తు తగ్గించడం అన్నది వాస్తవం కాదు. ఎత్తు మార్గిమం ప్రాబబుల్ అంశం ఏదైతే ఉండో దాని కంటే 4.9 మీటర్ల ఎక్కువ ఎత్తుకు ముఖ్యంగా సర్డార్ సరోవర్ ద్వాం ఏదైతే ఉండో అందులో మార్గిమం ఘ్రణ ప్రేస్ ఎఫ్‌అర్ ఎల్ దాబి వన్ మీటర్ కుషన్ ఏదైతే ఉండో, దానికంటే అదనంగా 1.49 మీటర్ల కుషన్తో ఈ డిజైను అనుమతి ఇవ్వబడింది.

శ్రీ డి. రామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, మేము పట్టిక అకోంట్సు కమిటీ తరఫున వెళ్లాము నిజిట్ చేశాము. మీరు చెప్పినట్లుగా మొదట పశ్చస్తు ఘ్రణ వాటర్ ఎఫ్‌క్షసు దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ డిజైను అప్రావ్ చేశామన్నారో, మీరు డిజైను అప్రావ్ చేసే నాటికి వచ్చిన ఘ్రణ వాటర్ కంటే తర్వాత సర్వే చేసిన దానిలో ఎక్కువ ఉందని తెల్చారో, మరి ఎక్కువ ఉన్నపుడు మరింత గట్టిదనం ఉండాలి గాని మట్టితో చేయడం వల్ల అది ఘ్రణసు ఎలా తట్టుకుంటుందో ఒకసారి చెప్పాలి. సాంకేతిక వివరాలు మాకు తెలియవు. ఇక తూముల విషయంలో వాటిని తగ్గించడం అన్నది మేము ఫిజికల్గా చూశాము. కాలాలంటే పిఎసి కమిటీ ఛైర్మన్ సు అడగండి. ఒరిజినల్ కంటే కూడా 12 గేట్లను తగ్గించారు. ఎత్తు కూడా తగ్గించారు. మేము రాళ్లు కూడా చూశాము. అందువల్ల మీరు చెప్పిది మరొకసారి చెక్కే చేసి సరైన సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానికి ఇంతకు ముందే నేను సరైన సమాధానం చెప్పాను. దీనిలో ఇన్ని సాంకేతిక పరమైన అంశాలు. టెండర్సు పిలిచినప్పుడే ఈ డిజైను బాధ్యత అంతా నిర్మణ సంస్థల మీద పెట్టడం జరిగింది. ఇది కొత్త విధానం . కాని ఈ బేసిక్ పెరామీటర్సు ఏవైతే ఉన్నాయో, అని నీటి ప్రవాహం, నీటి సామర్థ్యం. ఈ రెండే ముఖ్యమైన అంశాలు. నీటికి అనుగుణంగా వారు డిజైను చేయాలి. కాని మనం ఏదైనా నిర్మణ సంస్థలకు ఇచ్చే ఇస్టర్స్పెసు కేవలం ఇండికేట్ మాత్రమే. The organization has a right to design a viable, economical and practical design within the basic parameters. ఇచ్చే అవకాశం నిర్మణ సంస్థలకు మాత్రమే ఉంది. అందువల్ల ఇది తగ్గించాము అనడంలో వాస్తవం లేదు.

శ్రీ డి. రామిరెడ్డి : మొదటి అగ్రిమెంటు మాకు ఇవ్వగలరా?

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్ : మొదటి, రెండు, మూడవ అగ్రిమెంట్సు అన్ని మీకు ఇవ్వడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

బాణాసంచా అక్రమ తయారీ

ప్రశ్న నెంబరు: 5(828)

శ్రీ కందుల లక్ష్మీ దుర్గేష్

ప్రసాద్

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) బాణా సంచా అక్రమ తయారి కారణంగా, రాష్ట్రంలో అనేక మంది ప్రాణాలు కోల్పోతున్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) సదరు తయారీ కేంద్రాలు బాల కార్బూకులను నియోగించుకుంటున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగిందా?

ఇ) అయితే, సదరు తయారీ కేంద్రాల కార్బూకలాపాలను నియంత్రించడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

హోం శాఖా మంత్రి (శ్రీ కె. జానా రెడ్డి)

అ) అప్పుడంటే. 2007 సంవత్సరంలో కొన్ని ప్రదేశాలలో కొన్ని సంఘటనలు చేటు చేసుకున్నాయి.

ఆ) అప్పుడంటే.

ఇ) (1) లైసెన్సులు జారీ చేసే అధికారులు అంటే, పోలీసు క్లీపస్టర్లు, జిల్లా కలెక్టర్లు సంయుక్తంగా తనిఖీలు జరుపుతారు. పోలీసు, రెవిన్యూ, అగ్నిమాపక అధికారులు దాడులు జరిపి అక్రమ తయారి కేంద్రాల కార్బూకలాపాలను నియంత్రించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

(2) అగ్ని ప్రమాద భద్రతా చర్యలను ఉల్లంఘించినందుకు 1999, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అగ్నిమాపక సర్వీస్ చట్టం నించి భద్రతల కింద 2006 నియమావళి కింద బాణా సంచా అక్రమ తయారీ యజమానులపై, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అగ్నిమాపక, అత్యవసర సర్వీసుల శాఖ ప్రాసిక్యాపన్స్ ప్రారంభించింది.

శ్రీ కందుల లక్ష్మీ దుర్గేష్ ప్రసాద్: అధ్యక్షా, బాణా సంచా తయారీ జీవనోపాధికోసం చేస్తున్నారనే వాదన ఒక ప్రక్కన ఉన్నపుటికి కూడా అనాధ్యర్థిస్తగా తయారు చేయడం అన్నది రోజు రోజూకూ పెరిగి పోతున్నది. ముఖ్యంగా ఇందులో తక్కువ వేతనానికి పాటారనే ఉచ్చేశ్యంతో బాల కార్బూకులను ఇందులో పెట్టుకుంటున్నారు. ఇది చాలా స్వప్తంగా మనకు కనపడుతున్నది. చివరకు పచ్చేసరికి ఇది వాళ్ళ ప్రాణాలను కూడా తీయడం జరుగుతోంది. ఈ మధ్య కాలంలో రాజమండిల్

రెండు పెద్ద యాక్సిడెంటుసు జరిగాయి. అదే విధంగా రాష్ట్ర వ్యాపంగా కూడా ఈ రకంగా జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా దీనిని పరిశీలించినట్టానే బాల కార్బూకులు దీనిలో ఎక్కువ మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. అదే విధంగా, మంత్రివర్గులు చెప్పినట్లు అనేక రకాల చట్టాలు చేసినా, కార్బూకులు చేపట్టినా కూడా రోజు రోజుకీ అనాథరెడ్జ్‌గా తయారీ చేసే వారి సంఖ్య పెరుగుతోంది, దాని వల్ల చనిపోయే వారి సంఖ్యకూడా పెరిగిపోతున్నది. ప్రాణస్థోలు జరుగుతున్నాయి. దానివల్ల చుట్టూ ప్రక్కల వారికి కూడా హోని కలిగే పరిస్థితి వస్తున్నది. కాబట్టి ఇప్పుడున్న చట్టాలు, పరిస్థితులు ఉన్నాయి అన్నట్లు ఉంచడం కాకుండా, ప్రీంజెంట్ యాక్స్‌న్ తీసుకునే విధంగా, భచ్చితంగా యాక్స్‌న్ తీసుకునే విధంగా, అనాథరెయిజ్ వాటిని కంట్లోలు చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని, లేకపోతే మనం ఈ ప్రాణహోనిని అరికట్టలేమని తెలియజేస్తున్నాను. కాబట్టి, దానెపై దృష్టి పెట్టి ప్రశ్నకు సమాధానం ఇవ్వడమే కాకుండా దీనిపై దృష్టి పెట్టి అరికట్టల్సిందిగా తమ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. జానా రెడ్డి : అధ్యక్షా, బాణా సంచా విషయంలో ఇప్పటికే కమిటీలున్నాయి. తర్వాత లైసెన్సు తీసుకునే సిష్టం ఉంది. ఇల్లిగర్‌గా ఇటువంటి యాక్స్‌ను చేసే వారిపై నియంత్రణ చట్టాన్ని అనుసరించి వారిపై కమిటీలు వేయడం, ఆ పైన ఆక్సైకంగా తనిఫీలు వేసి పట్టుకోవడం జరుగుతుంది. లేదంటే ఎక్కుడ నుంచి అయినా ఇస్టర్‌స్టేషన్ వస్తే వారిపై యాక్స్‌ను తీసుకోవడం జరుగుతుంది. దీనితోబాటు, దీనిపై 2003వ సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం ఒక కమిషను ఏర్పాటు చేసింది. ఆ కమిషను ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలి ఏమిటన్సు విషయమై కొన్ని గైడ్ లైసెన్సు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ గైడ్ లైసెన్సు ప్రకారం ఫాలో అపుతున్నాము. తర్వాత బాల కార్బూకులకు సంబంధించి అని బాల కార్బూక చట్టం కింద వస్తోయి. కాబట్టి ఆ శాఖ తరఫున నియంత్రించాల్సి ఉంది. కానీ ఇటువంటి ఇన్సిడెంటుసు మా దృష్టికి వస్తే మేము వెంటనే ఆ శాఖ వారికి తెలియజేసి, ఆ చట్టం కింద ప్రాసిక్యాప్స్ ను, కాంపెనీసెప్ట్‌ను ఇన్సెస్ట్‌ను చేయడం జరిగింది. సభ్యులు చెప్పినట్లుగా మేము వీటిపై ప్రీంజెంట్ యాక్స్‌ను తీసుకుంటున్నాము.

ఉ. 11.30

కానీ ఇటువంటి ఇన్సిడెంట్సు జరిగినప్పుడు మా దృష్టికి వచ్చిన వాటిని, వెంటనే మేము ఆ శాఖ వారికి తెలియవరచి, వాళ్ళ మీద కూడా ఆ చట్ట క్రింద కూడా ప్రాసిక్యాప్స్, కాంపెనీసెప్ట్ ఇన్సిడెంట్ చేయడం జరిగింది. సభ్యులు కోరినట్లుగా వీటి మీద కూడా కలినమైన చర్యలు ఇంతకుముందు తీసుకున్నాము, ఇకముందు కూడా తీసుకుంటాం. ఆ తరువాత ఇల్లిగర్‌గా అక్కుడక్కుడ జరుగుతున్న దానికి, మేము విషిలెన్స్‌ను కూడా ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేస్తున్నాం.

ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండళ్ళు

ప్రశ్న నెం. 6 (962)

శ్రీ పోవిం రెడ్డి సుబ్రహ్మణ్య

గౌరవనీయులైన ముఖ్య మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం
తెలియజేస్తారాః

- అ) ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండళాను ఏర్పాటు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా?
- అ) అయితే, ఇప్పటివరకు ఎంత మొత్తం నిధులు కేటాయించడమయింది, ఎంత మొత్తం నిధులను ఖర్చు చేయడమయింది?
- ఇ) ఒక్కొక్క మండలికి ఎంత మొత్తం నిధులను కేటాయించాలని ప్రతిపాదించడమయింది?

ముఖ్య మంత్రిగారి తరఫున ఆర్థిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.రోశయ్య)

- అ) అప్పునండి.
- అ) రూ.13.50 కోట్ల మొత్తాన్ని నిడుదల చేయడమయింది. రూ.6.90 కోట్ల మొత్తాన్ని ఖర్చుచేయడమయింది.
- ఇ) తెలంగాణ ప్రణాళిక, అభివృద్ధి మండలికి తాను ఎంపిక చేసిన పనుల కోసం రూ.40.50 కోట్ల మొత్తాన్ని నిడుదల చేయడం జరిగింది. నామినేటయిన ప్రజా ప్రతినిధులు ఇంకా ఛార్జి తీసుకోనందున, ఇతర మూడు మండళాల ఏర్పాటు కాలేదు.

శ్రీ కె.రోశయ్యః అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారి తరఫున మేము జవాబు చెప్పినట్లుగా భావించవలసినదిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ పి.సుబ్బారెడ్డిః అధ్యక్షా, ఆ విషయమే అడగాలనుకున్నాను, పెద్దలు ముందుగానే వారు చెప్పేశారు. ఎందుకంటే, ఈ మధ్యస పత్రికలలో చూసిన తరువాత, కొంత ఆవేదనతో ఈ ప్రశ్న వేయడం జరిగింది. మూడు ప్రాంతాలు, అంటే ప్రాంతీయతను మనమే ఎత్తి చూపుతూ, వాటి అభివృద్ధిని కాంక్షించే సేపధ్యంలో మండళాను ఏర్పాటు చేయడం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వాటికి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు నిడుదల చేస్తున్నామని చెప్పడం. అయితే, తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించినది మాత్రమే ఫక్షనింగ్‌లోకి రావడం, వారు చార్జ్ తీసుకోవడం జరిగింది. మిగితా ప్రాంతాలలో ఉన్న వాళ్ల చార్జ్ ఎందుకు తీసుకోలేదో ఆ కారణాల వివరాలు దీంట్లో లేపు. ఈ ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండళాకు సంబంధించిన చైర్మన్ గారు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌ను చూసి బాధతో నేను ఈ ప్రశ్న వేయడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానం చెపుతారనుకున్నాం. కానీ, వారి తరఫున మా గౌరవ ఆర్థిక మంత్రిగారి ద్వారా సమాధానం వచ్చింది. ఇది కొంచెం సెన్యూటీవ్‌గా ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉందనే విషయాన్ని తమ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.రోశయ్యః అధ్యక్షా, ప్రశ్న ఈ నాలుగు మండళ ఏర్పాటు గురించి వేశారు. ఈ ఒక్కమండలే పనిచేస్తుందంటే, ఇక్కడి వారు నియమకాన్ని గౌరవంగా స్వీకరించి, వారు చార్జ్ తీసుకొని పనిచేస్తున్నారు. మిగిలిన వాళ్ల చేరకపోవడానికి కారణం ఏమీలేదు, వాళ్ల కారణాలు వారికి

ఉన్నాయి. కాని వాళ్లపురూ కూడా చేరలేదు, ఫంక్షనింగ్ చేయడంలేదు. డబ్బు విడుదల చేయడంలేదనే ప్రశ్న, సందేహం అక్కరలేదు. నేను నిన్న సాయం కాలం కూడా పెరిపై చేశాను. దీనికి మొట్టమొదటటో చెప్పినట్లు రు.13.50 కోట్లు కాకుండా మిగిలిన రు.40.50 కోట్లు కూడా విడుదల చేయడం జరిగింది. డబ్బుతే ఇచ్చాం, ఖర్చు పెట్టేదానికి వారు కార్యక్రమాలు రూపొందిస్తారు.

శ్రీ పాలమగు పెంకట్రావుః అధ్యక్షా, పెద్దలు రోశయ్యగారు, ఈ మండళ విషయంలో ఒకరు చార్జ్ తీసుకున్నారు, మిగతా వాళ్ల చార్జ్ తీసుకోలేదని చెప్పారు, అది సత్యమైనటువంటిది. కాని నేను రోశయ్యగారిని పర్సనల్గా అడిగేది. రూల్స్ క్రియేట్ చేశారు, తీసుకోని వాళ్ల ఏన్ కారణాలతో తీసుకోలేదు? కాని ఇప్పటికైనా మన దగ్గర ఉన్న డబ్బును మనం రెడ్యూజ్ చేసుకోవడం కాకుండా. కేంద్రం నుంచి, కేంద్రం ఒప్పుకుంది, మండళ్ల రావడానికి, ఈ మండళ్ల రావడానికి కేంద్ర ఒప్పుకున్న పరిస్థితి పుంది. సమయానికి ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా వచ్చారు. ప్రాంతాల అభివృద్ధికి, తెలంగాణాగాని, అంధ్ర గాని, రాయలసీమ గాని, ఏదైనా సప్రేట్ ప్యాకేజెస్ కేంద్రం నుండి తెచ్చుకోవాలి. అప్పుడే పరిషక్షమైనటువంటి ఒక ఆర్గానైజెషన్గా రావడానికి అవకాశం పుంది.

మనం ఏవో కొన్ని కార్యక్రమాలు ప్రజలలో ఎక్కడైతే బ్యాక్లర్గ్ పుందో, అవన్నీ పనిచేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంది. ఈ విషయంలో రోశయ్యగారు లీడ్ తీసుకొని ముఖ్యమంత్రిగారితో మాటలాడి, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్తో మాటలాడి, వాటికి ఒక పరిషక్షత, ఒక సంపూర్ణమైన ఆర్గానైజెషన్గా తీసుకొని, ధనము లేనిదే ఏనిలేదు. కాబట్టి, దానికి ధనము కూడా కావాలి. పొలిటికల్గా తీసుకోనివారు ఉంటారు అది నేరే విషయం. కాని, డబ్బుజేర్చాల్సిన అవసరం పుంది. ఇదివరకు ఇచ్చారు ఇప్పుడు ఏదైనా క్రొత్తగా మల్లి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ప్యాకేజెస్ని అడిగి తీసుకొని, ఈ రాష్ట్రంలో ఎక్కడైతే బ్యాక్లర్గ్ ఉన్నాయో వాటినన్నింటిని సరిచేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దీని ద్వారా ఆ డబ్బుని సాధించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ.ఆరేపంత్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ ప్రాంతీయ బోర్డు ఛైర్మన్లకు ఆ ప్రాంతంలో అభివృద్ధిచెందే పనుల కోసమే ఛైర్మన్లను వేస్తున్నారు కదా? ఆ ప్రాంతంలో జరిగే అభివృద్ధి పనులను సమీక్షించే అధికారం అఫీషయల్గా వీళ్లకున్నదా? ఒకవేళ లేకపోతే ఎప్పటిలోగా ఇస్తారు?

శ్రీ చుక్కా రామయ్య : అధ్యక్షా, ప్రాంతీయ బోర్డు ఛైర్మన్గా తీసుకున్నారని చెప్పారు, వారు ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్స్ కూడా మీ దృష్టికి వచ్చాయా అని మిమ్మలను అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి.మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ ప్రాంతీయ బోర్డు అభివృద్ధి, ఈ రాష్ట్రంలో ఒక కీలక సమస్యగా మారింది. తెలంగాణా తప్ప మిగతా వాళ్లిదరు చార్జ్ తీసుకోలేదు. రోశయ్యగారు చెప్పారు తెలంగాణా తరఫున బోర్డు ఛైర్మన్గా పురుషోత్తం రెడ్డిగారు చార్జ్ తీసుకున్నారని. వారు పదే పదే డబ్బుల్లేవ్ డబ్బుల్లేవ్ అనే స్టేట్మెంట్ చూశాం. మరి డబ్బులు కేటాయిస్తారా? కేటాయిస్తే ఎంత

చొప్పున కేటాయిస్తారు? ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో అభివృద్ధి జరుగుతుందనే మాట వాస్తవం. అయితే దీనికి డబ్బులు ఇవ్వడంలేదనే స్టేట్‌మెంట్ వస్తున్నాయి. ఈ విధంగా కూడా షైర్కోవ్ గారు, డబ్బులు లేనటువంటి ఆ బోర్డు ఎందుకు, అవసరం లేదు రాజీనామా చేస్తానని చెప్పి, పేవర్లో రావడం జరుగుతుంది. కాబట్టి, వాస్తవంగా నిధులు కేటాయించిన తరువాత ఆ విధంగా స్టేట్‌మెంట్లు వస్తున్నాయా? నిధులు కేటాయించక పోవడం వలన వారు ఆవిధంగా స్టేట్‌మెంట్లు ఇస్తున్నారా? ప్రజలకు తెలియాల్సిన అవసరం వుంది.

శ్రీ పి.సుబ్బారెడ్డి: అధ్యక్షా, నేను ప్రత్యేకంగా ఈ ప్రశ్న ఎందుకు వేశానంటే. నాలుగు మండళాను ఏర్పాటు చేసినప్పుడు, నాలుగు మండళాలకు సంబంధించిన వాళ్లలో ఛార్జ్ కొంతమంది తీసుకోలేదు. వాళ్ల తీసుకోకపోతే, క్రొత్తవాళ్లను ఎవరిసైనా అపాయింట్ చేసే అవకాశం ఏమైనా వుందా? ఎందుకంటే, షైర్కోవ్ తీసుకొని, డబ్బు తీసుకొని, మళ్లీ ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించే పద్ధతులో మేటర్ రావడం వలనే నేను ఈ ప్రశ్న ఇక్కడ వేయడం జరిగింది. దీనిని ఆలోచన చేయాలని గౌరవ ముఖ్యముంటిగారిని కోరుతున్నాను. ఆ ప్రాంతీయ మండళాను ఏర్పాటు చేయడానికి కారణమేమిటి? దానికి ఇంత డబ్బు అలకేట్ చేయడానికి అవసరమేమిటి? చేసిన దానిని ఏమి పసులకు వినియోగిస్తున్నారు? దాని విషయాలన్నీ, ఆ విధివిధానాలకు సంబంధించిన వస్తు కూడా గౌరవ సభ్యులకు ఇస్తే భాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

డ. 11.40

డా.కె . నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షా, ఈ ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండలి కేవలం సలహా మండలి మాత్రమేనని గతంలో ముఖ్యమంటిగారు చెప్పినట్లు వార్తల్లో వచ్చింది ఇది నిజమా, ఇది కేవలం సలహా మండలా? నాకు సంబంధించి ఒక ఎనామలి కన్నిస్తుంది . సెకండ్ (బి) (సి) ఆస్టర్ మధ్యన తేడా కన్నిస్తూ వుంది . An amount of 13.5 crores has been released.

(బి)ఆస్టర్:- Rs. 6.90 crores spent, out of that ఇది ఏ మండలికి శాంక్షన్ చేశారు? ఎవరు దీనిని ఖర్చు పెట్టినారు? ఈ రూ.40.50 crores తెలంగాణకి అని అన్నారు, ఆ బి, సి ల ఆస్టర్లో గల తేడాను క్లారిపై చేస్తారా? ఇది అన్ని రీజియన్సుకి అన్నారు కదా, ఇది క్లారిపై చేసి యీస్తే మంచిదనే అభిప్రాయంతో చెబుతున్నాను .

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు: అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఈ ప్రాంతీయ మండలికి సంబంధించి ఇచ్చినటువంటి బడ్డెట్. అనలు ఏ ప్రాతిపదికన ఈ డబ్బులు కేటాయించాలన్న విషయాన్ని కూడా తెలియజేయడం మంచిది . ఎందుకని అంటే తెలంగాణ ప్రాంతీయ బోర్డు, తెలంగాణ అభివృద్ధి కొన్నివేల కోట్ల రూపాయిలయితే తప్ప అది ఖర్చు కాదని ఒక చర్చ జరుగుతున్నది, సంతోషం కాని పురుషేత్తుంరెడ్డిగారు మాత్రం ఎక్కడ స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చినా పైనలు లేనిదే అనవసరమైన బోర్డు తప్ప ప్రయోజనం లేదనే విధంగా మాటలుతున్నారు . అందుకనే మాకుండేటటువంటి అభిప్రాయంలో ప్రజలలో చాలా పెద్ద ఆవేదన, అందోళన వుంది. తొందరగా ఖర్చు పెట్టాలని అభివృద్ధి చేయాలని అంటున్నారు కానీ ఇచ్చింది మాత్రం అత్యంత తక్కువ అవోంట్, ఖర్చు పెట్టింది మాత్రం 6.9 కోట్లు

అని ఇచ్చారు, ఇది ఏ ప్రాతిపదికన ఇస్తున్నారు? ఇప్పుడు భవిష్యత్తులో తెలంగాణ అభివృద్ధి కోసం, ఇంకా ఎన్ని డబ్బులు కేటాయించాలని, ఎప్పుడు అభివృద్ధి చేస్తారన్న నిషయాన్ని కూడా తెలియజేయాలని కోరుతున్నాము .

శ్రీ కె. రోశయ్య: ముఖ్యమంత్రి గారి తరఫున జవాబు చెబుతున్నాను అని చెప్పాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారి తరఫున మరెవురూ మాట్లాడకూడదని దయచేసి ఇప్పుడు with regard to number of members and the extent of amount మొత్తమొదటి సూచన నాగేశ్వరరావుగారికి చెబుతున్నాను, ఈ సమాధానం కొద్ది రోజుల క్రీతం ప్రివేర్ అయి వచ్చింది, పైసల్డాకా రిలీజ్ చేసింది నిన్న 13.50 కోట్ల డబ్బు రిలీజ్ చేశాము , సలభై కోట్ల యాభై లక్షలు కలిపితే యాభై నాలుగు కోట్లు అపుతుంది . 107 నియోజక వర్గాలు పున్నాయి, తెలంగాణలో ఒక్క నియోజక వర్గానికి యాభై లక్షల రూపాయల చౌపున ఖర్చు పెట్టడానికి ఈ డబ్బు తెలంగాణ డెవలప్మెంట్ బోర్డు ద్వారా ఖర్చు పెట్టడానికి జి.ఓ.సం . 10 అని గత 19.5.2007 న జి.బ జారీ చేయడం జరిగింది . జి.బలో విధి విధానాలు స్వప్తంగా మెస్సన్ చేయడం జరిగింది . ఒక్క మాట మిగతా ముగ్గురు దొరక్క గాని, వారు దొరికారన్న ప్రశ్న కాదు. మిగతా ముగ్గురు నాకు సమాధానం కూడా చెప్పారు, దయచేసి నాగేశ్వరరావుగారు ఒకసారి చూడండి నామినేట్ అయిన ప్రజాప్రతినిధులు ఇంకా ఛార్జ్ తీసుకోలేదని, ఇక్కడ ఛార్జ్ తీసుకున్నారని చెప్పాను కనుక దాంట్లో అస్పష్ట ఏమీ లేదు ఒకటి, రెండవది పురుషోత్తంరెడ్డి గారు తరచూ నాకు డబ్బు ఇవ్వలేదు, డబ్బు లేకుండా ఏమి చేస్తానంటున్నారు కనుక వారు కేంద్రం దాకా వెళ్లి ప్రధానమంత్రి గారిని కలిసి వారు సహాయం కోరి రావడం జరిగింది . ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున కూడ మాకు ఈ ప్రాంతియంగా కొంత అక్కడక్కడ అందోళనలు లేకపోతే బాధలు ఉన్నాయి ఇవి అన్ని సరిదిద్దడం కోసం గపర్చమెంట్ శక్తి వంచన లేకుండా కృషి చేస్తూ కూడా ఇంకా కొన్ని సలహాలు కావలసి వస్తాయి. ప్రత్యేకంగా ప్రాంతియ మండలులు అనండి, బోర్డులనండి ఏర్పాటు చేయడం ఉద్దేశ్యం, ఆ రీబియన్లో పున్నాటువంటి సమస్యలను యాభై లక్షల మేరకు ఒక constituencyలో ఖర్చు చేయడానికి ఇచ్చాము అది కాకుండా మీరు జనరల్గా ఇక్కడ జరుగుతున్నాటువంటి ఎక్కుపెండిచర్ని, జరుగుతున్నాటువంటి డెవలప్మెంట్లో వర్క్స్‌ని ఓపరీ చేయుచ్చా . గపర్చమెంటుకి ఏదైనా సలహా ఇవ్వాల్సి వస్తే ఇవ్వచ్చా అనేటటువంటి అధికారాన్ని ఇచ్చి వారు ఇంకా ఎక్కువగా concentrate చేసి, గపర్చమెంటుకి నేరుగా ఇత్తోధికంగా ఏమైనా సలహాలు ఇస్తే వాటిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని స్టోర్ డెవలప్ చేస్తామని మంచి ఉద్దేశ్యంతో ఏర్పాటు అయింది . గపర్చమెంట్ అఫ్ ఇండియా కూడ సహాయం అడగడం జరిగింది కానీ అది అక్కడ నుంచి మళ్ళీ ఆ సహాయం కోసం కూడ మన ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రయత్నం చేస్తారు.

వరంగల్లో దంత వైద్య కళాశాల

ప్రశ్న నెం. 7 (1070)

శ్రీ గండ్ర వెంకట

రమణా రెడ్డి,

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్లేశు శాఖ మంత్రి దయచేసి రు క్రింది నిషయములు తెలిపెదరా:

అ) వరంగల్ జిల్లాలో దంత వైద్య కళాశాలను ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా?

అ) అయినచో, ఎప్పటిలోగా ఆ కళాశాల పనిచేయడం ప్రారంభిస్తుంది?

ఆరోగ్య కుటుంబ సంక్లేషణ శాఖ మంత్రి తరఫున వైద్య విద్య శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి గల్లా అరుణ
కుమారి)

అ) లేదండీ,

అ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నము కాదు .

శ్రీ గండ్ర వెంకట రఘురామ రెడ్డి: వరంగల్లో ఉండేటటువంటి మెడికల్ కాలేజీలు దాదాపు యాభై సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకున్నటువంటి కాలేజీలు. కేవలం మరి మెడికల్ విద్యతోపాటు దంత వైద్య కళాశాల కూడా పుంటే బాగుంటుందని వరంగల్ ప్రజలందరు ఆకాంక్షిస్తున్నారు . ఈ ప్రభుత్వం చాలా నిరివిగా కొత్తగా కాలేజీలు ఏర్పాటున్నది, చాలా ప్రాంతాలలో కొత్తగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గౌరవ మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత ఇస్తున్నారు కాబట్టి దయతోని ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఈ సభలో ఉన్నారు, అది నా అద్యష్టంగా భావిస్తున్నాము. వరంగల్లో కూడ దంత వైద్యశాలను ఇస్తే వరంగల్ ప్రజలకు మరియు ఆ రీజియనల్ ఉండే అందరికి ఉపయోగపడుతుంది కాబట్టి ఆ రకంగా సమాధానం పస్తుండని చెప్పి నేను ఆశ వ్యక్తం చేస్తున్నాము.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి: అధ్యక్షా, 8.4.2007 న రీసెర్చ్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్ అకాడమీ వారు వరంగల్లో డెంటల్ కాలేజీ ఏర్పాటు చేయాలని కోరడం జరిగింది కానీ ఆరు సంవత్సరాలు అయిన తర్వాత కూడ వారు దానికి కావలసినటువంటి నిబంధనల మేరకు మరియు కళాశాల కడతామని కాని రావడం లేదు, జరుగలేదు కాని తర్వాత కూడా మళ్ళీ సికండ్ టైం కూడా గవర్న్‌మెంట్ కడుతున్నారా లేదా అని చెప్పి పంచించినప్పుడు వారు మాకు కోర్టు కేసులు పున్సందువల్ల తొందరగా వరంగల్లో కట్టలేకపోయామని చెప్పి తర్వాత జగదాంబలో కడదామని చెప్పడం వలన ఈ ఆరు సంవత్సరాలు కూడ లేట్ చేసిన దానివలన ఇది ఇంక సాధ్యం కాదని సమాధానం పంచించడం జరిగింది. అదే విధంగా ఇప్పుడు వరంగల్లో కూడా ఏదైనా డెంటల్ కాలేజీ గవర్న్‌మెంటు ద్వారా కడతారా అని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు అధ్యక్షా, ఇప్పటికే గవర్న్‌మెంట్ కాలేజెన్ రెండు పున్మాయి, ప్రయివేట్ డెంటల్ కాలేజెన్ పద్ధెనిమిది పున్మాయి మన రాష్ట్రంలో మరియు కడపలో కూడా ఒక కాలేజిని కట్టలని ప్రతిపాదించడం జరిగింది . కానీ డెంటల్ కాలేజెన్లో సిబ్బంది విజయవాడలో కాని ఇక్కడ కాని సిబ్బంది ఎక్కువగా పుండటం లేదు. అధ్యక్షా, ఈ సిబ్బంది కొరత కారణంగా కూడ కొంత వెనుకంజ వేయాల్సి వస్తోంది . అదే విధంగా వరంగల్లో డెంటల్ కాలేజీ పెట్టే విషయం పరిశీలించడం జరుగుతుంది .

శ్రీ గండ్ర వెంకట రఘురామరెడ్డి: డెంటల్ ప్రయివేట్ కాలేజెన్ గురించి కూడా మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఆరు సంవత్సరాల క్రితం నుండి కూడా కాలేజీ ప్రారంభం కాలేదు . ఇప్పుడు ఉండేటటువంటి ఇబ్బందుల గురించి ప్రయివేట్ డెంటల్ కాలేజీలు, ప్రయివేట్ మెడికల్ కాలేజీలు రెండూ మా వరంగల్లో ఏర్పాటుకు నోచుకోలేదు. దౌర్ఘాటం. అక్కడ కొన్ని కారణాల వలన ఇప్పటికేనా

మరి వాటిని ఏమైనా కొత్తగా పెట్టవ్యాళకు అవకాశం యీస్తే కూడా అక్కడ ఉండేటటువంటి వ్యాళకి అవకాశం వుంటుంది . దానివల్ల చాలా ఉపయోగాలు జరుగుతాయి మరి హస్పిటల్ వస్తుంది, మిగతా ఉపయోగాలు జరుగుతాయి కాబట్టి దాని గురించి కూడా ఏమైనా ఆలోచన చేస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను.

ఉ. 11.50

శ్రీ చుక్క రామయ్య: అధ్యక్ష, నేను వరంగల్ జిల్లాకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నాను కాబట్టి నాకు మాటల్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కొరుతున్నాను. వరంగల్లో దంత పైద్యశాలను ఏర్పాటు చేయాలని కొరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Ramaiah garu please sit-down. ప్రశ్న మెడికల్ కాలేజిలకు

సంబంధించినది.

డా. వై.ఎస్.రాజశేఖరరాణి : అధ్యక్ష, ఈ ప్రభుత్వం తరఫున గవర్నమెంట్ మెడికల్ కాలేజిలు establish చేసే విషయములో ప్రత్యేక మైన శ్రద్ధ తీసుకున్నది. అరఔ సంవత్సరాల ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర లో ఆంధ్ర రాష్ట్రం కానిప్పండి మొత్తం పున్న మెడికల్ కాలేజీలు ప్రభుత్వ రంగంలో కేవలం పదకొండు అయితే, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కనీసం ఒక్క జిల్లాలో ఒక్కటైనా గూడ గవర్నమెంటో, ప్రయమేటో ఏదో ఒకటైనా పుండాలన్న ఉద్దేశముతో అంతకు ముందు మెడికల్ కాలేజీలు లేనిచేట్లు, కడపలో, అదిలాబాద్లో, శ్రీకాకుళంలో, ప్రకాశం జిల్లాలోని ఒంగోల్ నందు, ఈ నాలుగు చేట్ల కొత్తగా మెడికల్ కాలేజిలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేసినాము, పమలు కూడా జరుగుతున్నాయి. (సభలో చప్పట్లు) ఇప్పి గాక పైదరాబాదులోని ఎర్ర గడ్డలో మరో మెడికల్ కాలేజీని కూడా in principle sanction చేయడం జరిగింది. ఇవే కాదు, పున్న existing hospitals లో కాని, మెడికల్ కాలేజిలకు సంబంధించి infrastructure ఎక్కడెక్కడ అయితే తక్కువ పుండో అదంత కూడా చేసే ప్రయత్నం ప్రత్యేకంగా చేస్తున్నాము.

ఉదాహరణకు వరంగల్ లోని యం .జి.యం . మెడికల్ కాలేజీ హస్పిటల్లో ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వం కేవలం వెయ్యి పడకలకు దాన్ని upgrade చేసామని చెప్పి ఒక జి.ఓ . ఇచ్చింది తప్ప ఒక్క రూపాయ కానీ ఎర్రయా గాని కానీ ఖర్చు పెట్టకపోతే దానికి సంబంధించి మొత్తం infrastructure కు, దానికి సంబంధించిన equipmentకు డబ్బు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. తరువాత Nursingకు కూడా ఒక ప్రత్యేకంగా బిల్డింగ్ సాంక్షేపికమైన డబ్బు ఇంకాకూడ అడ్వోన్స్‌లోకి పోదామని అనుకుంటున్నాము.

ఇప్పి గాక నిస్సనే గవర్నరు అడస్టులో గవర్నరు గారు చెప్పడం జరిగింది. నిమ్మలాగ వరంగల్లో ఒకటి, గుంటూరులో ఒకటి, కర్నూలులో ఒకటి మూడు చేట్ల నిమ్మలాగ సూపర్ స్పెషాలిటి హస్పిటల్ కూడా పెట్టే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. (చప్పట్లు) దానికి సంబంధించి site identification, మంచి చెడ్డ అన్ని చేస్తున్నాము, చేసే ప్రయత్నం . మొత్తం మీద గవర్నమెంటు రంగంలో ఈ మెడికల్ కాలేజిలు పున్నాని strengthen చేయడం, హస్పిటల్ స్ట్రిగ్థెంట్ చేయడం, సూపర్ స్పెషాలిటి హస్పిటల్ పెట్టడమే కాకుండా, public, private

participation లో కూడా చాలా పెద్ద యొత్తున ప్రవేటు ఆసుపత్రుల్లో చేసే నేవలు ఈ రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ అనే కార్యక్రమము జరుగుతుంది. ఇప్పటికే దాదాపు ఎనిమిది జిల్లాల్లో ఈ అపరేషన్లు చాలా పెద్ద యొత్తున జరుగుతున్నాయి.

పూర్తి స్టోయి భీమా అంటే రెండు లక్షల రూపాయల వరకు ఖర్చు అయ్యే ఈ రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ అనే పథకం తెల్ల కార్బులు పున్న 83% ప్రజలందరికి కూడా వర్తింపజీసేటట్లు ఏర్పాటు చేసినాము. రాష్ట్రం మొత్తం మీద 83 శాతం ప్రజలకు తెల్ల కార్బులున్నాయి. ఇప్పటికే ఎనిమిది జిల్లాలలో ఇది పూర్తి చేసినాము. ఏప్రెల్లో మరో ఐదు జిల్లాలు, ఆగస్టులో మరో ఐదు జిల్లాలు, అక్టోబరు రెండవ తేది లోపల మరో ఐదు జిల్లాల్లో, గాంధీ జయంతికల్లా మొత్తం రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లో ఈ రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ పథకం పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తే, (చప్పట్లు) ఈ రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ పథకం ఇంకా పేద ప్రజలందరికి కూడా ఉపయోగపడుతుంది. ఇంతకు ముందు ఎప్పుడో కార్బోరైట్ ఆసుపత్రులకు పోవాలంటేనే కూడా భయపడే పేద ప్రజలకు కూడా ఒక ప్రత్యేకమైన భీమాలాగ తయారైపోయింది ఇది. ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు పెట్టాల్సిన పనిలేదు. మొత్తం ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. దాదాపు ఆరు వందల కోట్లరూపాయలు వరకు ఖర్చు అపుతుందని అనుకుంటున్నాము. ఈ సంవత్సరానికి బడ్జెట్లో ఇది. ఈ ఆరు వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి 210 రుగ్గుతలను identify చేయడం జరిగింది ఇప్పటికే. మరో 40 రుగ్గుతలను కూడా add చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము వచ్చే ఏప్రెల్ నుంచి. ఈ 250 రుగ్గుతలకు సంబంధించి ముఖ్యంగా హర్ష్ట్ కు సంబంధించి, మూత్ర పిండాలకు సంబంధించి, మెదడుకు సంబంధించి, క్యాస్పర్ వస్తే, క్యాస్పర్కు సంబంధించిన కీమోఫెరపి, రేడియోపావ్ స్టస్ సర్జరీన్. ఇన్ఫాక మల్టిట్రామ్స్ గాని లేకపోతే పెద్దగా కాలిసపుడు లక్షల రూపాయలు అవసరమయ్యే treatment ఇటువంటివస్తి కూడా పూర్తిగా ఫ్రీగా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము.

వీటి అన్నింటితో పోటు మూగి, చెపుడు పున్న వాళ్ళకు కూడా క్లెడ్ ఇన్పెంట్ దాదాపు ఎనిమిది లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయ్యే అటువంటి అపరేషన్లు కూడా ఫ్రీగా చేయిస్తున్నాము. వీటి వల్ల ప్రయువేటు ఆసుపత్రుల్లో కూడ పద్ధతిగా చాలా తక్కువ ధరకు ట్రీటమెంట్ లభిస్తుంది. ఇంతకు ముందు జరుగుతున్న ఖర్చు కంటే తక్కువ ధరకు బాగా కాంపిటిటివ్గా గపర్చుమెంటు నిర్దియించింది. మొన్న ఎక్స్‌డో చెబుతున్న ప్రైవేటు మెడికల్ కాలేజిలు, ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల్లో కూడ ఇటువంటి అపరేషన్లు చేసుకోవటానికి అవకాశం పుంటుంది. ఇవాళ హర్ష్ట్ అపరేషన్లు రాష్ట్రములో ఏదో రెండు, మూడు చేట్లనే జరుగుతున్నాయి. అట్లా గాకుండా ఇంకో ఆరు సెలలకో, సంవత్సరానికో హార్మియా అపరేషన్లు ఏనిధంగా జరుగుతున్నాయో మాములుగా చిన్న చిన్న placeల్లో కూడా ఆ ఏనిధంగా హర్ష్ట్ అపరేషన్లు కూడా ప్రతి జిల్లాల్లో ప్రవేటు ఆసుపత్రుల్లో గాని, గపర్చుమెంటు ఆసుపత్రుల్లో గాని చేసే పరిస్థితి వస్తుంది. (చప్పట్లు) Gandhi Medical College Hospitalలు, ఈ Osmania Medical College Hospitalల్లో ఈ రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ క్రింద liberalize చేసుకుని, వాళ్ళ కూడా కోన్సి కోట్ల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం ఇప్పటికి దాదాపు last eight, nine monthsలో Gandhi Medical College Hospitalలో, Osmania Medical College Hospitalలో కోన్సి కోట్ల రూపాయలు ఈ రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ క్రింద liberalize చేసుకున్నారు.

ఆ ఏనిధంగా ప్రైవేటు కాలేజీలకు, ప్రైవేటు హాస్పిటల్లకు కాంపిటిటివ్గా గపర్చుమెంటు హాస్పిటల్లు తయారు అపుతున్నాయి, వీటికి సంబంధించి వచ్చే డబ్బు కూడా, రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ ద్వారా వచ్చే డబ్బు ఈ ఆసుపత్రుల్లో సర్జరీ చేసిన డాష్టరకు గాని even వార్డ్ బాయి లెవెల్ పరకు కూడా పోయే ఏర్పాటు చేయడం

జరిగింది. ఒక్క అవరేషన్ చేస్తే వార్డ్ బాయ్ కి దాదాపు 250/- రూపాయల వరకూ పోతుంది. ఆ విధంగా వాళ్ళకు incentives పుంటున్నాయి. పనిచేసే వాళ్ళకు అందరికి incentives వస్తున్నాయి. ఎక్కువగా పనిచేయడానికి గపర్చుమెంటు ఆసుపత్రులకు కూడా అవకాశాలు కల్పిస్తున్నాం. పేద వాళ్ళ ఆసుపత్రులకు పోవాలంటే, అసలు అడుగుపెట్టలంటే కూడా భయపడే వాళ్ళ. అటువంటి కార్బోరైట్ ఆసుపత్రుల్లో ప్రత్యేకంగా Air Conditioned వార్డులో ఈ విధమైన treatmentలు ఇప్పిన్ని జరగడం చూస్తుంటే చాలా సంతోషముగా పుంది. దయచేసి నేను మిమ్ములనందరిని కోరుతున్నాను. మీకు ఎప్పుడు అవకాశంపుంటే అప్పుడు ఇటువంటి కార్బోరైట్ ఆసుపత్రుల్లో జరిగే వైద్యం గురించి విచారణ చేయండి. రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ సెల్లరకు separateగ వార్డులు కూడా పెట్టారు. లేదా వార్డులు లేకపోయినా కూడా ఎక్కడక్కడైతే ఈ ఆరోగ్య శ్రీకి సంబంధించి ప్రవేటు ఆసుపత్రులలో ఏర్పాటు జరిగిందో, వాటిలో ఏపైనా ఇఖ్యందులు ఉంటే మా దృష్టికి తీసుకురండి. పరిష్కరించుకునేందుకు ప్రయత్నాలు చేధ్యాం . But వైద్యం, ఆరోగ్యానికి సంబంధించి ప్రత్యేక మైన శ్రద్ధ ఈ రాష్ట్రం ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. ఇందులో ఏ మాత్రం తేడా పుండరు. Thank Q.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : అయిన question Dental College, Warangal గురించి. సార్ డెంటల్ కాలేజి, వరంగల్ గురించి అడిగారు రమణారెడ్డి గారు. That is the Question. మెడికల్ కాలేజి గురించి next వస్తుంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ దాడి వీరభద్ర రావు : ఎక్కడా కూడా పి.జి స్కూడెంట్స్ తాలుకూ పోస్ట్ గ్రామ్యాయీట్స్ స్కూడెంట్స్ సంఖ్య చాలా తక్కువగా పుందండి. చాలా కాలంగా ఇది improve అవలేదు. ఆ సెంబరు increase చేయకపోవడం వల్ల Professors సంఖ్య చాలా తగ్గిపోతుంది. ఇది నిజం. గపర్చుమెంట్ ఆసుపత్రుల్లో పనిచేసేటటువంటి వాళ్ళని ఉదాహరణకు తె.జి.పాచ్.లో పనిచేసేటటువంటి వారిని Professors ని కడవకు తీసుకురావడానికి అక్కడ రిలీవ్ చేసినట్టు ఇక్కడ జాయిన్ చేసినట్టు చేశారు.

డా. ప్రై.యస్.రాజశేఖరరెడ్డి : వీరభద్ర రావు గారు, కూర్చోండి. కొత్తగా మెడికల్ కాలేజీలు పెట్టిన చోట ఈ విధంగా మంచి డాక్టర్లు అంటే ఈ ఆసుభవమున్న డాక్టర్లు మెడికల్ కాలేజి విద్యార్థులకు చదువు నేర్చించగలిగిన డాక్టర్లుండడం చాలా కష్టంగా పుంది. ప్రవేటు మెడికల్ కాలేజిలకు సంబంధించి వాళ్ళ ఏంతెంత జీతాలు ఇస్తున్నారో అనే విషయము తెలుసు. గపర్చుమెంటు మెడికల్ కాలేజీల్లో అవిధంగా జీతాలివ్వాలంటే కొన్ని సమస్యలుంటాయి because of uniformity of scales పుండపు.

కాబట్టి కొత్తగా start చేసిన ఈ రిమోట్ ఏరియాల్లో, కడవ లేకపోతే ఆదిలాబాద్, ఒంగోలు, శ్రీకాకుళం, ఇటువంటి చోట్లు, ఈ నాలుగు మెడికల్ కాలేజిలకు సంబంధించి అని ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి గల హస్పిటల్లుగా, మెడికల్ కాలేజీలుగా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వీటికి సంబంధించి రిక్రూట్ చేసుకునే డాక్టర్లకు ప్రవేటు మెడికల్ కాలేజీలతో పోటీ పడేటట్లు 80,000/- నుండి లక్ష రూపాయల వరకు కూడా వాళ్ళకు జీతాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. So even వీరభద్రారావు గారు చెప్పిన problem attend అవుతున్నాం . ఇటువంటి చోట్ల డాక్టర్ల కు ప్రత్యేకంగా జీతాలిచ్చి వాళ్ళను retain చేసుకునే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు: సార్ హస్పిటల్లో పి.జి. స్కూడెంట్స్ తాలుకూ సంఖ్య పెంచాలి. మెడికల్ కాలేజీల్లో పి.జి. సీట్లు పెంచినట్టుయితే long runలో ప్రాభుత్వం పుండరు కాబట్టి.

డా. ప్రైయన్. రాజశేఖరరెడ్డి : యస్. అని కూడ చెస్తున్నాం. మీరు అస్కుల్టు Post Graduates కు సంబంధించిన సీట్లు పెంచాము. అదే కాకుండా మెడికల్ కాలేజీల్లో పనిచేసే వారికి U.G.C. Scales వర్తింపజేశాము. Ultimate గా వాళ్ళను retain చేసుకోవడానికి additional గా incentives ఇవ్వాలిగా వస్తుంది ఇస్తున్నాము. ఇంతకు ముందు retire అయిన వారిని మరల తీసుకుంటున్నాం.

మ.12.00

శ్రీ దాడి వీరభద్ర రావు : షార్ట్ ఆఫ్ హాండ్స్ ఉంది పి.జి. సీట్లు విషయంలో తగినన్ని చేయ కపోతే కష్టం.

డా.ప్రై.ఎన్. రాజశేఖర రెడ్డి : అని ఆలోడీ చేశాము. మీరస్కుల్లు పి.జి.కి సంబంధించి సీట్లు పెంచాము. అంతేకాకుండా మెడికల్ కాలేజీలలో పని చేసే వారికి యు.జి.సి. స్కూల్సు వర్తింపజేశాము. అల్ట్రామేట్ గా వారిని రిటైన్ చేసుకోడానికి అడిపసల్గా ఇస్ట్రీయుల్ ఇవ్వాలిగా వస్తోంది. ఇస్తున్నాము. ఇంతకు ముందు రిటైన్ అయిన వాళ్ళను మళ్ళీ తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ సిహాచ. సీతారాములు : జిల్లా కేంద్రాలలో ఉన్న హోస్పిటల్సుకు ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని పర్చింపజేసే విధంగా ఎక్కివ్వమెంటు, ఇతర సౌకర్యాలూ కలిపేస్తే, పేదవాళ్ళకు ఎక్కువ ప్రయోజనం కలిగే అవకాశం ఉంటుంది.

నిజామాబాదులో వైద్య కళాశాల ప్రారంభం

ప్రశ్న నెం. 9 (960)
రెడ్డి,

శ్రీ రెడ్డి గారి వెంకట రామా

గౌరవనీయులైన వైద్య విద్య, ఆరోగ్య బీమా శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) నిజామాబాదు జిల్లాలో ఒక కొత్త మెడికల్ కాలేజీని స్థాపించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

అ) అయితే, ఎప్పటిలోగా ఆ కళాశాలను ఏర్పాటు చేస్తారు?

వైద్య విద్య, ఆరోగ్య బీమా శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి గల్లూ అరుణకుమారి)

అ). లేదండీ.

అ). ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తునుం కాదు.

శ్రీ రెడ్డిగారి వెంకట రామారెడ్డి : అధ్యక్షా, 350 బెణ్ణు ఉన్న హస్తిటల్ నిజమాబాద్ హెడ్కోర్చర్ ర్స్పీల్ ఉంది. నిజమాబాదు జనాభా 3 లక్షల కంటే ఎక్కువ ఉంది. ఈ మధ్య ఆసరబుల్ చీఫ్ మినిషన్ గారు తెలంగాణాకు వచ్చి, దానిని స్టార్ట్ చేయడం జరిగింది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో అక్కడ మెడికల్ కాలేజీ లేకపోవడం బాగుండరు కాబట్టి మంత్రి గారిని హమీ ఇష్టమని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడే ముఖ్యమంత్రి గారన్నారు, ఏ జిల్లాలో అయినా మెడికల్ కాలేజీ లేకపోతే ఇస్తామ న్నారు, కాబట్టి గౌ. మంత్రి గారు చెబితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ చుక్కా రామయ్య : వరంగల్లో గాంధీ మెడికల్ కాలేజీ ఉంది. ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఉంది. పేద ప్రజలు చాలా మంది అక్కడకు వస్తున్నారు. ఒక డెంటల్ కాలేజీ ప్రభుత్వం తరసున అక్కడ ఉండ చానికి అభ్యంతరం ఉండకూడదన్నది నా అభిప్రాయం.

శ్రీ బి. మోహనరెడ్డి : నిజమాబాదులో ఇంతకు ముందు ఒక మెడికల్ కాలేజీ ఉండేది. అది మూత పడింది. దానికి వేర్చేరు కారణాలున్నాయి. ఇప్పుడు రాజశేఖర రెడ్డి గారు అనేక కాలేజీలు ఇస్తున్నారు. నిజమాబాదు జిల్లాకు మెడికల్ కాలేజీ ఇస్తే తెలంగాణా అభివృద్ధికి అది ఒక మైలు రాయి అవుతుంది. ఇప్పుడు తెలంగాణా ఇష్ట్ నడుస్తోంది. తెలంగాణా అభివృద్ధి కావాలని వారు కూడా పాటుపడుతున్నారు. కాబట్టి నిజమాబాదుకు మెడికల్ కాలేజీ అత్యవసరం కాబట్టి, ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి : ప్రతి జిల్లాలోనూ ప్రైవేటు రంగంలో గాని, ప్రభుత్వ రంగంలో గాని ఒక మెడికల్ కాలేజీ ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో, లేని చోట్ల ఇప్పటికే మొదలు పెట్టామని చెప్పాను ఆదిలాబాదు, కడప, శ్రీకాకుళం, ప్రకాశం జిల్లాలలో. ఆ రోజుస్తు పరిస్థితి ఏమిటంటే, నిజమాబాదులో మెడికల్ కాలేజీ ఉండేది. సబ్సెంక్షయంటుగా వివిధ కారణాల వల్ల అది కోఝ్ అయింది. క్రిస్తియన్ మిషనరీస్కు చెందింది. మైనారిటీ మెడికల్ కాలేజీ. అది మూత పడ్డది. వాళ్ల ఇటీవల వచ్చి రిప్రోట్ చేసింది ఏమిటంటే, ఈ మెడికల్ కాలేజీని మేము రన్ చేయడం కష్టంగా ఉంది అని. బిల్లింగ్స్ అపీ బాగానే కట్టరు. దానిని టీకోపర్ చేసుకోమని అడిగేరు. అలా చేసుకుంటే మొత్తం గపర్మెంటు మెడికల్ కాలేజీ అవుతుంది. స్టోఫ్, ఎక్స్ప్రైస్ మెంటు, ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ మొత్తం వేస్తు కాకుండా తీసుకుని, గపర్మెంటు అధ్వర్యంలో రన్ చేసుకోమని అంటున్నారు. గపర్మెంటు పరిశీలనలో ఉందది. అది తప్పకుండా పరిశీలన చేస్తాము. లేదా, మా పాల్సీ ప్రకారం ఏదో విధంగా ఒక మెడికల్ కాలేజీ ప్రతి చోటా ఉండేటట్టు ఏర్పాటు చేస్తాము.

కరీంసగర్ జిల్లాలో అటవీ భూములను లీజుకు ఇష్టుట
ప్రశ్న నెం. 10 (1220)

సర్వశ్రీ దాడి వీరభద్రరావు, అనుముల రేవంతెరెడ్డి, పొగాకు యాదగిరి, యలమంచిలి వెంకట బాబు రాజేంద్రప్రసాద్, చెన్నాడి సుధాకర్ రాపు, మసాల పద్మజ.

గౌరవనీయులైన రెవిన్యూ, సహాయ, పునరావాస శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

అ). కరీంసగర్ జిల్లా కమాన్సపూర్, మంథని, ముత్తారం మండలాలకు చెందిన సర్వే నెం.27, 36 లలోని 315 హాక్టార్ విస్తీర్ణం మేరకు అటవీ భూమిని ప్రభుత్వ భూమిగా మార్పు చేసి, గసుల కొలు కోసం రెవిన్యూ అధికారులు ఎన్బిసిని జారి చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ). ఈ విషయం వార్తా పత్రికలలో ప్రచురితం కాగానే ఎన్బిసిని రద్దు చేసిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

ఇ). అయితే, వాటి వివరాలేమిటి; ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

రెవిన్యూ, సహాయ, పునరావాస శాఖ మంత్రి (శ్రీ ధర్మాప్రసాదరావు) :

అ). అప్పునండి. మెసర్స్ శ్రీసాయి ఎంటర్ప్రైజెస్ పేరిట మైనింగు నిమిత్తం 153 హాక్టార్ విస్తీర్ణాన్ని ముత్తారం మండలం దరియాపూర్ గ్రామం సర్వే నెం. 27 లో 22-6-2007 తేదీన ముత్తారం తహసిల్లారు ఎన్బిసిని జారి చేసిన విషయం వాస్తవమే.

అ). అప్పునండి. పైన పేర్కొన్న ఎన్బిసిలతో పాటు ఇప్పటిల్లి గ్రామం సర్వే నెం. 455లోను, ముత్తారం మండలం కేసన్సపల్లి గ్రామపు సర్వే నెంబర్లు 28, 78 కమాన్సపూర్ మండలం వెల గలపహాడ్ గ్రామపు సర్వే నెం. 36 లలో మెసర్స్ శ్రీ సాయి ఎంటర్ప్రైజెస్/మెసర్స్ శ్రీసాయి బాలాజి మిసరల్స్ పేరిట జారి చేసిన ఇదే విధమైన ఎన్బిసిలను జిల్లా పాలనా యంత్రాంగం నిలుపు దల చేసి, తిరిగి పరిశీలించి, క్షుణ్ణంగా విచారణ జరిపే నిమిత్తం మంథనిలోని రెవిన్యూ డివిజినల్ అధికారికి పంపడమయింది.

ఇ). కమాన్సపూర్ తహసిల్లార్సు మరో డివిజనుకు మార్చడం జరిగింది. ముత్తారం తహసిల్లారు మరొక కేసులో ఇదివరకే సస్పెన్షనులో ఉన్నట్లు కనుగొనడం జరిగింది. ఈ విషయమై మంథ నిలోని రెవిన్యూ డివిజినలు అధికారి సవివరంగా విచారణ చేస్తున్నారు.

శ్రీ అనుముల రేవంత్‌రెడ్డి : ఈ విచారణ ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు? ఇంతకు ముందు జిల్లా డివెంట్ గారు దీనిలో తప్పులు చేసిన వారందరి మీదా తప్పకుండా క్రిమినల్ కేసులు పెడతా మని చెప్పడం జరిగింది. ఈ విచారణలో తప్పులు చేసినట్లు తేలితే వారి మీద క్రిమినల్ కేసులు పట్టి ఉచ్చేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా?

శ్రీ ధర్మాప్రసాదరావు : బైండింగ్ వచ్చేక ఇటువంటి సందర్భాలలో తప్పులు చేసిన అధికారులపై తప్పకుండా డిస్ట్రిక్టు యాక్షన్సు ఉంటాయి. తప్పకుండా ప్రభుత్వం ఇస్సిపియేట్ చేస్తుంది.

ఈ విచారణ అక్షోబరులో ప్రారంభమైంది. రెండుమాడు నెలల్లో వివరాలు వస్తాయి, రెండు మాడు నెలల్లో పూర్తి చేసే కార్యక్రమం జరుగుతుంది.

శ్రీ చెన్నాడి సుధాకర రావు : ఫిబ్రవరి 2 నాడు జిల్లా సర్వసభ్య సమావేశంలో ఎన్బిఎస్ క్యాస్పిస్ చేస్తామని అన్నారు. ఇంతపరకూ క్యాస్పిస్ కాలేదు. ఇది రెవెన్యూదా, అటవీ శాఖదా ఇంతపరకూ కన్ఫర్మ్ కాలేదు. దీనిని గురించి మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ధర్మాసు ప్రసాదరావు : ఇటువంటి మైనింగ్ లీజకిచ్చేటపుడు ఎన్బిఎస్ ఆధారం చేసుకుని మైనింగ్ లీజకి ఇచ్చే ప్రాసీజరు ఉంది. ఈ పర్టీక్యులర్ కేసులో ఇప్పటికే ఎన్బిఎస్ నిలుపుదల చేసినట్లు మైనింగ్ డిపార్ట్మెంటుకు జిల్లా అధికారులు కమ్యూనికేషన్ పంపించారు. విచారణ పూర్తయ్యేక ఇది ఫారెస్టు భూమా, రెవెన్యూ భూమా అన్నది ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ అవుతుంది. అంతపరకూ ఎట్లాంటి లీజకి ఇచ్చే అనకాశం లేదని మనని చేస్తున్నాను. దీనిలో సభ్యులు అందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదని మనని చేస్తున్నాను.

సభా సమాప్తములో ఉంచిన పత్రములు

MR.CHAIRMAN: All the papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

1. A copy of the Andhra Pradesh Medicare Service Persons and Medicare Service Institutions (Prevention of Violence and Damage to Property) Ordinance,2007 (A.P. Ordinance No. 16 of 2007), as required under clause 2(a) of article 213 of the Constitution of India.
2. A Copy of the Rajiv Gandhi University of Knowledge Technologies Ordinance, 2007 (A.P. Ordinance No. 17 of 2007), as required under clause 2(a) of article 213 of the Constitution of India.
3. A copy of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No.1 of 2008), as required under clause 2(a) of article 213 of the Constitution of India.
4. A copy in each of the following Ordinances, as required under clause 2(a) of article 213 of the Constitution of India.
  - i. The Andhra Pradesh Municipal Laws and Urban Areas (Development) (Amendment) Ordinance, 2007 A.P. Ordinance No. 15 of 2007).
  - ii. The Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No.2 of 2008).
  - iii. The Andhra Pradesh Municipal Corporations (Amendment) Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No.3 of 2008)

సభా సమాప్తంలో పెట్టిన పత్రము

A copy of the report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 11th February, 2008.

Now the House is adjourned for tea break for ten minutes.

(Then the House adjourned for tea break for ten minutes at 12.08 p.m.).

మ. 12.30

(The House reassembled at 12-37 noon)
(Mr. Chairman in the Chair)

ప్రకటనలు

1) శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్ర ప్రసాద్ అరెస్టు గురించి.

MR. CHAIRMAN : (1) I am to announce to the House that Shri Yalamanchili Venkata Babu Rajendra Prasad along with other was arrested at 5.30 p.m. on 08-02-2008 in Crime no. 27/2007 under Section 143, 323, 353 r/w 149 I.P.C. of-II Town Police Station for assaulting and abusing the Police Personnel performing bondobust duty at the residence of the Collector, West Godavari District, Eluru. Basing on the complaint of one W.P.C. of Eluru, a case was registered and the Hon'ble Member laws produced before the Hon'ble Court of IInd Additional Judicial First Class Magistrate, Eluru on 09-2-2008 and he was remanded to Sub-Jail, Eluru.

2) పీఎస్ ఆఫ్ ప్లైన్ క్రెర్డ్ గురించి

(2) I am to announce to the House that I have nominated the following Members to be on the Panel of Vice-Chairmen for the Fourth Session.

1. Sri Vasireddy Varada Rama Rao,
2. Sri B.Kamalaker Rao,
3. Dr. Rayapati Srinivas,
4. Dr. Masala Padmaja.

3) గవర్నరు ప్రసంగు నిజ ప్రతినిధి సభా సమావ్సంహారం ఉంచడం గురించి

(3) I have to acquaint the House that on 11th February, 2008, the Governor was pleased to address the Members of both the Houses of Legislature and a true copy of the Address has been laid on the Table of the House.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : మేము 311 నిబంధన క్రింద నోటీసు ఇచ్చాము.

MR. CHAIRMAN : We will take it up under Rule 311

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : నేను ఇప్పుడు దాని విషయం ప్రస్తుతిస్తాను.

MR. CHAIRMAN : The motion is coming under Rule 311 and it will be posted for Ito-morrow.

శ్రీ సిహెచ్. సీతారాములు : అకాల వర్షాల వల్ల పంట నష్టం గురించి మేము అడ్జర్న్మెంట్ మోవ్ ఇచ్చాము.

MR. CHAIRMAN : It is included in the Agenda.

The motion will be moved by Sri Paladugu Venkata Rao and it will be seconded by Sri Batti Vikramarka Mallu.

గవర్నరు ప్రసంగంపై తీర్మానం

SRI PALADUGU VENKATA RAO : Sir., I beg to move :-

That an address be presented to the Governor as follows:

"That the Members of Andhra Pradesh Legislative Council assembled in this Fourth Session are deeply grateful to the Governor for the address which he has been pleased to deliver to the Members of Legislative Council on 11-02-2008"

Shri Batti Vikramarka Mallu: Sir, I beg to second the motion.

MR. CHAIRMAN : Motion moved.

(Sri Paladugu Venkata Rao moved the motion and Sri Batti Vikramarka Mallu

seconded it).

ప్రకటన

గవర్నర్ ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానానికి సప్రణాల గురించి

MR. CHAIRMAN : I am to announce to the House that the amendments to the Motion of Thanks to the Governor's Address will be received up to 12.00 noon on 14.2.2008

మ. 12.40

గవర్నరు ప్రసంగంపై చర్చ

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు : అధ్యక్షా, నేను 1972 వ సంవత్సరంలో ఎమ్మెల్సిగా వచ్చాను. తర్వాత అనేక సార్లు ఎమ్మెల్సిగా వచ్చాను. తిరిగి మళ్ళీ ఎమ్మెల్సిగా వచ్చాను. కానీ ఈ రోజు నాకు ధన్యవాదాలు చేపే అవకాశం వచ్చింది. మంత్రి పదవికన్నా, ఇంకా అనేక పదవులకన్నా ఇది మంచి అవకాశమని చేపే నేను భావిస్తున్నాను. దానికి కారణం ఉంది. ఎందుకంటే, గతం గురించి మనం నెమరు వేసుకుంటే, మనకు వచ్చినటువంటి గవర్నర్సును చూస్తే, నేను దగ్గరగా చూసిన వారు ఉన్నారు. దూరంగా ఉండి చూసిన సందర్భాలున్నాయి. కానీ నీస్తుటి రోజున గవర్నరు గారు ప్రసంగం చేసేప్పుడు ఆ వయసులో గాంధి, నెఱ్రూ గార్లలో ఉన్నారు. వారు ఆ భావాలతో, ఆ ఔర్యంతో ఆయన చేసిన ప్రసంగంలా ఉంది. సరిగా వినపడకపోయినా, వినపడే అదృష్టం లేకపోయినా, ఆయన నుంచుని ఆ విధంగా నెఱ్రూ కోటులో ప్రసంగం చేస్తూ ఉంటే వారిని చూసే అదృష్టం నాకు

కలిగింది. ఈ మాట ఎందుకు చెప్పవలసి వచ్చింది అంటే, అనేక మంది గపర్చుర్చు నాకు తెలిసి, తెలియక కూడా చాలా మంది గపర్చుర్చుగా పెద్దలు చేశారు. ప్రేమచంద్ గారు గపర్చుర్చుగా చేశారు. అభిహంగం గారు చేశారు. ఆయన పద్ధతినేను నాలుగు సార్లు మంత్రిగా చేయడం జరిగింది. పట్టంధాన్ పిళ్ళి గారు చేశారు. కృష్ణాంత్ గారు, శంకర దయాళ శర్మ గారు గపర్చుర్చుగా ఉన్నారు.

అన్నిటికన్నా గోప్యది ఖండూబాయ్ దేశాయ్ గారు. వారు అష్టరాలా గాంధీయవాది. వారు గాంధీయ వాదిగా బ్రతికి చనిపోయారు. గుజరాత్లో కోపరేటివ్ మూవ్మెంట్ అని, ట్రేడ్ యూనియన్సును ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులలోకి తీసుకు వచ్చి నడిపిన ఘనత ఆయనది. ఈ రోజు ఉన్నటువంటి గపర్చురు గారి ప్రసంగంలో గతంలో చెప్పిన విషయాలు మాట్లాడ వచ్చు. కానీ, తివారీ గారు నా గపర్చుమొంటు ఈ రకంగా చేస్తుంది. నా గపర్చుమొంటులో ఈ కార్యక్రమాలున్నాయి, ఆదర్శాలున్నాయని చెప్పారు. వారు చెప్పేప్పుడు ఎలా ఉండంటే, నిజానికి వారిని పొగడాలని మాత్రం నాకు మనసులో లేదు. అందుకు నేను ఇలా చెప్పడం లేదు. 1968 లో ఎససిసి జరిగినప్పుడు, ఆయనతో కలసి నేను యూత్ కాంగ్రెస్లో తిరగడం జరిగింది. ఆ నాడు ఈ పెంక్రిమణ మూర్తి ఉన్నాడు. ఇంద్రజీత్ ఉన్నారు. గోవర్ధన రెడ్డి గారున్నారు. నేను వారిని చాలా దగ్గరగా చూశాను. వారు చిన్న వారిని కూడా చాలా స్నేహంగా చూసేవారు. వారు కుర్రవాళ్ల మీద చేయి వేసి ఇక్కడ జరిగిన గ్రీవియస్సెన్ గురించి మాట్లాడటం అన్నది జరిగేది. ఆ మహా సభలో నేను మూడు రోజులు వారిని దగ్గరగా ఉండి చూడటం జరిగింది. ఆ తర్వాత నాకు వారిని కలిసే అవకాశం రాలేదు గానీ, ఈ విధంగా గపర్చుర్చు లెగసి ఏదైతే ఉందో, దానిని మనం గౌరవించుకుని ఈ రాష్ట్రాలను, దేశాన్ని ఒక మార్గంలోకి తీసుకు వెళ్ళేప్పుడు, వీరి యొక్క బాధ్యత ఈ రోజుల్లో చాలా ఎక్కువగా ఉంది.

నేను వారు మాట్లాడి తిరిగి వెళ్ళేప్పుడు వారి చెవిలో ఒక మాట అన్నాను. వారికి విషపడిందో లేదో నాకు తెలియదు. “ మళ్ళీ మీరు నెప్పురా గారిని గుర్తు చేశారు ” అన్నాను. వారిని గుర్తు చేయడం అంటే పదనిలో కాదు, ఆ శమోష్ణ, ఆ నిత్యం ఉండే ఆయన జీవిత విధానం వారిది అలా ఉంది.. ఆ రెండూ ఈ రోజు వారిలో ఉన్నాయి . అందుకు నేను వారిని చూసి చాలా గర్వపడుతున్నాను. అనేక రాజకీయ పరిణామాలు రావడం వారు నిలబడగలగటం జరిగింది. ఆ విధంగా ఈ రోజు ఒక ఉన్నతమైన ఆదర్శాలు గల్గిన వారు మన రాష్ట్రానికి గపర్చుర్చుగా రావడం , వారికి ధన్యవాదాలు చేపే అవకాశం నాకు రావడం నేను గోప్యగా ఫీల్ అపుతున్నాను. అందువల్ల నేను ఇందాక ఇది నాకు ఒక మంచి అవకాశమని చెప్పడం జరిగింది.

సహజంగా గపర్చురు గారి ప్రసంగంలో రాష్ట్రం యొక్క ఆదర్శాలు, ప్రభుత్వం చేసే కార్యక్రమాలు ఏ రకమైన ఆలోచనలు ఈ ప్రభుత్వం ఇస్తుందో తెలియజేస్తాయి. ప్రభుత్వం వారు ఏమి సాధిస్తారో, ఆ ప్రభుత్వం యొక్క ఆశయాలు, ఆదర్శాలు, పోరాటాలు ఏమిటి? ఏమిటి వారు చేయాలనుకుంటున్నారు అన్న వాటి గురించి వారు మాట్లాడటం జరిగింది. ప్రభుత్వ ఆలోచనలు, ఆదర్శాల గురించి , ప్రభుత్వానికి ప్రతీకగా వారు ప్రసంగం సాగించారు. వారి ప్రసంగంలో గతం గురించి ఏమీ ఉండడు. కంపేరిటివ్ స్టడీ చేసి, ఎవరినీ ఇబ్బంది పెట్టి గతంలో ఇలా జరిగిందనే మాట వారి ప్రసంగంలో లేదు. ఉండదుకూడా . వర్తమానాన్ని గురించి ఈ రోజు జరుగుతున్న, సమాజంలో

ఈ రోజు ఉన్న పరిస్థితిని భవిష్యతులో ఎలా నిర్మించాలి అందుకు ప్రభుత్వం ఏ విధంగా చేస్తుందను దాని గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఈ భవిష్యతు అంటే మనం చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. అనేక విషయాలు గపర్చరు గారు వారి ప్రసంగంలో చెప్పడం జరిగింది. మనం చాలా శాస్త్ర చేంజింగ్ సాసైటీలో ఇప్పుడు ఉన్నాము ఈ రోజు చూసిన పరిస్థితి రేపుండటం లేదు. ఉదాహరణకు ఈ రోజు ఉన్న టెక్నాలజీ మనని ఇంకా పైకి తీసుకెళ్లి ప్రపంచంలో మనం కూడా మొనగాళ్లగా, మన దేశం కూడా పెద్ద బలమైన దేశంగా ముందుకు వెళ్లే పరిస్థితిలో ఉండాలన్న ఆశయంతో వారు చెప్పడం జరిగింది. ఈ టెక్నాలజీలో ఈ రోజు మన ఆంధ్ర రాష్ట్రం, భారత దేశంలో ఉన్న అభివృద్ధి చెందుతున్న 3 లేక 4 రాష్ట్రాలలో మనం కూడా ఉన్నాము. ఏదో బిఎ, ఎమ్ ఏ చదువు కోవడం పోస్టు రావడం జరిగింది. కానీ ఈ రోజు ఈ టెక్నాలజీ చేంజ్మెంట్లు, ఈ టెక్నాలజీ రావడం వల్ల రోశయ్య గారు కూడా ఒక వంద సంవత్సరాలు పెనుకబడిపోయారు. నేను అయితే యాఖై సంవత్సరాలు పెనుకబడి ఉన్నాను. అనలు ఈ ఫేంబ్ ని అందుకోవడం అయ్యేది కాదు.

మ.12.50

ఈ అందుకోవడం వ్యక్తుల వల్ల అయ్యేది కాదు, సంఘం వల్ల అయ్యేది కూడా కాదు, ప్రభుత్వం వల్ల కావాలి. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ఇది గమనించుకొని, గపర్చర్ గారు చెప్పినట్లు, నా ప్రభుత్వం. ఈ దేశంలో జరుగుతున్న మార్పులను మేము తొందరగా అందుకోవడం కోసం, ఈ రాష్ట్రంలో మేము టెక్నాలజి డెవలప్మెంట్ తీసుకొస్తున్నామని చెప్పడం జరిగింది. ఈ టెక్నాలజీ డెవలప్మెంట్లో నేను రోశయ్యగారికి మననిచేసిది, రెండు ప్రమాణాలు కూడా ఉన్నాయి. మేళ్ల ఎట్లా ఉన్నాయో, ప్రమాదాలు కూడా అంతే ఉన్నాయి.

ఒక ఉసరిలో అయిదుగురో, అరుగురో బి.టెక్ చదుకొని, ప్రైదరాబాద్కు వచ్చి సాఫ్ట్వేర్ కంపెనీలలో పని చేస్తుంటే. వాళ్లకు నెలకు రు.50 వేలో, రు.60 వేలో జీతాలు వస్తే. నీళ్ల పెద్దగా ఇళ్ల కట్టుకొని, కార్లు కొనుకొని వుంటే. ఎవరైతే ఈ టెక్నాలజీని అందుకోలేకుండా, అక్కడ మిగిలిపోయిన వాళ్ల ఎందరో పున్నారు. సభ్యులు చుక్కారామయ్య గారు, వీళ్లందరూ చెప్పి విద్య, ఎక్కుడైతే వాళ్లను కూడా అందుకోవడానికి, సమాజం, మనం అవకాశం కలుగచేసుకోలేకపోతున్నామే. దాని వల్ల ఆర్థిక అంతరాలు ఎక్కువగా పెరుగుతాయిని నాకు భయం ఉన్నది. ఈ భయాన్ని తొలగించుకోవాలంటే, కచ్చితంగా ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నాలు ఏవైతే ఉన్నాయో అవి నేరోడాన్ అపుతాయి. ఈ తరతమ భేదాలు, తరతమ ఆర్థిక వ్యతాపాలు, ఇప్పుడ్నీ కూడా తగ్గి మొత్తం సమాజమంతా కూడా కొద్దికొద్ది తేడాలతో బ్రతకడానికి అవకాశాలు రావడం కోసం ఇవ్వాల్స రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తాపుంది.

ఈ ప్రభుత్వంలో నేను రాజశేఖర్ రెడ్డి గారిని పొగడాలనేది మాత్రం నా ఉచ్చేశం కాదు. కాలేజెన్ తీసుకుంటే, సుమారు 200 బి.టెక్ కాలేజీలు ఉన్నాయి. మెడికల్ కాలేజీల గురించి దాదాపు ఇందాక ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. అన్ని జిల్లాలకు మేము ఇస్తున్నామని చెప్పారు. 330 కాలేజెన్ అంటే సుమారు, సౌత్ ఇండియాలో, మహారాష్ట్ర నుంచి మనం తీసుకుంటే సంవత్సరానికి ఎనిమిది

లక్షల మంది బి.బెక్ కుర్రాళ్లు బయటకు వస్తున్నారు. మళ్లీ, వీళందరికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చే పరిష్ఠితులు ఈ దేశంలో కావలసిన అవసరం పుంది. వాటికి మళ్లీ, ప్రణాళికలు వేయవలసిన అవసరం పుంది. చెంగారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు, 336 కాలేజీలు పుంటే. పూర్వం ఆర్ట్స్ కాలేజీలు ఉండేవి కావు, హైస్కూల్ కూడా అన్ని ఉంటాయని నేను అనుకోవడం లేదు. ఈ పెరిగి ఈ టెక్నాలజీ, ముఖ్యమంత్రిగారికి వారి సలహాదారు ఎవరో నాకు తెలియదు. పైకి ఎక్కుడా చెప్పినట్లు కనిపించడం లేదు. విపరీతమైన ఫ్రెస్ ఈ ప్రభుత్వం టెక్నాలజీ మీద ఉంచింది. ఎవరు వస్తేవాళ్లు, ఇదిగో 10 ఎకరాలు ఇప్పు నేను సాఫ్ట్‌వేర్ తీసుకొని వస్తాను, లేకపోతే పలానా కంపెనీలో ఉద్యోగాలు ఇప్పుడానికి అవకాశం పుందని అంటే, మనం ప్రోత్సహిస్తున్నాం. ఈ ప్రోత్సహస్తి తప్పు పట్టే వాళ్లు ఉన్నారు. అది వాళ కర్నై దానికి మనం ఏమి చేయలేము. నల్ల అద్దాలతే చూసే వారికి, కామెర్ల రోగికి నేను ఏమి చెప్పలేను.

కాని నిత్యం జరుగుతున్న ఈ మార్పులు, నేను చదువుకున్న వాడినే అందుకోలేని దశలో ఉన్నాను. ఈ రోజున, ఈ ప్రభుత్వం ముసల ప్రభుత్వం కాదు. ఒక్క రోజుయ్ గారే పెద్ద వారు. కాని ఆదర్శాలలో, ఈ ప్రభుత్వాన్ని నడుపడంలో రోజుయ్ గారు చాలా యంగ్ లీడర్గా ఈ టీమ్కి ఉన్నారని నేను చెపుతున్నాను. రోజుయ్గారి గురించి రేపు ఎవరైనా మాటల్చాడితే మాటల్చాడవచ్చు కాని. ఎందుకంటే, బడ్జెట్లో అయసదే కదా విషయం అంతా? లెక్కలన్నీ అయస కదా ద్రాస్తుంది? ఆ చిట్టా ఎప్పుడు రాస్టారో, ఏమి రాస్టారో మనకు తెలియదు. చివరకి, ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా తెలుసని నేను అనుకోవడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు పచ్చి ఫలానా చోట నాకు రూ.10 కోట్లు కావాలి. నేను ప్రామిన్ చేశాను. ఈ డబ్బు నీపు ఎట్లయినా సర్దు అని అంటే, రోజుయ్ గారు తల పట్టుకుంటున్నారు, అనేక సార్లు నేను చూశాను. ఈయన వెళ్లి రూ.10 కోట్లు, ఈ బడ్జెట్కు సంబంధం లేకుండా ప్రామిన్ చేశాడు. ఇదిగో ఫలానా చోట, ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుకి రు. 30 కోట్లు ఇస్తానని చెప్పారు. వీటి అన్నింటిని మేళవించుకొని, ఒక దగ్గరకు తీసుకొచ్చి, ముఖ్యమంత్రిగారు, ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్న జలయజ్ఞం కానివ్వండి, విద్య కానివ్వండి, ఆరోగ్యంకానివ్వండి, వ్యవసాయం కానివ్వండి. ఈ రంగాలలో నేను రోజుయ్గారిని అభినందించక తప్పదు. అయస ఎక్కుడ డబ్బు తెస్తున్నారో నాకైతే తెలియదు. కాని రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు చేసిన వాగ్దానాలన్నీ, అసలు ఏ ధైర్యంతో ఆయస ప్రామినెన్ చేశాడో నాకు ఇప్పటికీ అర్థం కాలేదు.

మూడు సంవత్సరాల క్రితం జలయజ్ఞం మొదలు పెట్టినప్పుడు, నేను ఒక ఆర్టికల్ కూడా రాశాను. చాలా మంది నవ్వారు ఆరోజుల్లో, ఏమిటి ఇన్ని ప్రాజెక్టులు మొదలు పెట్టారు, వీటనన్నింటికి ఎక్కుడినుంచి శాంక్షేపించిని ఉన్నాయని. నేను మనవిచేస్తున్నాను, నేను ఆర్టికల్లో కూడా ద్రాశాను. క్రిస్తో బ్యారేజ్ ఫౌండేషన్ ఎవ్వరూ చెప్పలేదు, ఎవ్వరూ అడగలేదు. కాని ఉంగుటూరి ప్రకాశం గారు పచ్చి, ఫౌండేషన్ చేశారు. డబ్బు తరువాత వెళ్లింది దాని వెంట, డబ్బు తరువాత అది ఫాలో అయ్యంది. కాని ఆయస మాత్రం ఏ టెక్నాలజీనిగాని, ఒక పండతుడినో, ఇంజనీర్నో అడిగివచ్చి ఆయస ప్రకాశం బ్యారేజ్కి ఫౌండేషన్ వేయలేదు.

అట్లాగే, నాగార్జున సాగర్ కూడా మొత్తం నాగార్జున సాగర్ ప్లానంతా వేసుకొని, మనం నాగార్జున సాగర్ ఇట్లా కట్టగలుగుతామని ఒక రెండు సంవత్సరాలపాటో, మూడు సంవత్సరాల పాటో, ప్లాన్ వేస్తుకొని శౌండేషన్ వేసినది కాదు. అట్లా అనేక ప్రాజెక్ట్స్ కి, భారత దేశంలో ఆనాడు ఉన్న ప్రభుత్వం వెనుకాముందు చూడకుండా, డబ్బు ఎట్లా వస్తుందో తెలియకుండా. ఈనాడు పందరూపాయల విలువ ఆనాడు రూపాయే. అట్లాంటి దశలో సెహ్రూ గారి ఆశయాల ప్రకారం, ఆనాడు తెగబడి, ఈ భారత దేశంలో అనేక ప్రాజెక్టులు వచ్చాయి. వాటికి దేవాలయాలు అనే పేరు కూడా పెట్టుకున్నాము. ఇక్కడ రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఉండిపోయారు, ఏదైనా రెండు మంచి మాటలు చెప్పాలంటే నాకు ఎంఛాసింగ్‌గా పుంటది.

నేను అడిగాము, ఎట్లా మీరు ఇన్ని ప్రాజెక్టులు పెట్టుకొని, ఎట్లాచేయగలుగుతారు, ముందుకు వెళ్తారని అంటే. చూడూ ఏదో ఒక రకంగా అవుతుంది, మనముందు పని పెట్టుకోవాలి. ఈ పని నుంచి మనం లాభం పొందాలి. కాబట్టి మనం ముందుకు వెళ్లాలి అన్నారు. ఈ ముందుకెళ్లాలి అన్నప్పుడు, భారత దేశంలో ఏ చీఫ్ మినిష్టర్ ఎఫ్సెస్ క్రెరాన్. నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాము, రాజశేఖర్ రెడ్డి క్రెరాన్, ప్రతాప్ సింగ్ క్రెరాన్. ఏ చీఫ్ మినిష్టర్, ఇప్పుడు వారు ఉన్నారు కాబట్టి నేను అనలేకపోతున్నాను. ఆ దమ్మ, ఆ ధైర్యం, ఆ సాహసం, నాకు నిజంగా ఇప్పటికీ కూడా నేను అందుకోలేకపోతున్నాను. నేను రాజకీయాలలో 40 సంవత్సరాలు ఉండి కూడా, ఆయన ధైర్యాన్ని, ఆయన భవిష్యత్తు ఆలోచనలను అందుకోలేక పోతున్నాను. ఇది పొగడ్కోసం చెప్పి మాట కాదు. అనేకమంది అనేక రాళ్లు విసురుతున్నారు. ఒకటి కాదు, రెండు కాదు, మూడు కాదు, పంద రాళ్లు విసురుతున్నారు. రాళ్లు విసిరేవాడు ఎప్పుడూ రాళ్లు విసురుతూనే పుంటాడు. వాడికి ఇంకోక పని లేదు. బురద చల్లే వాళ్లు, ఎల్లప్పుడు చల్లుతూనే ఉంటారు. కానీ, అవి అన్ని నాకు సంబంధం లేదు.

నేను అనుకున్న లక్ష్మీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌ని భారత దేశంలో ఒక అగ్రగామి రాష్ట్రంగా, అగ్రగామి ధాన్యారంగా, అగ్రగామి టెక్నాలజీలో, విద్యలో, ప్రీలకి అన్నింటిలోను ప్రయాణం చేయాలి, తీసుకు వెళ్లాలి అనుకున్నారు. ఒకసారి నాకు పొవలా వడ్డి, పొవలా వడ్డి ఏమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. పొవలా వడ్డి అంటారేంటి, బ్యాంకులు ఎందుకిస్తాయి అని చెప్పి, నేను అనుకొనేవాడిని. ఒక రోజు నేను ముఖ్యమంత్రిగారి ఉపన్యాసం విసడం జరిగింది. అప్పుడు గాని నేను కళ్లు తెరవలేదు. అంతకుముందు డ్యూక్ మహిళలు వస్తూ పుంటే, పొవలా వడ్డి, పొవలా వడ్డి అంటున్నారు, ఏమిటో అని అంటే, వాళ్లు వివరంగా చెప్పారు. నేను విన్నాను. అప్పుడు నాకు అర్థం అయ్యాంది. వాళ్లు కట్టాల్సింది పొవలా, మిగిలిన 75 పైసలు ప్రభుత్వం కడుతుంది. నేను అడుగుతున్నాను, ఈ రోజు ఎవరైతే, బురద చల్లుతున్నారో, మాటలు అంటూ పున్నారో, ఆనాడు ఆ ప్రభుత్వానికి ఈ తెలివితేటలు లేవా అని అడుతుతున్నాను. ఆనాడు ఈ ప్రీలను గురించి ఆలోచన లేదా అని అడుగుతున్నాను.

(సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మ.1.00

అధ్యక్షా, గపర్సర్ ప్రసంగంలో పేబీలతో సహచేబుతాను, దానిలో పొవలా వడ్డిని గురించి ఎన్ని లక్షల గ్రాపులు బెనిఫిట్ పొందినాయి, ఎన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం దగ్గరసుంచి వడ్డిగా

మనం కట్టము మరి ఆ మాటలు ఇందులో పుంటాయి ఒకసారి చదువుకోమనడి నేను ఇప్పుడు చదిని కొత్తగాచెప్పనవనరం లేదు . స్త్రీలు, డ్యూక్స్ మహిళలు వాళ్ళందరు తీసుకున్న డబ్బుకు వడ్డీగా 3,500 కోట్లు మనం ఇచ్చామంటే అసలు ఎంత తీసుకుని పుంటారు కనీసం పదివేల కోట్ల రూపాయలు స్త్రీలు ఈ రాష్ట్రంలో తీసుకుని పుంటారు . మేము చూశాము అధ్యక్షా మా ఆఫీసుకి రోజూ పస్తారు, మేము కూర్చుని ఉంటాము, లేడీస్ పస్తాపుంటారు ఎవరో నాకు తెలియదు. ఒక ముసలామె బొడ్డీ డబ్బు పుంది, మిగతా గ్రూపులతో మాట్లాడుతూ పుంది . నలభై వేల రూపాయలు పంచుకున్నారు నాకళ్ళముందు, నాకేం అర్థం కాక అంతా అయిన తరువాత అడిగాను. అసలు రాజశేఖరరండ్లి గారి ప్లాన్ ఆ పోవలా వడ్డీ అంటే ఏమిటో అప్పుడు కాని నాకు అర్థం కాలేదు . ఆముసలామె ఆడబ్బు దాచుకుంటూ రెండవ ఆమెను అడుగుతుంది.....నాకింకా ఒక రూపాయి సలభై పైనలు నీ దగ్గరసుంచి రావాలని నేను ఆమెను అడిగాను. ఏమమ్మా సుస్వ ఏం చేస్తాపు రోజూ ఈ డబ్బుతో అని . నాకు పదివేల రూపాయలు పచ్చిందండీ నేను కట్టిసదానివల్ల . ఈ పదివేల రూపాయలతో సుస్వ ఏం చేస్తాపు అని అడిగాను . ఈ పదివేల రూపాయలలో కొంత డబ్బుతో గొట్టెలు కొసుక్కున్నాను, మేకలు కొసుక్కున్నాను, మూడువేల రూపాయలు పెట్టి రోజూ ఆరు గెలల అరటికాయలు ఏదో ఒక బస్సులో వేసుకుని ఏదో ఒక రూటుకు వెళ్లాను, తట్టలో పెట్టుకుని వెళ్లాను, తిరిగి సాయంత్రానికి కనీసం నూటయాభై రూపాయలు సంపాదించుకుని నేను ఇంటికి పస్తానని చెప్పింది . మళ్ళీ ఇంకా ఏం చేస్తాపని అడిగాను చింతచెట్టు ఎక్కి చింత చిగురు ఆకు కొసుకుని నేను అమ్మకుంటాసండి నాకు సుమారు డెబ్బై అయిదు రూపాయలు మిగులుతుంది . నీ భర్త ఇచ్చినటువంటి ఆరువేల రూపాయలు, ఏడువేల రూపాయలు ఏమి చేశాపు అని అడిగితే మేకలు కొన్నానండీ, అని పెరిగినవి మొస్వ ఆరు మేకలు మళ్ళీ తిరిగి అమ్మాను సుమారు నాకు నాలుగు వేల రూపాయలు మిగిలాయి. ఇష్టే కలిసి మా పిల్లలను చదినించుకోవడానికి నాకు ఉపయోగపడతాయంది . ఆ కటిక ముసలమ్మ ఆర్థిక శాస్త్రము తెలియని ఆమె ఈ భారతదేశంలో మీరూ ఒక భాగం కావాలి, నా బిడ్డలు భాగం కావాలి, ఈ ప్రభుత్వం చేసినటువంటి కార్యక్రమాల ద్వారా మీరు పైకి రావాలని ఆ కార్యక్రమాలను చేసుకొంటే ఏదోవాడు ఏడుస్వ పుంటే ఎవరు ఏమి చేస్తారు? గ్రామాలలో, పట్టణాలలో నిజంగా వెళ్లి ఆ పేద ప్రజల దగ్గర కూర్చుని నీ గ్రామాలలో ఏం జరిగింది, ఈ ప్రభుత్వంతో మీకు ఏమైనా మేలు జరిగిందా లేకపోతే నీ ప్రభుత్వం వల్ల ఆన్యాయం జరిగిందా అని అడిగితే అక్కడ నిజమైనటువంటి సమాధానం వస్తుంది . ఊరేగింపుల్లో నిజాలు తెలియవు అధ్యక్షా, ఊరేగింపుల్లో జై, జై లు మాత్రమే పుంటాయి. దండలు మాత్రమే పుంటాయి కాని గ్రాన్ రూట్లో నిత్యం జరిగేటువంటి ఘర్షణ ఆర్థిక ఘర్షణ, సాంఘిక ఘర్షణ, ఇది చాలా మందికి అసలు అనుభవంలోకి రావు ఎందుకంటే పుట్టుకతోనే పెద్దవాళ్ళయ్యారు, పుట్టుకతోనే గోల్డెన్ స్వాస్థుతో పెరగడం జరిగింది. కాబట్టి ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రి గారు రోశయ్యగారు ఇద్దరిది ఒక టీమ్. ఇద్దరూ ఏం మాట్లాడుకుంటారో నాకు తెలియదు, ఎందుకంటే ప్రార్థనలే టూర్కి వెళ్లాలి, ఆదివారం పచ్చిందా గ్రామాలకు వెళ్లాలి ముఖ్యమంత్రిగారు, వెళ్లిముందు ఏం మాట్లాడుకుంటారో ఈ వ్యాపార వండకోట్ల ప్రామిన్ చేస్తాను లేదంటే ఇంవై కోట్లు ప్రామిన్ చేస్తాను, నేను చెప్పాల్సి పుంటుంది ఇచ్చితంగా అక్కడ అని ముఖ్యమంత్రి గారికి శ్రీష్టి పుంటే ఆయన తలపట్టుకుని సరే చెప్పిరండి అని, నాకు రోశయ్య గారు బాగాఒక పెద్దన్నగా ఇక్కడ కూర్చుని ఉన్నారు కాబట్టి నేను ఎక్కువ వాడుకగా తీసుకున్నాను. ఒక్కిక్కసారి కొన్ని భగవంతుడు అట్లా ఏర్పరుస్తాడు . రోశయ్యగారిని ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రక్కన

ఆర్థిక మంత్రిగా పెట్టడం అన్నది బిగ్ co-incidence. ఇది అర్థం కాని ప్రశ్న, ఇది చిత్రగుప్తుడి చిట్ట, ఒక రూపాయిని రెండు రూపాయలు చేయడం, రెండు రూపాయల్ని మాడు రూపాయలు చేయడం ముఖ్యమంత్రిగారి వల్ల జరుగుతోంది. దానివల్ల ఈ రాష్ట్రం నడుస్తున్నపుంది . ఈ రాష్ట్రంలో ఓవర్ డ్రాఫ్ లేకుండా ఈ రాష్ట్రాన్ని నడుపుతున్న ఘనత కాంగ్రెస్ పార్టీదేనని నేను మనవి చేస్తున్నాను. వట్టి మాటలు కాదు, జలయజ్ఞం గురించి పెద్దలు మాట్లాడారు, మాడు సంవత్సరాలనుంచి వింటూవస్తున్నాను మీకు ఒకటి చదివి వినిపిస్తాను.

అధ్యక్ష, 1982లో ఇందిరాగాంధీ గారికి ఒక ఉత్తరం రాశాను, ఆ ఉత్తరంలో ఈ దేశం ఎప్పుడైనా ముప్పు వాటిల్లే ప్రమాదం నాకు కనబడింది, అది భాషాపాదం కానివ్వండి, మతవాదం కాసవ్వండి, నాకు ఉన్న దృష్టిపక్క దేశాలను చూసిన తర్వాత ఎక్కుడో బైండింగ్ త్రైడ్ ఒక క్రొత్త నడుం బిగించినట్లు త్రైడ్ లేకపోతే ఐయస్, ఐపియస్ ఆఫీసర్స్ ఉన్నారు, వారందరూ సెంట్రల్ గవర్న్మెంట్ సర్వీసెస్ నుంచి వచ్చిన వాళ్ళే, నీళ్లు ఒక్కరే కాదు నేను డాక్టర్ విషయంలో కూడా అడిగాను ఇంకా అట్లాగే ముఖ్యంగా వాటర్ విషయంలో అడిగాను , అమ్మా గంగా కావేరీ అని ఒ పెద్ద స్లోగాన్ ఉండేది, ఆ విషయం మనసులోకి రాగానే ఒక పెద్ద ఆనందం ఇది జరుగుతుందో లేదో తెలియదు నాకు నాగార్జునసాగర్ శాండేవన్ వేసిన రోజున ముప్పై సంవత్సరాలు పాటలు పాడుకున్నాము అట్లాగే ఎప్పుడైతే ఈ దేశం ఏం అయిపోతుంది, ఎక్కడ ఏం ప్రమాదం వస్తుంది, ఆ రకమైనటువంటి ప్రాంతియవాదం వస్తుందో, కులవాదమొస్తుందో అన్న భయంతో ఒక బైండింగ్ త్రైడ్ కావాలి అనే ఉచ్చేశ్యంతో మేము లెటర్ ప్రాశాము. అది త్రైడ్ ఒక వాటర్ తప్ప మరొకటి లేదు, వీలు లేకుండా ఉండడానికి ఒక గంగా, కావేరీ ఏదైతే పూర్వంనుంచి ఉన్నటువంటి అభిప్రాయంతో దానిని పుల్ఫెల్ చేయాలి, దానిని మొదలు పెట్టాలి, నాకైతే టెక్కులభీ తెలియదు, లెపల్లు తెలియదు కాని ఉన్నటువంటి మాటలు మనసులో ఉండి ఏమైనా సరే దీన్ని ఎక్కుడైనా బంధించకపోతే ఈ దేశాన్ని ఎవడికిపాడు ఈదేశాన్ని ప్రమాదంవైపు నెడతారని చెప్పి నేను ఆమెకు ఉత్తరం రాశాను. ఆ ఉత్తరానికి వచ్చినటువంటి సమాధానం ఇది ముఖ్యమంత్రి గారికి సంబంధించినటువంటిది . ఎవరైతే జలయజ్ఞాన్ని కామెంట్ చేస్తున్నారో వారు సిగ్గుతో తలవంచుకోవాలి .

మ.1.10 .

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వర రావు: అధ్యక్షు, జలయజ్ఞాన్ని మనసా వాచా మేము కూడా బలపర్చాం . అది బాగా అమలుజరపాలని కోరినోళం . ఏమన్న లోపాలుంటే చెబుతూ పున్నాము. అదే సందర్భములో వెంకట్రావు గారు చాలా విశాలమైనటువంటి భావంతో మాట్లాడుతున్నారు. గంగా, కావేరి అంశంకూడా లేవనెత్తుతున్నారు. మా ఫ్రైండు కాబట్టి, ఇధ్యరం కలిసి చదుపుకున్నామండి. వారు చెప్పడానికి నాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదండి. ultimateగా మేము చదుపుకున్న బడిలో మనకు water ఆంధ్ర దేశంలో తగ్గిపోయి పొరుగు రాష్ట్రములో Tamilnaduకు లేకపోతే Orissaకు లాభం జరిగింది. Let us study in the larger interest. But, భారీగా గంగా, కావేరిని చేప్పిదానికంటే ఇతర వాటిని పెడితే, we would be very happy that we can have a very positive discussion చేస్తామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ పాలడగు వెంకటాపు: లెటరు మాత్రమే. ఇందిరా గారు నాకు ఛానిన letter. అ లెటర్ గురించి ఒకసారి అర్థమవడం కోసం చెప్పాలి, ఈ సభలో అని చెప్పడం తప్ప ఇది ఒక కాంప్లిమెంటరీగా తీసుకోవాలని నేను అనుకోలేదు. మేము ఛానిన లెటరు తర్వాత ఆమె నాకు ఈ లెటరు ఛాసారు, during the year 1982 I received it in response to my letter. "I have received your letter of 22nd October and got your proposal examined. చెప్పారు అ proposal ఎంటో మొత్తం భారతదేశాన్ని ఎక్కడో ఒకచోట లింకు ఎవరు తెంచుకుంటామన్న తెగసటువంటి ఒక లింకు కావాలని అడిగాం . అది వాటరే అని అడిగాం . The idea of linking Ganga and Kaveri is an exciting one and this has been agitating our mind for long. ఇందిరాగాంధి గారు చెప్పిన మాట, the Hon'ble Minister for Irrigation and Central Water Commission have sent the proposal and do not consider it feasible. నాగేశ్వరరాపు గారు ఏదైతే అభ్యంతరం పెట్టారో అది feasible కాదు గంగా, కావేరి అనే మాట. ఇరిగేషన్ వాళ్ళు చెప్పారని ఆమె చెప్పడం జరిగింది. Any how, It seems more sensible to first think of rivers of South. ముందు దక్కిణ దేశాలతో పున్నటువంటి zonesని కనుకోవటానికి మీరు ముందు ప్రయత్నం చేస్తే it will be sensible అని చెప్పారు. The Minister for Irrigation tells me that a national perspective for water resources development has been formulated and investigations will be commenced by linking Peninsula rivers to start. అంటే మన ప్రాంతాల్లేపైతో పున్నాయో ఈ ప్రాంతాల్లో పున్నటువంటి గంగా, కావేరిగా కాకుండా southలో పున్నటువంటి riversని ముందు కలువడానికి ప్రయత్నం చేసుకుంటే, చాలా ఖరీదు కల్గినటువంటి proposal కాబట్టి ఇంకా మన study లో పుంది కాబట్టి అని చెప్పాం. లెటరు ఒక సారి చూస్తే అది letter from the Prime Minister of India. అంటే దీని అర్థం, రాజశేఖరరెడ్డి గారు తీసుకున్నటువంటి జల యజ్ఞం ఏదైతే పుందో ఇవాళూ మనం కావేరి దాక వెళ్లలేకపోవచ్చు. లేకపోతే ఇంకా కావేరీకి కాకుండా మదాసు దాకా కూడా వెళ్లలేక పుండవచ్చు. కానీ ఈరోజు తీసుకున్నటువంటి జల యజ్ఞం ఏదైతే పుందో కనీసం వంశధారా దగ్గర నుంచి, శ్రీకాకుళంలో పున్నటువంటి నాగావళి దగ్గరసుంచి, గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నా ఈ నదులన్నింటి గురించి ఆలోచన చేసి, అంతకు ముందు ఎవరు అడిగారండి? అసలు, ఇన్ని సంవత్సరాలు పరిపాలన చేస్తే, గోదావరి వాటర్స్ని ఎన్ని lift Irrigations పెట్టి సాగు చేసారండి ? నేను అడుగుతున్నాము ఈ రోజున. ఈ ముఖ్యమంత్రి గారు వచ్చిన తరువాత let what may come. Forest Department clearance వస్తుందా, రాదా, Environment clearance వస్తుందా, రాదా, లేకపోతే ఇంకో clearance వస్తుందా, రాదా అని ఎదురు చూడకుండా I have to force the Central Government to come to my way, నేను చేప్పిటటువంటి మాట కోసం ఈ రాష్ట్రమును బాగు చేయడం కోసం ఖచ్చితంగా Central Government నాకు support చేయాలి అనటువంటి, ఒక దమ్ము తోటి ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఈ projectsనన్నింటిని తీసుకుంటే, కొంతమందికి ఇంక వేరే వేరే విషయాలు కనబడితే మరి ఇంక ఏమి చేయలేదు. ఎవరైన కాంట్రాక్టరే కదా పసులు చేసేది అధ్యక్షా. ఎవరైన ఈ రోజున నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు కట్టి పుండిన సివిల్ ఇంజనీర్స్ దొరికే దశలో పున్నటువంటి ఈ స్థితిలో ఎవరో ఒకరికి ప్రాజెక్టుని ఇచ్చి కట్టించాల్సిన స్థితి వస్తుంది. దానికి రూపాయి ఎక్కువైందా.

మిస్టర్ షైర్ ర్స్ : Time is over.

శ్రీ పాలడుగు పెంక్కుపు: సార్, time పుంది సార్.

మిషన్ చైర్మన్ : Let it be continued tomorrow.

శ్రీ పాలడుగు పెంక్కుపు: no sir, only, I will close by 15 minutes.

మిషన్ చైర్మన్ : No, only 5 minutes.

శ్రీ పాలడుగు పెంక్కుపు: అందుకని నేను మనవి చేసేది, నీటి విషయములో మొత్తం నీటిని భుమి చుట్టూ తిప్పవలసిపుంటుంది. ఎటు తిప్పుతామా, ఏ పరిమాణం తోపుతామా అంటే మాకర్థం కావడం లేదు. కొప్పారు దగ్గర నేను చూశాను, గోదావరి ప్రకృషుంచి పెద్ద కెనాల్ పస్తాపుంది. దాన్ని కలుపుకొని మరొ పెద్దకెనాల్ పస్తా పుంది. మేము దిగి చూస్తే మాకు అర్థం కావడం లేదు works. కాబట్టి నేను మనవి చేసేది. రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని నీరు గార్చే మాటలు మాటల్లాడవద్దు. థిల్లీ నుంచి ఇంకా ఎక్కువ funds రాబట్టుకోవడానికిసం, ఇంకా ఎక్కువ sanctions తెచ్చుకోవడం కోసం ఎక్కుడెక్కడైతే ఇబ్బందులు పున్యాయో ఆ ఇబ్బందులని ఈ రాష్ట్రం ఒక్కటిగా లేచి, ఒక్కటిగా మాటల్లాడి మన ప్రజలందరి తరఫున అన్ని పార్టీల వారు మాటల్లాడితే మనకు రాష్ట్రం తరఫున గౌరవం దక్కుతుంది. ఇక్కడ తెలుగు వారికి అగోరపం జరిగింది అని ఏదేందో మాటల్లాడితే కాదు. *Can we all rise as one and pursue with the Union Government at New Delhi.* అనే మాట మనం మనస్సులో అనుకుంటే మనం ఇచ్చితంగా ముఖ్యమంత్రి గారు పెట్టనటువంటి ఏ projects పున్యాయో వాటినన్నింటిని మనం clear చేసుకోవడానికి అవకాశం పన్తుంది. దాని పల్ల చాలా మంది పెద్దలు గ్రామాలకు వెళ్లినపుడు తెలిసి పుండాలి, ముఖ్యమంత్రి గారు రాకమునుపు నా పోలం యొక్క ఖరీదు లక్ష రూపాయలు కోట్టి తేట, ఈ రోజు ఇంకా ఏమి రాలేదు అక్కడికి, పది లక్షలు. IIITలు మూడు చేట్ల వచ్చినాయి. Projects వచ్చినాయి. విశాఖపట్నంలో వచ్చినాయి, నీన్నే ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతుంటే విన్నా, హైదరాబాదు, విశాఖపట్నం చాలా problem అవుతుంది, వాటి కోసం మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నామని చెప్పినారు. అందుకని నేను అంటున్నాను. ఒక రైతు అంతకు ముందు మామూలుగా పదివేలు, పదహాను ఆదాయం వచ్చే వాడు, ఈ రోజున పది లక్షలరుపాయలు భూమి యొక్క ఖరీదు పెరిగింది. ఈ రకంగా ఎవరైనా ఒక economist చేయగలడా అని నేను అడుగుతున్నాను. అనలు నాకు కూడా అర్థం కావడం లేదు. మొత్తం ఆంధ్ర రాష్ట్రం లో ఏ మూలకైనా వెళ్లనీయండి main roads లో కోటి రూపాయలు పుంది. sub-roadsకు వెళ్లితే 50 లక్షలుంది. మంచి రోడ్లు పున్చుటువంటి పోలాల వైపు వెళితే పాతిక లక్షలుంది, పది లక్షలుంది. నాకు ఇరవై ఎకరాల భూమింటే, ఈ రోజున పది లక్షలవుతుంటే నేను కోటీశ్వరుడినైనా. అంటే ఈ జల యుజ్జుముందే అది భూమి చుట్టూ తిరిగేటటువంటి యుజ్జుమది. కోటి ఎకరాల భూమి సాగుకాక పోతే మూడుస్వర కోట్ల దగ్గర నుండి ఎనిమిది కోట్లు అయ్యాం, ముపై కోట్ల నుంచి వంద కోట్ల జనం అయ్యాం, ఈ భూమి మొత్తం దేశంలో పున్చడంతా కూడా పండించి ప్రతి ఎకరం పండేటటువంటి పరిస్థితి రాకపోతే, ఇప్పుడే యం ని. రావు గారితో మాటల్లాడినాను. మొత్తం మిగతా రాష్ట్రముల సంగతి మాటల్లాడక పోయినా మన రాష్ట్రం భారత

దేశాన్ని కూడా ఆహార పరిస్థితుల్లో అదుకునేటటు వంటి రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దడానికి ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రయత్నం చేస్తారు.

మ.1.20

చాలా తేలిగ్గు బయట నుంచి రాజకీయంగా మాటల్లాడవచ్చు. అన్నిటికన్నా తేలిగ్గు చెట్టుకింద కూర్చుని ముఖ్యమంత్రి గారిని ఒక మాట అనవచ్చు. దానివల్ల గొప్ప అనుకోవచ్చు. కాని కార్బూక్షమాలు చేసేటప్పుడు ఉండే బాధలు ఏమిటో తెలుసుకోవాలి. రోజుా ఎన్ని లక్షల మందితో ఉద్యోగాలు చేయించాలి? ఎన్ని లక్షల మందితో గపర్చమెంటు పైడు నుంచి పని తీసుకోవాలి? 8 కోట్ల మంది జనాభా మధ్య నీరందరితో మంచిగా పని తీసుకోవాలి. అక్కడక్కడ బెదిరించి పని తీసుకోవాలి. అక్కడక్కడ పత్రిడి చేసి తీసుకోవాలి. కాని రాజశేఖర రెడ్డి గారు ఏమి అనుకోకపోతే, ఆయన ఇది పరకు రాజశేఖర రెడ్డి గారు కాదిప్పుడు. 100 పర్సంట్ ఫేంబ్ పచ్చింది. నాకు తెలిసిన రాజశేఖర రెడ్డి గారు బుల్రెడ్జర్లా కత్తి తీసుకుని చేస్తే చేసుకుంటూ నుండుకెళ్లడం. కాని ఇప్పుడు కాస్త పక్కకి అటూ ఇటూ చూస్తున్నారు. దానికి కారణం ఆర్థిక పరిస్థితులు కావచ్చు, మరొక పరిస్థితి కావచ్చు. కొంత మంది అనుకుంటున్నారు, మాటలు అని ఆయనను పనుల నుంచి డైవర్పు చేయవచ్చునని. ఎప్పుడే మాటలంటున్నారో, వారి పేర్లు నేను డైరెక్టగా చెప్పడం లేదు. నిత్యం ఎలిగేషన్సు చేసే మనిషి గురించి చెబుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారిని డైవర్పు చేయవచ్చుననుకుంటున్నారు. మీ తరం వల్ల కాదు. మీ బాబు తరం వల్ల కాదు. మీ పార్టీ పెట్టిన పెద్దల వల్ల కాదు. మీరందరూ కలిసి వచ్చినా నరే రాజశేఖరరెడ్డి గారిని వారు వెళ్లే దారి నుంచి డైవర్పు చేయలేదు. ఆయన పేదల వైపు. విద్యార్థుల వైపు. అన్ని మనసులో పెట్టుకుని తిరుగుతూ పుంటే సమగ్రాభివృద్ధిని ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేని విధంగా చేస్తూ, ముందుకు తీసుకువెడుతూ పుంటే, పూర్వం మునలమ్మలు గొణగుతూ పుండేవారు వెనక. అలా గొణగుతూ పుంటే ఏం చెయ్యలేం. గపర్చరు గారి ప్రసంగంలో ప్రభుత్వం తరపున ముఖ్యమంత్రి గారు ఏ ప్రామిసెన్ ఇచ్చారో, వాటి సుంచి ఎవరు పచ్చినా మమ్మల్ని వెనక్కు తీసుకు వెళ్లడం మీ వల్ల కాదు, అనవనరంగా మీరు కింద పడి, దొర్లి చిన్న పిల్లాడిలా కావడ్డని మనని చేస్తున్నాను. కంపేరిటివ్ ప్టోడింగ్ గత 10 ఏళ్లు, 8 ఏళ్లు, 7 ఏళ్లు చేసుకుంటూ పోతే చాలా లిస్టు ఉంది. ఒక్క విషయం మాత్రం చెప్పాలి. I must go on record. 20 సంవత్సరాల నుండి పరిపాలన చేసిన వారు ఎవరున్నారో, నాయకులెవరున్నారో వారు రాష్ట్ర అభివృద్ధిని పట్టించుకోలేదు. రాష్ట్ర ప్రజల గోదును, అవసరాలను పట్టించుకోలేదు. 5 రోజుల క్రితం టీవీలో విన్నాను. పేర్లు తీసుకుంటున్నానని అనుకోనక్కర లేదు. ఆ నాయకుడు చెబుతున్నాడు - నేను బిల్గేట్టును రప్పించాను.

శ్రీ పి. యాదగిరి : అధ్యక్షా, ఎవరిని దృష్టిలో ఉంచుకుని మాటల్లాడుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. 20 సంవత్సరాల పరిపాలన అంటున్నారు. బిల్గేట్టు అంటున్నారు. మీ బాబు తరం కాదంటున్నారు.

(తెలుగుదేశం పక్కం నుంచి అభ్యర్థితరాలు)

MR.CHAIRMAN: Please resume your seat.

శ్రీ బొమ్మిడి నారాయణ రావు : దీని మీద మేము వాక్పుట్ చేస్తాము.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వర రావు : ఒక సబ్సిపోర్ట్. నాకేం అభ్యంతరం లేదు. వెంకటరావు గారు 20 ఏళ్ల పరిపాలన అన్నారు. మా వారికి కొద్ది కోపం పచ్చింది. నాకేం కోపం రాలేదండి. 60 ఏళ్లల్లో వాళ్లు పరిపాలించింది కేవలం పదిహేడుస్వరేళ్లు. మిగతా 43 ఏళ్లు కాంగ్రెస్ పరిపాలించింది. అందులో రాజీఖర రెడ్డి గారు he has got his own. అది కూడా చెబితే బాగుంటుంది.

మిష్టర్ చైర్మన్ : ఆయనకు తోచింది ఆయన చెబుతారు, అది కూడా మీరే చెబుతారా?

శ్రీ సిహాచ. సీతారాములు : కాంగ్రెసు వాళ్ల పంచాయతీ ఎక్కువ ఉంది.

శ్రీ పాలదుగు వెంకట్రావు : అధ్యక్షా, టీఎల్ చెప్పిందే నేను చెప్పాను తప్ప కొత్తగా ఏమీ చెప్ప లేదు.

మిష్టర్ చైర్మన్ : రెండు నిమిషాల్లో మీరు క్లోజ్ చేయాలి.

శ్రీ పాలదుగు వెంకట్రావు : నాకు పది నిమిషాల ట్రైము ఇవ్వాలి సార్. రాజీఖర రెడ్డి గారి ప్రభుత్వాన్ని కంపేర్ చేస్తూ మీరు స్వర్గలోకాన్ని భూమి మీదకు తెచ్చామన్నారు. ఎట్లా తెచ్చారంటే, రాజీఖర రెడ్డి గారి లాగా పరిపాలన చేయలేదు. నేను బిల్ క్లింటన్ ను తీసుకొచ్చానూ, వారిని తీసుకు వచ్చాను ...

శ్రీ బొమ్మిడి నారాయణ రావు : అది వాస్తవం కాదా?

మిష్టర్ చైర్మన్ : నారాయణ రావు గారూ, అది సూర్యు పేపర్లలో చూశాము, టీఎల్లో చూశాము. ఆయన కొత్తగా ఏమీ చెప్పలేదు. మీరు డార్కే రిపీట్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ పాలదుగు వెంకట్రావు : ఎవరైతే కంపేర్ చేశారో ఆ కంపేరిజన్ గురించి మాటల్డాడేను తప్ప రాజీఖర రెడ్డి గారు బిల్ క్లింటన్ కోసం పరుగెత్తలేదు. పరల్లు బ్యాంకు కోసం పరుగెత్త లేదు. బుస్ కోసం, భైయర్ కోసం పరుగెత్తలేదు. గ్రామాలలో పరిగెత్తారు నిత్యం. గ్రామాలలో జరుగుతున్న సంక్షేము కార్యక్రమాల్ని పర్యవేక్షించడానికి పరుగెత్తారు. అధ్యక్షా, నేను మనవి చేస్తున్నాను, ఎవరూ కంగారు పడాల్సిన పని లేదు. నేను ఎవర్నీ తప్పు పట్టి మాటల్డాడటం లేదు. ఇంకా ఎక్కువ మాటల్డాడితే బాధ పడతారు. ఈ రాష్ట్రం ఎక్కడికి పోతోందో నాకు తెలియడం లేదు, ఏమి జరుగుతోందో తెలియడం లేదు, ఫలానా హత్య మీద ఏమి జరిగిందో నాకు అర్థం కావడం లేదు, ఇలా మాటల్డాడుతున్నారు.

మిష్టర్ చైర్మన్ : 1.30 గంటలకు క్లోజ్ చేస్తాము.

శ్రీ పాలదుగు వెంకటావు : పది నిమిషాలు మాత్రమే నేను తీసుకుంటాను సార్. ఎక్కడైతే సమస్యలు ఉన్నాయో ఆ సమస్యలను పరిప్పొరం చేసుకోవడం కోసం ముఖ్యమంత్రి గారు, ప్రభుత్వం, రోశయ్య గారు అందరూ కలిసి ప్రయాణం చేస్తున్నారు. వాళ్ళ వెనక ప్రజలున్నారు, కాంగ్రెసు పార్టీ ఉంది. నడిపిస్తోంది. కానీ నిత్యం ఏదో జరిగిపోయింది, జరిగిపోయింది అంటూ పుంటే నేను వారిని అడుగుతున్నాను. కోపం వద్దు. నాతోచాటు మంత్రి చేశాడు ఆ నాయకుడు. ముఖ్యమంత్రి గారితో చాటు మంత్రి చేశాడు. కాంగ్రెసు పార్టీలో యూట్ కాంగ్రెసులో ఉన్నాడు.

మ.1.30

అంత చక్కని కాంగ్రెస్ పార్టీ, ఒక తల్లి లాగా దగ్గర తీసుకొంది. అటువంటి .....

శ్రీ బొమ్మిడి నారాయణరావు : ఏ పార్టీ నాయకులు ఏ పార్టీలో ఉండాలనేది ఇప్పుడు దేనికి?
(అంతరాయం)

(తెలుగుదేశం పార్టీ ఎమ్.ఎల్.సి.లు సభ నుండి వెళ్లిపోయారు)

శ్రీ పాలదుగు వెంకటావు : కాంగ్రెస్ పార్టీలోకి నేను చేరినపుటి నుండి నేను తల్లికి ఎంత గారవం ఇచ్చానో అదే గారవం పార్టీకి ఇచ్చాను. కాంగ్రెస్ పార్టీని నా తల్లిగా అనుకొన్నాను. భారతదేశాన్ని నా తల్లిగా అనుకొన్నాను. భారతదేశంలో ఒకే మాటతో ఒకే పార్టీలో మేము కట్టబడి ఉన్నాము. అధికారం కోసం, ధనం కోసం పార్టీలు మార్పుకొని అవే పరమావధిగా వారు వాడి ఉంటే, భగవ్త సింగ్, ‘భారతదేశ తల్లి నా తల్లి’ ఒకటే అన్నారు. మీ పునాదిలో ఉన్న అంశాలు ఏమిటి? ఎక్కడికి వెళుతున్నారు. మీ ప్రయాణం ఎటువైపు. మీ ప్రయాణం రీజనలిజిం వైపని వెళ్లారు. మీ రీజనలిజాన్ని సహార్ చేస్తూ, సబ్ రీజనలిజిం వచ్చింది. భారతదేశం బ్రతుకుతుండా. భారతదేశంలో ఈ రాజకీయ పార్టీలన్నీ మనగల్లతాయా? ఈ భారతదేశాన్ని గురించి ఆలోచించకుండా, అభివృద్ధి గురించి ఆలోచించకుండా, ముఖ్యమంత్రి పదవి మీదే ఆలోచన పెట్టిఆ చెయుర్ ఎట్లా వస్తుంది. ఏదైనా మ్యాజిం వ్యాండ్ పెట్టి చేసుకోవాలన్న ఆశ ఉంది. ఈ భారతదేశంలో ఉన్న నాయకులందర్చి, ఒకసారి అండమాన్ జైల్కి తీసుకు వెళ్లి, దేశ స్వాతంత్యం సాధించే నిమిత్తం బాలగంగాధర్ లాంటి దేశ నాయకులు అండమాన్ జైల్లో ఉండి, ఏనిధిమైన బాధలు అనుభవించారో, అదే విధంగా వారు తిన్న చిప్ప కూడు, పెట్టి సాలిటరీ కన్ఫైన్మెంట్ అక్కడ జైల్లో పెడితే, అక్కడ దోషులు కుడుతుంటే ఆ తిండి తినలేక..... భారతదేశం ఏమిటి, ఎందుకు బాలగంగాధర్తిలక్, గాంధీ, సెప్టూ పంటివారు భారతదేశం గురించి మాట్లాడారన్న విషయాలు తెలుస్తాయి. ఇప్పుడు ఉన్న రాజకీయ నాయకులకు సేవ తెలిదు, ఆకతి తెలిదు, కష్టం తెలియదు. ఏమి తెలియని వారు ఈ రోజున కాంగ్రెస్ పార్టీ చేస్తున్న కార్యక్రమాలను ఏదో రకంగా దూషించి పబ్లిక్ గడుపుకోవాలని చూస్తున్నారు. ఈ భారతదేశానికి పస్తున్న ప్రమాదం, మీ కమ్యూనిష్ట్ పార్టీలన్న వేరు వేరుగా ఉండడం వల్లే పస్తున్నాయని మనని చేస్తున్నాను. గపర్సుగారిగ్ నేను ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున చేస్తున్న కార్యక్రమాలను ఇంకా ముందుకు తీసుకువెళ్లాలని, కైర్యంగా ముందుకు తీసుకువెళ్లమని, కల్పి పుచ్చుకొని నరుక్కంటూ వెళ్లమని ముఖ్యమంత్రి గార్చి బలపరుస్తూ వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా ఏ

లక్ష్యం పైపు నడుష్టున్నారో ఆ లక్ష్యం పైపు ఎదురేగి మీరు వెళ్లాల్సిందేనని, మీకు నపోర్చు చేయడానికి పార్టీ ఉంది, రాష్ట్రస్థాయిలో మేమంతా ఉన్నామని మనని చేసుకొంటున్నాను.

MR.CHAIRMAN : The House is adjourned to meet again tomorrow at 10 a.m. ie., on Wednesday the 13th Feb, 2008.

(The house then adjourned at 1.33 p.m. to meet again at 10. a.m. on Wednesday the 13th Feb, 2008.).

- - - - -